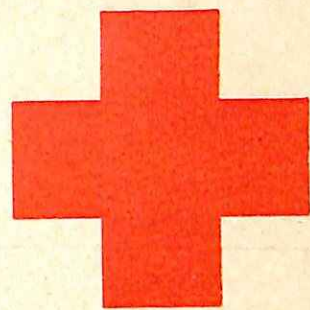

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1967

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΜΙΚΡΟΥ ΚΟΡΙΤΣΙΟΥ

Στίχοι:
ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ.

Μουσική:
Δ. ΠΑΥΛΟΒΙΤΣ.

Κόπως Άργά.

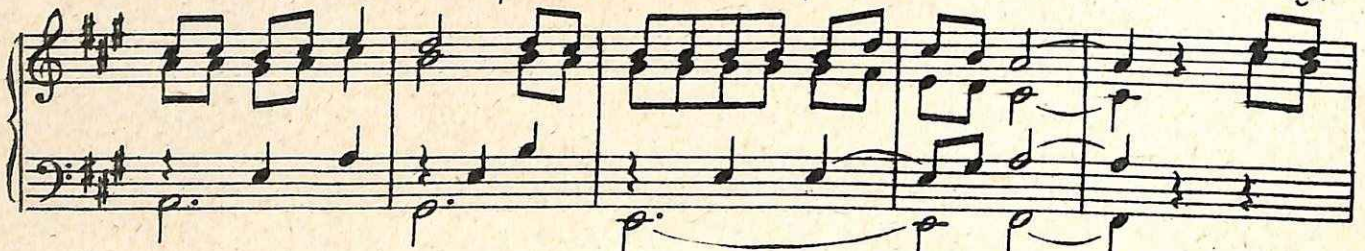
1. Θεέ μου, κά. νε τὸ μι. κρό μου περ. βο. λά. κι νὰ γε-
2. Λί. νε πάν. τα τὴ δι. κή σου τη βο. ἡ. θεία στὸ μι.

1. λά. κι, πού νὰ παίρ. νηπ' τὴν πο. διὰ μου τὸ φα. ἴ.
2. μύ.θια νὰ μοῦ λε. γη στὴ φω. τί. τσα μας κον. τά. } Δυὸ λευκὲς πε.ταλου.

1-2. Δί.τρες στεῖλε πά. λι γιὰ νὰ παί.ζου.νε στὴ γλάστρα μουσι.μά, Κά. νε ἡ

1-2. Κούκλα μου νὰ γί. νη πιὸ με.γά. λη νὰ μι. λῆ, νὰ με. φω.νά. ζη καὶ μα.μά.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Τοῦ, ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ ΒΑΣΙΛΕΥΣ καὶ τὴν ἐπίτιμον
Προεδρίαν τῆς Α. Μ. τῆς ΒΑΣΙΛΕΥΣΗΣ - ΜΗΤΡΟΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924—1941 • Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 22ον • ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1967 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 5

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθύνσεις συμφώνως Α. Ν. 1092, ἄρθρον 6 : Διευθύνσεις Περιοδικῶν : ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Δώρα δ' Ἰστρία 22. • Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου : ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 καὶ Σόλωνος

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 2 (Διὰ τὰ Σχολεῖα 1,50) — Ἐτησίᾳ συνδρομὴ Ἑσωτ. Δρχ. 12. Ἐξωτ. 10 σελλ. ἢ 2 δολλ.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ : Παρακαλοῦμεν θερμῶς : α) Τοὺς καθυστεροῦντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν
δρασίης των, ὅπως ἐπισπεύσουν ταύτην, β) ὅπως τὰ ἐμβάσματα ἀποστέλλονται ἀπροσώπως Ε. Ε. Σ. Ν., Λυκαβηττοῦ 1, Ἀθήνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Σελίς	Page
Σ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ : Τὸ ἐρυθροσταυρικὸ ἔμβλημα καὶ ἡ ἱστορία του	2
Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ : Ἡ Βυζαντινὴ φιλανθρωπία	3
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ : Στοῦ Βέρμιου τὴν Ἀντάρρα	4
Μ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ : Ποίημα	4
ΠΕΤΡΟΥ ΧΑΡΗ : Κωμῳδία μονόπρακτον	5
Α. Κ. Ἡ Ἑλβετίδα συγγραφεὺς Ντεγκαλλιέ, φίλη τοῦ Ὀδηγισμοῦ καὶ τῆς Νεότητος	6
Κ. Α. ΚΥΡΟΥ : Ὁ μάγος καὶ τὰ παιδιὰ	7
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ : Γιὰ δυὸ κεράσια	8
Κ. Ε. ΤΣΙΡΟΠΟΥΛΟΥ : Ὁ τόπος μας	9
Π. ΦΛΩΡΟΥ : Ἡ πυραμίδα τῆς Μητέρας	10
Ν. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ : Ἡ σουπιὰ	12
Θ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ : Ποίημα	13
Ο. Δ. ΛΟΥΡΙΔΗ : Ἡ ἐπιτέλεσις τῆς αἱμοδοσίας	14
ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν. : Εἰκόνες	16
ΚΙΝΗΣΙΣ — ΔΡΑΣΙΣ Ε.Ε.Σ. καὶ Ε.Ε.Σ.Ν.	18
Θ. ΣΠΗΛ. — ΑΧΑΙΟΥ : Ἐνὰ παιδί	22
Η ΥΓΕΙΑ	25
ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΑ ΝΕΑ	24
ΠΑΠΟΥ — ΓΙΑΓΙΑΣ (Α.Β.) : Ἑμμετρὲς συμβουλές	26
Σ. Π. : Ὁ Παπαρσένης	27
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ : Ἡ φυσικὴ μας	27
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ : Εἰκόνες	28
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ	30
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ	31
Ε. ΜΑΛΟ : Μὲ οἰκογένεια	32
Σ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ — Δ. ΠΑΥΛΟΒΙΤΣ — Α.Β. : Στίχοι — Μουσικὴ στὰ ἐσώφυλλα.	
S. SPILIOPOULOS : The Red Cross Emblem and its history	2
P. PHOTIADIS : Byzantine Philanthropy	3
A. KARANTONIS : In Vermion's Misty Storms	4
M. A. STASINOPOULOS : Poem	4
P. HARIS : One Act Comedy	5
A.K. : The Swiss Writer Deguallier Friend of the Guides and Juniors	6
K. A. KYROU : The Magician and the Children	7
S. PANAGIOTOPOULOS : For two Cherries	8
K. E. TSIROPOULOS : Our Land	9
P. FLOROS : Mother's Pyramid	10
N. G. DIMITROCALLIS : The Cuttle Fish	12
TH. B. KONSTANTINOU : Poem	13
O.D. LOURIDIS : The Achievement of Blood Transfusion	14
H.J.R.C. ACTIVITIES : Pictures	16
H.R.C. and H.J.R.C. MOVEMENT — ACTIVITIES	18
TH. SPIL-ACHAIO : Once Again a Child	22
HEALTH	23
RED CROSS NEWS : Pictures	22
GRANDFATHER — GRANDMOTHER (A.B.) : Advice in Verse	24
S. P. Paparsenis	27
EDITORS : Physics	27
GLIMPSES ALL THE WORLD OVER	28
READERS' CONTRIBUTION	30
PUZZLES	31
HECT. MALO : With Family	32
S. SPERANTSAS - D. PAVLOVITS - A.B. : Music and Verse in the Innercover	

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ : ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΛΟΥΚΑ

Ἀνάμεσα ἀπὸ ἀμυγδαλιές, κισσάρια καὶ ἀγοάμπες, ποὺ στολίζουν τὴς δυτικὲς πλαγιὰς τοῦ Ἑλικῶνος, κοντὰ στὸ Δίστομο, ὑψώνεται ἡ βυζαντινὴ οὐδοὶ μὴν τοῦ Ὁσίου Λουκά (906—951) ἀπὸ τὴν Αἴγινα. Τὴν ἔχει φράξει τὸν 11ον αἰῶνα ὁ Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου Ρωμανὸς γιὰ νὰ τιμῇ τὸν Ὁσιο, ποὺ ἐπροφῆτευσε τὴν κατὰλην τῆς Κρήτης ἀπὸ τοὺς Ρωμανούς. Ὁ τάφος τοῦ Ὁσίου Λουκά βρίσκεται μέσα στὴ μὴν, στὴν κρύπτη τοῦ ναοῦ τῆς Ἀγίας Βαρβάρας.

Περιγραφή, ἱσῶς μ' ἐκεῖνα τοῦ Λαφρινοῦ, εἶναι τὰ ψηφιδωτὰ τῆς μὴνης.

Ἐκεῖ, κατὰ τὰ ἐκτελεσθέντα τοῦ 1821, ὁ Ἀθανάσιος Διάκος, ὁ ἐπὶ τοῦ Γαλιαντίου Νεόφυτος (ὁ μετέπειτα μητροπολίτης Ἀθηνῶν) καὶ διάφοροι πρόκριτοι ἀπὸ τὴ Διὰ ἀντὶ τὴν καὶ ἐκτελέσαν τὴν Ἐπανάστασιν.

Ὁ ἐρασιτέχνης ἀλλὰ καὶ ἀριστοτέλης φωτογράφος κ. Λάσος Κατσάρας εἶχε τὴν ἀπόφασιν νὰ παραχωρήσῃ στὸν ἑαυτοῦ τὴν ἐγχρωμὴ φωτογραφία ποὺ συνέλαβε ὁ φάρος τοῦ

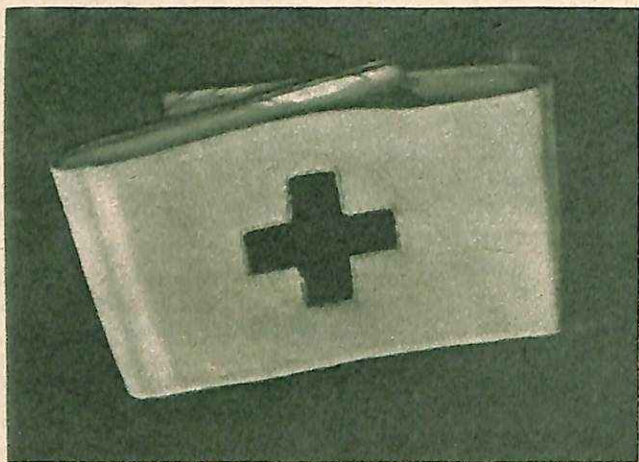
ΔΗΜ. — ΓΙΟΥΤΑΝΣ

ΔΟΡΕΑ
ΗΜΕΡΟΜ.
ΑΡΙΘ.

ΤΟ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΟ ΕΜΒΛΗΜΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ είναι ένα σύμβολο πανάρχαιο. Πολύ πριν τον καθαγιασμό ο Χριστός με το αίμα του και τον κάμη πανσεβάσμιο σύμβολο της θρησκείας που έχει το όνομά του, οι άνθρωποι χρησιμοποιούσαν το σημείο του σταυρού για να συμβολίσουν διάφορες έννοιες, όπως τα τέσσερα σημεία του ορίζοντος, τα τέσσερα στοιχεία — γη, αέρα, φωτιά και νερό — τον άνθρωπο (με τεντωμένα χέρια) μέσα στο Σύμπαν κ.ά. Τον χρησιμοποιούσαν ακόμη και για πρακτικούς σκοπούς και σαν διακοσμητικό σχήμα.

Η Διεθνής Διάσκεψις της Γενεύης (1863), που

Το ερυθροσταυρικό περιβραχιόνιο, που φόρεσε πρώτος ο Έλβετος γιατρός Άππια.

ακολούθησε τη δημοσίευση του βιβλίου του Έρρίκου Ντυνάν «Ανάμνηση από το Σολφερίνο» (1862), ώρισε το ιερό σύμβολο του Χριστιανισμού για σήμα των εθνικών Έπιτροπών που θ' ανέλαμβαναν να ενισχύουν, σε καιρό πολέμου, τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Στρατού με έθελοντάς νοσοκόμους. «Οι έθελονταί νοσοκόμοι — γράφει το άρθρο 8 του Πρακτικού εκείνης της Διασκέψεως — φέρουν, εις όλας τας χώρας, ως ομοιόμορφον διακριτικόν σήμα, λευκόν περιβραχιόνιον με έρυθρόν σταυρόν».

Η πρώτη Σύμβασις της Γενεύης (1864), εκτός από το περιβραχιόνιο, θέσπισε και τη χρήση ειδικής σημαίας και ώρισε ότι «η σημαία και το περιβραχιόνιον θα φέρουν έρυθρόν σταυρόν επί λευκού πεδίου». Η χρήση του ερυθροσταυρικού σήματος έχει επεκταθῇ από τότε, με αποφάσεις Συνεδρίων και Διασκέψεων, στα κτίρια που χρησιμοποιεί ο Έρυθρός Σταυρός, στα μεταφορικά του μέσα κτλ.

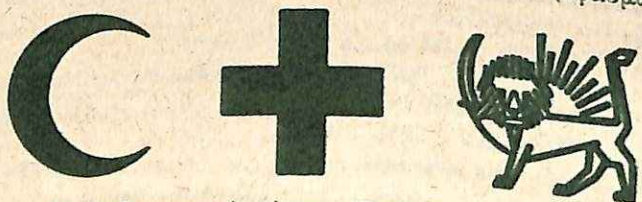
Πιστεύεται γενικά ότι οι εξέχοντες Έλβετοι που ώρισαν το έμβλημα «έρυθρος σταυρός επί λευκού πεδίου» είχαν στο νου τους τα χρώματα της έλβετικής σημαίας (λευκός σταυρός σε κόκκινο φόντο) και ότι αυτά αντέστρεψαν για να δημιουργήσουν το ερυθροσταυρικό σήμα. Τό βέβαιον είναι ότι μόνον σε

Σύμβαση πολύ μεταγενέστερη από εκείνη του 1864, δηλαδή στη σύμβαση της Γενεύης του 1909, όρίζεται ρητά ότι το έμβλημα του Έρυθρού Σταυρού «σχηματίζεται δι' αναστροφῆς των δημοσπονδιακών (έλβετικών) χρωμάτων, «εις ένδειξιν τιμῆς πρὸς τὴν Έλβετίαν», που είναι ἡ γενέτειρα της Οργανώσεως και ἡ πατρίδα του Έρρίκου Ντυνάν.

Στις χώρες που έχουν επίσημη θρησκεία τους το Μωαμεθανισμό, έχει αναγνωρισθῇ τὸ δικαίωμα νὰ χρησιμοποιούν, ἀντὶ γὰρ τὸν έρυθρό σταυρό, τὴν έρυθρά ἡμισέληνον. Ἀλλῃ μία εξαίρεση έχει γίνει γὰρ τὴν Περσία, πού εἶναι ἡ γενέτειρα τῆς Οργανώσεως καὶ ἡ πατρίδα τοῦ Έρρίκου Ντυνάν.

Δὲν ὑπάρχει επίσημος περιορισμός γὰρ τὶς διαστάσεις πού πρέπει νὰ ἔχη τὸ ερυθροσταυρικό έμβλημα. Καὶ τοῦτο, γιὰτὶ μπορεῖ σὲ στιγμὴ ἀνάγκης — μάχη, θεομηνία κτλ. — νὰ κατασκευασθῇ βιαστικά ἕνας έρυθρός σταυρός ἀπὸ πρόχειρα ὕλικά, πού δὲν ἔχουν ἢ δὲν μποροῦν νὰ πάρουν τὶς ἐπιθυμητὲς διαστάσεις. Ἀν οἱ διαστάσεις τοῦ εμβλήματος ἦσαν αὐστηρὰ καθωρισμένες, θὰ μπορούσε, στίς ἑκτακτες αὐτὲς περιπτώσεις, ἕνας κακόπιστος ἀντίπαλος νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι δὲν σέβεται τὸν έρυθρό σταυρό ἐπειδὴ... οἱ διαστάσεις τοῦ δὲν εἶναι κανονικὲς. Αὐτὴ τὴν παρατήρηση τὴν κάνει ἕνας διακεκριμένος Έρυθροσταυρίτης θεωρητικός, ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ Διεθνoῦς Έρυθροῦ Σταυροῦ κ. Ζὰν Πικτέ.

Στὴν πράξη, ὁ σταυρός πού χρησιμοποιεῖται γενικά γὰρ ερυθροσταυρικό έμβλημα, εἶναι ὁ έλληνικός σταυρός, πού σχηματίζεται ἀπὸ δύο ἰσομήκεις καὶ με ἴσον πλάτος βραχίονες. Ἡ συνήθεια αὕτη — γράφει ὁ κ. Πικτέ — εἶναι τόσο διαδεδομένη, ὥστε ἀποτελεῖ πλέον θεσμὸ καὶ θὰ πρέπει νὰ σκεφθοῦμε, ὅταν παρουσιασθῇ εὐκαιρία, νὰ τὴν ἐπισημοποιήσουμε, ὅταν παρουσιασθῇ στίς συμβάσεις τῆς Γενεύης. Αὐτὸς ὁ σταυρός, καθὼς διαιρεῖται σὲ πέντε ἴσα τετράγωνα, παρουσιάζει τὸ πλεονέκτημα, ἀν εἶναι εὐκαμπτο ὕλικό (ὑφασμα,

Τὰ ερυθροσταυρικά σήματα: Έρυθρός Σταυρός, Έρυθρὰ Ἡμισέληνος καὶ Έρυθρὸς Λέων καὶ Ἡλιος.

χαρτί κτλ), ὅτι μπορεῖ νὰ διπλωθῇ καὶ νὰ πάρη τὸ σχῆμα ἑνὸς τετραγώνου.

Ἀξίζει νὰ μνημονευθῇ τὸ γεγονός ὅτι τὸ ερυθροσταυρικό περιβραχιόνιο τὸ φόρεσε πρώτος, τὴν ἀνοιξὴ τοῦ 1864, στὸν πόλεμο Πρωσίας - Δανίας, ὁ Έλβετὸς γιατρός Ἀππια, μέλος τῆς Ἀ' Ἐπιτροπῆς τῶν Πέντε», πού ὑπῆρξε ὁ πρόδρομος τοῦ Διεθνoῦς Έρυθροῦ Σταυροῦ.

Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΝ
φύλλον τοῦ περιοδικoῦ μας ἐγράψαμεν διὰ τὸ κοινωνικὸν ἔργον τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, διὰ τὴν φιλανθρωπίαν τῶν μεγάλων αὐτῶν καὶ γνησίων πνευματικῶν ἀνθρώπων. Καὶ τὸ παράδειγμα τῶν, ὡς καὶ τὸ ἀντίστοιχον παράδειγμα καὶ ἄλλων ἐπιφανῶν κληρικῶν, ὅπως Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, δὲν ἔμεινε χωρὶς συνέχειαν. Ὁλόκληρος ὁ ἡὗρος τῆς Ἑλληνικῆς Μεσαιωνικῆς Αυτοκρατορίας καὶ τὰ πλέον δυσπρόσιτα μέρη αὐτῆς καὶ ἐκεῖ ὅπου ἐπισκέπται ἦσαν μόνον τὰ ὄρεα, — παντοῦ εἶχεν ἀπλωθῇ τὸ μελιχρὸν φῶς τῆς χριστιανικῆς κοινωνικῆς προνοίας, τῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας κυρίως τῆς Ἐκκλησίας ὀργανωμένης κοινωνικῆς πολιτικῆς.

Όταν οἱ Πέτροι ἐκρίνουν τῷ 615 μ. Χ. τὰ Ἱεροσόλυμα, οἱ Χριστιανοὶ — Ἕλληνες καὶ ἄλλοθενεῖς — κατέφυγαν ὡς πρόσφυγες εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὅπου ἦτο πατριάρχης ὁ ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν ἔξοχος Κύριος Ἰωάννης, ὁ διὰ τὴν ἐκτεταμένην καὶ συστηματικὴν φιλανθρωπικὴν του δρᾶσιν ἐπικαλούμενος Ἐλεήμων. Πόσον συγκινεῖ ἡ στοργὴ του πρὸς τοὺς πρόσφυγας! Ἰδούει χάριν αὐτῶν νοσοκομεῖα, τοποθετεῖ τοὺς ὑγιεῖς εἰς ξενώνας, διανέμει χορήματα, δίδει ἐργασίαν, ἰδούει μακέντηρια διὰ τὰς ἐπιτόκους, τὰς ὁποίας ἐνισχύει καὶ μετὰ ἀπαραίτητα χρήματα ἅμα ἐξέλθουν. Σπουδαία ὑπῆρξεν ἡ φιλανθρωπικὴ δρᾶσις καὶ τοῦ Θεοδώρου Στουδίτου, μοναχοῦ μεγάλης αὐστηρότητος καὶ ἐπιβολῆς. Ἡ οἰκογένειά του, ἀπὸ τὰς πλουσιωτέρας βυζαντινὰς οικογενείας, διαθέτει ὅλην τὴν περιουσίαν τῆς ὑπὲρ τῶν πτωχῶν καὶ ἀποκλήρων τῆς κοινότητος. Καὶ ὁ Θεόδωρος ἀγωνίζεται εἰς ὅλην τὴν ζοὴν νὰ ἐπιβάλλῃ τὰς φιλανθρωπικὰς ἀρχὰς τοῦ Θεανθρώπου. Λαμβάνει ὅλα τὰ μέτρα ὑπὲρ τῆς καλντέρας περιθάλψεως τῶν ἀσθενῶν καὶ εἰς τοὺς νοσοκόμους καὶ τοὺς βοηθοὺς τῶν πού δὲν ἐκτελοῦν ὅπως πρέπει τὰ καθήκοντά των ἐπιβάλλει σκληρὰς ἐκκλησιαστικὰς ποινὰς: ἔρηοφάν, μετανοίας, ἀκόμη καὶ ἀφορισμόν!

Ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἀξιολογώτεροι ἐπίσκοποι καὶ οἱ ἄλλοι κληρικοὶ καὶ οἱ μοναχοὶ ἐργάζονται μετὰ τὸ

αὐτὸ πνεῦμα. Ἐκατὸν καὶ διακόσιαι τράπεζαι παρατίθενται συχνὰ εἰς πτωχοτροφεία καὶ εἰς ξενώνας τῶν ἐπαρχιῶν, μακρινῶν πόλεων καὶ ἀποστίτων τόπων. Ὁλαὶ αἱ μεγάλαὶ μοναὶ ἔχουν τοὺς ξενώνας των, ὅπου ἔμεναν πτωχοὶ καὶ ὀδοιπόροι ὅσον ἤθελαν χρόνον. Συχνὰ, συχνότατα ἐγένετο εἰς τὰς ἐκκλησίας διὰδοσις, δηλαδή διανομὴ ἐλεῶν, τροφῶν καὶ χρημάτων εἰς πτωχοὺς καὶ ἀρρώστους. Ἀλλὰ καὶ ἡ Πολιτεία καὶ πλοῦσοι ἰδιῶται εἰς ὠρισμένας ἡμέρας τοῦ ἔτους ἐμοίραζαν ἐλεῶν εἰς ὅσους εἶχαν ἀνάγκην. Ἀπειρα δὲ ἦσαν εἰς τὰς ἐπαρχίας, καὶ τὰς πτωχοτέρας, τὰ πανδοχεῖα, τὰ ξενοδοχεῖα, καὶ τὰ ὑπὸ διάφορα ὀνόματα — πτωχεῖα, πτωχοτροφεία, πτωχοκομεῖα — κέντρα περιθάλψεως τῶν πτωχῶν, τῶν τοῦ Χριστοῦ πενήτων! Καὶ ἐδέχοντο τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας καὶ τὰς δωρεὰς τῶν φιλανθρωπῶν. Ἐπαρχίαί τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, αἱ ὁποῖαι εἰς τὰς ἡμέρας μας εἶναι ἔρημοι, ὅπως ἡ Γαλατία, εἶχαν κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους πικρὴν συγκοινωνίαν ἀκριβῶς ἔνεκα τῶν ξενοδοχείων, τῶν πανδοχείων, τῶν φιλανθρωπικῶν ξενῶνων καὶ τῶν μοναστηρίων πού εἶχαν χάριν τῶν ταξιδευόντων ξενῶνας καὶ παρέχον καὶ νοσοκομειὰ καὶ περιθάλψιν. Ἀπὸ τὴν βυζαντινὴν περίοδον παρέμειναν μέχρι τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Καππαδοκίας — μέχρι δηλαδὴ πρὸ 45 ἐτῶν — οἱ ξενῶνες τῶν χωρίων, ὅπου ἐφιλοξενούντο οἱ διερχόμενοι ἀπ' ἐκεῖ, χάρις εἰς τὰς δωρεὰς τῶν φιλανθρωπῶν. Ἀπὸ τῶν Χριστιανικῶν Ἑλληνισμῶν τοῦ Μεσαιῶνος ἐκκληρονόμησαν καὶ οἱ Τοῦρκοὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας — ἐξισλαμισθέντες Χριστιανοὶ κατὰ μέγα μέρος — τὴν γνωστὴν φιλοξενίαν των καὶ τὴν ἐν γένει φιλανθρωπὸν διάθεσιν.

Τὸ παράδειγμα τῶν μεγάλων κληρικῶν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀφήσῃ ἀσυγκίνητον καὶ τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν τοῦ Βυζαντίου. Διὸ καὶ αὐτοκράτορες καὶ πολιτικοὶ μεγιστάνες καὶ στρατηγοὶ ἴδρυσαν τόσα καὶ τόσα φιλανθρωπικὰ ἔργα καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας. Ὡς μνημονεύσωμεν τὸ

«Μέγα Ὁρφανοτροφεῖον» τῆς Βασιλίδος, ἔργον πολλῶν βασιλέων καὶ ἀρχόντων διαδοχικῶς, τὸ ὁποῖον περιελάμβανε καὶ γηροκομεῖον καὶ πτωχοκομεῖον καὶ νοσοκομεῖον καὶ τμήμα ἀναπήρων στρατιωτῶν! Ὡς ἀναφέρωμεν ἀκόμη τὸ νοσοκομεῖον πού ἴδρυσεν πλῆσιον τῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος ὁ Ἰωάννης Κομνηνός, τὸ μέγιστον νοσοκομεῖον τοῦ Μεσαιῶνος, χωρισμένον εἰς πέντε τμήματα: παθολογικόν, χειρουργικόν, γυναικολογικόν, ὀφθαλμολογικόν, ψυχιατρικόν! Ὁ ἀείμνηστος καθηγητὴς τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν Ἀριστοτέλης Κούζης, μέγας καὶ αὐτὸς φιλόανθρωπος, ἀφήσας ὅλην τὴν περιουσίαν του χάριν τῶν καρδιοπαθῶν, ἐμελέτησε λεπτομερῶς τὸ νοσοκομεῖον αὐτὸ καὶ ἔγραψεν ὅτι ὑπῆρξε τοῦτο ὁ πρόδρομος τῶν σημερινῶν μεγάλων νοσοκομείων.

Ὅχι ὀλίγοι ὑπῆρξαν καὶ αἱ ὀνομασταὶ φιλόανθρωποι αὐτοκράτειραι: Ἡ ἁγία Ἐλένη ἰδρύει γηροκομεῖον. Ἡ Πακίλλα, σύζυγος τοῦ Μεγάλου Θεοδοσίου, ἐπισκέπτεται τὰ νοσοκομεία καὶ ὑπηρετεῖ τοὺς ἀσθενεῖς. Ἡ Εἰρήνη ἡ Ἀθηναία ἰδρύει πολλὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα, ἀκόμη καὶ ἐργοδόσιον, ἡγουν ἐργαστήριον πρὸς παροχὴν ἐργασίας εἰς πτωχοὺς. Καὶ ἡ Πουλχερία καὶ ἡ Θεοδώρα καὶ ἡ Εἰρήνη ἡ σύζυγος τοῦ ἐπίσης μεγάλου φιλανθρωποῦ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ καὶ ἄλλαι αὐτοκράτειραι δὲν θὰ ὑστερήσουν. Καὶ θὰ γίνουν τὸ πρότυπον εἰς τὰς βασιλίσσας τῶν Νεωτέρων Ἑλλήνων, ἐξόχως καὶ αὐτὰς φιλανθρώπους, — τὴν Ἀμαλίαν, τὴν Ὀλγαν, τὴν Σοφίαν, τὴν Φρειδερίκην, τὴν Ἀνναν Μαρίαν.

Ἡ φιλανθρωπία ἦτο γνησιῆ ἀνάγκη τῶν Βυζαντινῶν Ἑλλήνων, κληρονομημένη κατὰ πολὺ ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν Ἀρχαιότητα, ἀλλὰ καὶ προερχομένη κατ' ἐξοχὴν ἀπὸ τὴν γνησίαν καὶ ἄδολον θρησκευτικὴν τὴν συνείδησιν. Καὶ διὰ τοῦτο ἐξηδωλύνετο κατ' ὅλον τὸ Κράτος εἰς ἔργα ἀληθῶς μεγάλα καὶ ἀνακουφιστικὰ τῆς ἀνθρωπίνης δυστυχίας. Καὶ τὸ φιλόανθρωπον αὐτὸ πνεῦμα ἐκκληροδοτήθη καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας τῆς δουλείας. Καὶ συνεχίσθη ἡ φιλόανθρωπος παράδοσις καὶ εἰς τὸν Ἑλληνισμόν τὸν δούλον καὶ εἰς τὸν Ἑλληνισμόν τῆς Διασποράς. Καὶ ἀπὸ τὸ πνεῦμα αὐτὸ ἀνεπήδησεν ὁ τύπος τοῦ Μεγάλου Ἐθνικοῦ Ἐυεργέτου. Εἶναι τὸ πνεῦμα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, — πνεῦμα ἑλληνικόν!

ΣΤΟΥ ΒΕΡΜΙΟΥ ΤΗΝ ΑΝΤΑΡΑ

Του ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ

ΤΟ ΒΕΡΜΙΟ, βουνό της δυτικής Μακεδονίας, είναι από τα πιο όμορφα και τα πιο ιστορικά βουνά της Ελλάδος. Βρίσκεται δυτικά από την κοιλάδα του κάτω Αξιού, του ποταμού. Στις πλαγιές του τις δλόχλωρες, ανθούν οι τρεῖς ωραίες πόλεις Βέροια, Νάουσα και Έδεσσα, που τις ανεπτυγμένες βιομηχανίες τους, τις κινούν τα άφθονα νερά που κατεβαίνουν αστέρευτα από το βουνό. Τό Βέρμιο, είναι από τα λίγα βουνά της Ελλάδος, που έχει

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΤΟΠΙΑ

Η ΑΙΜΝΗ ΤΗΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

πλαγιές κατάλληλες για σκί. Μια ωραία μυθολογική παράδοση μάς λέει πως στα κάτω μέρη τῆς βουνού, ήταν οί κῆποι τοῦ Μίδα με τὰ ρόδα ποῦ τὸ καθένα τους εἶχε ἐξήντα φύλλα. Ἴσως αὐτὴ ἡ παράδοση νὰ μὴν εἶναι ἄσχετη με τὸ προνόμιο τοῦ καταπληκτικοῦ, τοῦ παραδεισιακοῦ πράσινου με τὸ ὁποῖο προῖκησε ἡ φύση τὸ ὠραῖο αὐτὸ βουνό. Ὅλες τὶς ἐποχὲς τοῦ χρόνου, τὸ Βέρμιο εἶναι χλωρό· μὰ κ' ἡ ἄφθονα χλωρίδα ποῦ τὸ σκεπάζει, παίρνει ὅλα τὰ χρώματα, κατὰ τὶς ἐποχὲς καὶ τὶς ὥρες τῆς ἡμέρας. Τὸ Βέρμιο εἶναι τὸ στολίδι, ἡ περηφάνια, ἡ ὁμορφιὰ τῆς δυτικῆς Μακεδονίας. Τώρα, οἱ πόλεις του, τὰ χωριά του, οἱ κάμποι ποῦ τὸ ζώνουν, ἀναπτύσσονται μέσα στὴ χαρὰ τῆς εἰρήνης, τῆς δημιουργικῆς ἐργασίας καὶ τῆς προόδου. Μὰ γιὰ νὰ ἔρθῃ αὐτὴ ἡ εὐλογημένη ἐποχὴ, οἱ παλιὲς γενιὲς ποῦ ζῆσανε στὸ Βέρμιο καὶ γύρω ἀπ' αὐτό, οἱ κάτοικοι τῆς Μακεδονίας, ὑπόφεραν πολλὰ. Ἦταν τὰ μακριὰ χρόνια ποῦ ἡ Μακεδονία στέναζε κάτω ἀπὸ τὸν ζυγὸ τῶν Τούρκων καὶ ὑπόφερε ἀπὸ τὶς λεηλασίες τῶν Βουλγάρων «κομιτατζήδων» ποῦ δούλευαν κι αὐτοὶ με κάθε μέσο, γιὰ νὰ προσαρτήσουν τὴ Μακεδονία στὴ Βουλγαρία, πρὶν ἀκόμα ἡ Ἑλλάδα με τοὺς πολέμους τοῦ 1912 - 1913, τὴν ἀπελευθερώσῃ ὀριστικά. Ἦταν οἱ παραμυθένιοι, δύσκολοι καὶ ἥρωικοι καιροὶ τοῦ «Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος», γιὰ τὸν ὁποῖο βέβαια, θὰ πρέπει νὰ ἔχετε ἀρκετὰ ἀκούσει καὶ διαβάσει... Καὶ τέτοιους ἀγῶνες, δὲν πρέπει νὰ τοὺς ξεχνᾶμε ποτὲ — γιὰτὶ λαοὶ ποῦ λησμονᾶν τὴν

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

Πουλάκι τοῦ χειμῶνα

Μὲς στὸ κρύο, ἔξω ἀπ' τὸ σπῆτι,
ξένο πέταξε σπουργίτι.

Φύλλο, σπόρος πουθενά,
πῶς κρυώνει, πῶς πεινᾷ!

Τὸ παράθυρο θ' ἀνοίξω,
δυὸ σπειράκια θὰ τοῦ ρίξω.

— Ἔλα μέσα δῶ, πουλί,
ζεστασιά θὰ βρῆς πολλή.

Δὲν ἀκούει, μόνο τσιμπάει
δυὸ σπειράκια καὶ πετάει.

Ταξιδιάρικο πουλί,
πέταξε, ὦρα σου καλή.

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ιστορία τους, δὲν μποροῦν νὰ δημιουργήσουν καινούργια...

Καὶ νά, γι' αὐτὸ τὸ Βέρμιο τῶν ἀγῶνων καὶ τῶν ιστορικῶν χρόνων, μάς μιλά σ' ἓνα πολὺ ζωντανὸ καὶ δυνατὸ βιβλίο τῆς μιᾶς γνήσιας «Ναουσιώτισσας», ἡ σεβαστὴ Κυρία Θάλεια Σαμαρᾶ. Ἡ κ. Σαμαρᾶ, εἶναι κόρη τοῦ περίφημου γιατροῦ Περδικάρη, ποῦ προσέφερε πάρα πολλὰ στὸν Μακεδονικὸν Ἀγῶνα, με τοὺς ἄλλους πρωταγωνιστὲς ποῦ τοὺς συμβολίζει ὅλους ὁ Παῦλος Μελάς, ἀλλὰ καὶ ὁ μαχητὴς Καπετὰν Ἀγρας. Μὰ γιὰ τὸ πῶς πολεμοῦσαν, πῶς ζοῦσαν, τί δυσκολίες ἀντιμετώπιζαν, τί θυσίες ἔκαναν οἱ ψυχωμένοι καὶ ἀποφασισμένοι ἐκεῖνοι Ἕλληνες ποῦ εἶχαν ἓνα ὄνειρό τους: πῶς νὰ σώσουν τὴ Μακεδονία ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους καὶ νὰ προετοιμάσουν τὴν ἀπελευθέρωσή τους ἀπὸ τοὺς Τούρκους, μάς τὰ λέει με τέχνη, ἀλήθεια, γνώση καὶ συγκίνηση, ἡ κ. Σαμαρᾶ, στὸ βιβλίο τῆς «Στοῦ Βέρμιου τὴν Ἀντάρα». Καὶ δὲν εἶναι μόνο ιστορίες ἀγῶνων πολεμικῶν, παγίδων, ἡρωισμῶν, πλεγμένες γύρω ἀπὸ πρωτοπαλλήκαρο ὅπως ὁ Ἀκρίτας, ὁ Μπούας, ὁ Ρούβας, ὁ Ἀγρας (Ἀγαπητός), ὁ Κώστας Γαρέφης, ἡ ἀπὸ μορφὲς τόσο ἐθνικὰ ἀνθρώπινες, ὅπως ὁ γιατρὸς Περδικάρης. Οἱ ιστορίες αὐτές, πλαίσιό τους ἔχουν τὴν ἄπλα τῆς δυτικῆς Μακεδονίας, με τὸ Βέρμιο σὰν πανύψηλο κάστρο ἀνάμεσα. Ἄν δὲν ἀγαπάει κανεὶς πολὺ τὴν πατρίδα του κι ἂν δὲν τὴν γνωρίζει, ἂν δὲν τὴν ἔχει ζήσει μέσα στὸ αἷμα του, ὅπως τὴν ἔζησε ἡ κ. Σαμαρᾶ, πῶς εἶναι δυνατό νὰ τὴν περιγράψῃ λογοτεχνικά; Στὸ βιβλίο αὐτό, ἡ φύση τῆς Μακεδονίας, τὸ Βέρμιο με τὶς ὁμορφιές του, ὁ μακεδονικὸς λαὸς με τὶς πανάρχαιες χριστιανικὲς παραδόσεις του καὶ τὰ ἰδιόρρυθμα ἔθιμά του, γίνονται ἓνα με τὶς ὥραιες, τὶς ἀντρίκιες, τὶς ἡρωϊκὲς μορφὲς τῶν ἀγωνιστῶν ποῦ χύσαν τὸ αἷμα τους γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Μακεδονίας καὶ τὴ διατήρηση τοῦ ἑλληνισμοῦ τῆς. Αὐτὸ τὸ «συναίρυσμα», εἶναι ἀφορμὴ ποῦ τὸ βιβλίο τῆς κ. Σαμαρᾶ ἔχει πόληση

(Συνέχεια στὴ σελίδα 13)

ΠΕΤΡΟΥ ΧΑΡΗ

Η ΛΙΧΟΥΔΙΑ

(Κωμωδία μονόπρακτη)

Πρόσωπα :

Κα Ἑλένη.

Πέτρος, 10 χρονῶν, Μίμης, 9

χρονῶν (τὰ δυὸ τῆς ἀγοράκια.)

Νίκος, 10 χρονῶν, ἐξάδελφός

τους.

Ἀνθή, μικρὴ ὑπηρέτρια.

Ἡ σκηνὴ παρουσιάζει τὴν τραπέζια τοῦ σπιτιοῦ. Ἐνα τραπέζι τῆς μέσης, περιστοιχισμένο ἀπὸ καρέκλες, ἓνα ντιβάνι κ' ἓνας μπουφὲς ἀποτελοῦν ὅλα τῆς τὰ ἐπιπλα. Ὅταν ὑψώνεται ἡ αὐλαία, ὁ Μίμης ποῦ βρίσκεται σὲ ἀνάρρωση, κάθετα στὸ ντιβάνι, τυλιγμένος στὸ παλτό του κι ὁ Πέτρος, ποῦ μόλις γύρισε ἀπ' τὸ σχολεῖο, τακτοποιεῖ τὰ βιβλία του στὸ τραπέζι.

ΣΚΗΝΗ Ι

ΠΕΤΡΟΣ. Ἄν τὸ βρῆς τί ἀνακάλυψα;

ΜΙΜΗΣ. Λὲς πῶς ἐσὺ ἔχεις μόνο μύτη κ' οἱ ἄλλοι δὲ μυρίζουνε;

ΠΕΤΡΟΣ. Καλὰ ντέ! Δὲ σὲ εἶπαμε καὶ καμπουρή! Ἐγὼ ὅμως σοῦ λέω, πῶς κάτι παραπάνω ἀπὸ σένα ξέρω.

ΜΙΜΗΣ. Τί γλυκὸ νᾶναι αὐτὸ ποῦκαν' ἡ μαμά;

ΠΕΤΡΟΣ. Μπά! Αὐτὸ σ' ἀνησυχεῖ; Ὅ, τι κι ἂν εἶναι, ἐμεῖς δὲ θὰ τὸ περιφρονήσουμε, βέβαια! Φτάνει μόνο νὰ τὸ βάλουμε στὸ χέρι. Γιατὶ ὅσο τὰ κλειδιά τοῦ μπουφὲ βρίσκονται στὴν τσέπη τῆς μαμάς, δὲν κάνουμε τίποτα.

ΜΙΜΗΣ. Ἄ! Ὡστε αὐτὸ ἀνακάλυψες; Πῶς τὸ γλυκὸ βρίσκεται στὸ μπουφέ; Ἄκου τώρα καὶ τὴ δική μου ἀνακάλυψη καὶ θὰ παραδεχτῆς πῶς δὲν πάει πίσω. Τὸ φανταζόσουν ποτὲ πῶς τὸ κλειδί τοῦ γραφείου μας θάρχόταν ἴσα-ἴσα στὴν κλειδαριὰ τοῦ μπουφὲ;

ΠΕΤΡΟΣ. Ἀλήθεια;

ΜΙΜΗΣ. Ἡ μαμά τῶλεγε κρυφὰ τὸ πρῶτ' τῆς Ἀνθῆς.

ΠΕΤΡΟΣ. Ἀμέσως λοιπὸν κάνουμε τὴ δοκιμὴ καὶ βλέπουμε. (Κάνει νὰ σηκωθῇ νὰ τρέξῃ γιὰ νὰ φέρῃ τὸ κλειδί ποῦ λέει ὁ Μίμης, μ' ἀπὸ τὸ διάδρομο ἀκούγονται βήματα κ' ἔτσι μένει στὴ θέση του. Ἡ Ἀνθή, γιὰτὶ αὐτὴ ἦταν, μπαίνει

στὴν κάμαρα με μιὰ κανάτα νερὸ στὰ χέρια, τὴν ἀφήνει στὸ μπουφέ καὶ κάνει νὰ φύγῃ. Κάτι ὅμως ποῦ σὰ νὰ τὸ θυμήθηκε τὴν τελευταία στιγμή, τὴν κάνει ν' ἀνοίξῃ κουβέντα με τὰ παιδιὰ).

ΣΚΗΝΗ ΙΙ

ΑΝΘ. Ὁ κύριος Πέτρος τὸ θέλει ἀμέσως τὸ γάλα του;

ΠΕΤΡΟΣ. Ὁχι ἀκόμα. Πιὸ ἔπειτα.

ΑΝΘ. (Σὰ νὰ τῆς φάνηκε αὐτὸ παράξενο). Μπά; Δὲν πεινᾶτε, λοιπόν; Πῶς αὐτό; Ἐσεῖς ποῦ δὲν προφταίνεστε, κάθε ποῦ γυρίζετε ἀπ' τὸ σχολεῖο! (Ρίχνει βλέμματα ἐρωτηματικά στὰ δυὸ παιδιὰ καὶ φεύγει).

ΣΚΗΝΗ ΙΙΙ

ΠΕΤΡΟΣ. Πηγαίνω, λοιπόν, ἄς μὴ χάνουμε καιρό. Τοῦ δικοῦ σου συρταριοῦ τὸ κλειδί πάει;

ΜΙΜΗΣ. Δὲν ξέρω καλά. Φέρε ἐσὺ καὶ τὰ δυὸ καὶ βλέπουμε.

Ὁ Πέτρος ἀφήνει τὸ Μίμη μόνον καὶ πηγαίνει νὰ φέρῃ τὰ κλειδιά ἀπὸ τὸ γραφεῖο τους. Γυρίζει ἀμέσως καὶ διευθύνεται ὁλοῖοι στὸ μπουφέ με τὰ κλειδιά καὶ μ' ἓνα σκαμνὶ στὸ χέρι.

ΠΕΤΡΟΣ. (ἀφήνοντας τὸ σκαμνὶ χάμω). Μετὶ συμφωνίας ὅμως, Μίμη μου, πῶς ἐσὺ μόλις ποῦ θὰ τὸ δοκιμάσης, γιὰτὶ μπορεῖ νὰ σὲ βλάψῃ.

ΜΙΜΗΣ. Καλὰ, καλὰ. Ἐμένα τὰ λὲς αὐτά; Ἄλλου.

ΠΕΤΡΟΣ. (ἀλλάζοντας κουβέντα). Μπρὲ τί κουτοὶ ποῦ ἡμαστέ καὶ δὲν τῶχαμε πάρει μυρουδιά τόσο καιρό! Τὸ δικό σου κλειδί θὰ πηγαίνῃ. (Ἐχε ἀνεβεῖ τώρα στὸ σκαμνὶ καὶ προσπαθεῖ νὰ βάλλῃ τᾶλλο κλειδί στὴν κλειδαριὰ. Νέα βήματα ὅμως ἀπ' τὸ διάδρομο τὸν κάνουν νὰ γυρίσῃ στὴ θέση του, ξεχνώντας τὸ σκαμνὶ στὰ πόδια τοῦ μπουφὲ. Ἡ πόρτα ἀνοίγει καὶ μπαίνει ἡ Κα Ἑλένη με τὸ Νίκο, τὸν ἐξάδελφό τους).

ΣΚΗΝΗ ΙV

Ἡ Κα ΕΛΕΝΗ. Τὸν περιμένατε τὸ Νίκο; Ἡ θεία σας ἔστειλε νὰ μάθῃ τί κάνει ὁ Μίμης. (Στὸ Μίμη). Βλέπεις πόσο σ' ἀγαπάει ἡ

θεία σου, κύριε; Μά, γιὰ νὰ τῆς μηνύσω ἐγὼ πῶς δὲ θέλεις νὰ πάρῃς τὸ κινίνο, ποῦ διέταξ' ὁ γιατρός, νὰ δοῦμε θὰ σ' ἀγαπάῃ πιά; (Στὸ Νίκο). Ὁ Μίμης ὅμως δὲν εἶναι κακὸ παιδί καὶ θὰ τὸ ζητήσῃ μόνος του πιὸ ἔπειτα. Ναζάκια εἶν' αὐτά. (Κοιτάζει ἐρωτηματικά τὸ σκαμνὶ καὶ φεύγει, ἀφήνοντας τὰ τρία παιδιὰ μόνα. Ὁ Πέτρος κι ὁ Μίμης, στὸ διάστημα αὐτό, δὲν παύουν νὰ συνηνοῦνται με τὰ μάτια καί, μόλις φύγει ἡ μαμά, βρίσκονται με παρμένη τὴν ἀπόφαση).

ΣΚΗΝΗ V

ΠΕΤΡΟΣ. (στὸ Νίκο). Τύχη ποῦ τὴν ἔχεις! Ἀπάνω στὴν ὦρα μᾶς πέτυχες.

ΝΙΚΟΣ. Μπά; Γιατί; Τί τρέχει, λοιπόν; Δὲν ξέρω τίποτα.

ΠΕΤΡΟΣ. Μά... κάτι μυρίστηκε πῶς κρύβει ὁ μπουφὲς καὶ δὲν μπορούμε νὰ μείνουμε ἡσυχοί. (Στὸ Μίμη). Πῶς δὲ μάς κατάλαβε ὅμως ἡ μαμά με τὸ σκαμνὶ; Πάλι καλὰ! (Στὸ Νίκο). Τοῦ Νίκου δὲν πιστεύω νὰ τοῦ κακοφαίνονται αὐτά καὶ νὰ τρέξῃ στὴ θεία του νὰ τὰ μαρτυρήσῃ;

ΝΙΚΟΣ. Καλέ, αὐτὸ σᾶς σταμάτησε; Ἐμπρός κι ὅλα! Ἐγὼ φυλάω στὴν πόρτα. (Τρέχει στὴν πόρτα. Ὁ Πέτρος ξαναβγαίνει στὸ σκαμνὶ, ἀνοίγει τὸ μπουφέ καὶ γυρίζει στὸ τραπέζι μ' ἓνα βαζάκι. Τότε μόνο ἀφήνει τὴ σκοπιὰ του κι ὁ Νίκος καὶ τρέχει κι αὐτός. Τάνοῖγουν με βιάση καὶ με θρίαμβο, μὰ στὴ θέα τοῦ περιεχομένου, ξυνίζουν τὰ μούτρα τους κ' οἱ τρεῖς. Γιατὶ κι ὁ Μίμης ἔχει σηκωθῇ ἀπ' τὸ ντιβάνι καὶ βρίσκεται τώρα κοντὰ τους).

ΠΕΤΡΟΣ. Κρίμα στὴ χαρὰ μας! ΝΙΚΟΣ. Χαρὰ στὸ πράμα!

ΜΙΜΗΣ. Ἄς εἶναι, μπρὸς στὸ τίποτα καλὸ καὶ τὸ σιρόπι.

ΠΕΤΡΟΣ. Γρήγορα κάνετε τώρα, γιὰ νὰ τὰ βάλλω πάλι στὴ θέση τους. (Φέρνει ἀπ' τὸ μπουφέ τρία κουταλάκια καὶ ρίχνονται κ' οἱ τρεῖς στὸ σιρόπι).

ΝΙΚΟΣ. (σὲ λίγο). Δὲ σοῦ πι-κρίζει λίγο, Μίμη;

(Συνέχεια στὴ σελίδα 23)

Ο ΜΑΓΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΠΡΟ ΧΡΟΝΩΝ δυο μικρά παιδιά, ένα αγοράκι κι ένα κοριτσάκι, τὰ εἶχε ἀρπάξει ἕνας μάγος ἐλεεινὸς καὶ τὰ κρατοῦσε διὰ τῆς βίας στὴ σπηλιά του, ὅπου τὰ εἶχε γιὰ σκλαβάκια του.

«Ὅλα τὰ μάγια καὶ τὴν δύναμί του τὰ ἐχρῶστουσε ὁ γερο-μάγος σ' ἕνα μεγάλο, μαγικὸ βιβλίο. Τὸ ἀγόρι ὅμως ἐκατάφερε, παραφυλάγοντας κρυφὰ τὸ μάγο, ν' ἀνακαλύψῃ ποῦ τὸ ἐκρυβε συνήθως καὶ ὅποτε, ἀπουσίαζεν ὁ μάγος καὶ ἄφηνε τὰ δυο παιδιά, ἐφύλαγεν ἡ ἀδελφοῦλα ἀπ' ἐξω, ἐνῶ ὁ ἀδελφός τῆς ἐκαθόταν καὶ ἐσπουδάζε τὸ μαγικὸ βιβλίο. Τὸ ἐδιάβαζε μὲ τόσην προσοχή, ὥστε κατάρθρωσε νὰ μάθῃ ἀπ' ἐξω ἕνα σωρὸ προστάγματα τῶν μάγων καὶ συνταγὰς καὶ στίχους μαγικούς. Καὶ ἀπὸ τότε πειά, δὲν ἐβλεπε τὴν ὥρα, ποῦ θὰ ἐγλύτωναν ἀπ' τὴν σκλαβιά τους. Κι ἕνα πρωτὶ, ποῦ ἐφυγεν ὁ γέρος, ἐφώναζε στὴν ἀδελφή του :

— «Εἰς ἀδελφοῦλα μου, καὶ ἦρθε ἡ ὥρα!... Ὁ μάγος θὰ γυρίσῃ πρὸς τὸ βράδυ· ἀλλ' ὥς ποῦ νάρθῃ, πρέπει νὰ μαστε μακριὰ!... »

«Εφυγαν τότε, μ' ἕνα μογαλάκι καὶ ἔτρεχαν ὅλη τὴν ἡμέρα, ὅσο τοὺς ἐβαστοῦσαν τὰ ποδάρια τους.

Ἀλλὰ, κατὰ κακὴν τους τύχην, ἐγύρισεν ὁ μάγος τὸ ἀπόγευμα, νωρίτερα ἀπὸ ὅ,τι ἐσυνήθιζε καί, ὅταν εἶδε τὴν σπηλιά του ἔρημη, ἀνοίξε τὸ βιβλίο μὲ τὰ μάγια καὶ εὐρῆκεν, ἄψε - σβῦσε, ποῦ ἐπῆγαν. Ξεκίνησε, λοιπόν, ἀμέσως καί, πρὶν ἀκόμη δύσῃ ὁ ἥλιος ἐκόντευε νὰ τοὺς προλάβῃ. Ἀπὸ μακριὰ, τὸν ἄκουγαν τ' ἀδελφία, πῶς ἐλαχάνιαζε καὶ ἐμούγκριζε καὶ ἐφώναζε· καὶ ἡ ἀδελφοῦλα τρομαγμένη, ἐκοντοστάθηκε :

— «Ἀχ, ἀδερφέ μου — ἐφώναζε — χαθήκαμε!... Μᾶς πρόφθασε ὁ κακὸς, ὁ γέρος!... »

Ὁ ἀδελφός τῆς ὅμως, δὲν τὰ ἔχασε. Μήπως δὲν εἶχε καὶ αὐτὸς σπουδάσει τὴν τέχνη τῆς Μαγείας, στὸ βιβλίο;... Ἀπηγγεῖλε δυο στίχους μαγικούς, ποὺ εἶχε ἀποστηθίσει ἀπὸ τότε... — καὶ ἔγινε, εὐθύς, ἡ ἀδελφή του ἕνα ψάρι καὶ αὐτὸς μὴ λιμνούλα ζαφειρένια, μέσ' οὕτως ὅποιαν κολυμποῦσε τὸ ψαράκι.

Ὅταν ὁ γέρος ἐφθασε στὴν λίμνη

κι' ἔχασε τὰ παιδιά ἀπὸ μπροστά του, κατάλαβεν ἀμέσως τί συνέβη :

— «Ὑπονοῖα σας καὶ δὲν μοῦ ξεφεύγετε!... », μουρμούρισε δαγκώνοντας τὰ χεῖλιά του.

Κι ἐγύρισε, τρεχᾶτος, στὴν σπηλιά του, νὰ φέρῃ δίχτυα, νὰ πιᾶσιν τὸ ψαράκι. Καθὼς ἐθάθηκε, ὅμως, στὸν ὀρίζοντα, ξανάγιναν, ἡ λίμνη καὶ τὸ ψάρι, ἀγόρι καὶ κορίτσι, σὰν καὶ πρῶτα· καὶ ἀπὸ ἐξεκουράσθησαν, τὴν νύκτα, μέσ' οὕτως τὴν κουφάλα ἑνὸς μεγάλου δένδρου, ξεκίνησαν πρῶτ' - πρῶτ' κι' ἔτρεχαν, ἕως τὸ ἀπόγευμα, ὅσο μπορούσαν γρηγορώτερα. Κι ἔτσι, τὴν ὥραν ὅπου ἐφθασεν ὁ μάγος, μὲ τὴν ἀπόχη καὶ μὲ τὰ δίχτυα, δὲν ἦρε τὴν λιμνούλα μὲ τὸ ψάρι, ἀλλ' ἕνα ὁλοπράσινο λειβάδι, ὅπου ἐκόαζαν δυο - τρία βατράχια. Ἐπέταξε, λοιπόν, τὰ δίχτυα του καὶ ἄρχισε πάλι τὸ κυνήγι, μὲ τὴ βοήθεια μιᾶς βέργας μαγικῆς, ποὺ τοῦδειχνε ἀκριβῶς τὸν δρόμο, ποῦ εἶχαν πάρῃ οἱ δυο ἀδελφοί!...

Σιγά - σιγά, τὴν ὥρα ποῦ ἐνύχτωνε, ἐκόντευε νὰ τοὺς προφθάσῃ ὁ κάμπος ἀντηχοῦσε ἀπ' τὴς φοβέρες του καὶ ἡ ἀδελφοῦλα ἐστάθηκε ἐντρομή :

— «Ἀχ, ἀδελφέ μου — ἐφώναξε — ἀκούς!... Σὲ λίγο θὰ μᾶς ἔχῃ φθάσει!... »

Ἀλλὰ καὶ πάλι τὸ ἀγόρι ἐγύρισε, εἶπε δυο λόγια ἀπὸ τὸ μαγικὸ βιβλίο... — καὶ ἔγινε ὁ ἴδιος ἕνα ἐκκλησάκι καὶ ἡ ἀδελφή του ἀγαλματῆς Παναγίας, μέσα σ' ὥραϊο ἐρημοκλήσι τῆς.

Καθὼς, λοιπόν, ὁ μάγος μὲ τὴν βέργα εὐρέθηκεν ἐμπρὸς στὸ ἐρημοκλήσι, ἐπνίγηκε σχεδὸν ἀπὸ τὴ φούρκα του· ἀλλ' ὅσο καὶ ἐμούγκριζε καὶ ἄφριζε καὶ ἐστριφογύριζε ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, δὲν ἤμποροῦσε νὰ περάσῃ τὸ κατῶφλι· γιατί δὲν ἐπιτρέπεται στοὺς μάγους, νὰ μπαίνουν σ' ἐκκλησιὰς τοῦ Θεοῦ.

— Κι ἂν δὲν μπορῶ νὰ μπῶ στὸ ἐρημοκλήσι, ἔχω τὸν τρόπο νὰ τὸ κάνω στάχτη!... », ἐφώναζε καὶ αὐτὸς μὲ λύσσα.

Κι ἔτρεξε, πάλι, πίσω στὴ σπηλιά του, νὰ φέρῃ σπέρτα καὶ δαδι καὶ ξύλα, νὰ κάψῃ τὸ ἐρημοκλήσι. Ἐτρεχε σὰν τρελλός, τὴν νύκτα, ἐνῶ ἡ Παναγία καὶ τὸ ἐρημοκλή-

σάκι ξανάγιναν ἀδελφία, ὅπως πρὶν. Ξαπλώθηκαν τὴν νύκτα μέσ' στὸ δάσος καὶ ἔπειτα, μὲ τὴν ἐξημέρωσε, ἐπῆραν βιαστικὰ τὸν δρόμο τους. Κι ὅταν ὁ γέρος, μὲ τὰ σύνεργά του, ἐφθασε πάλι στὸ σημεῖο, ὅπου εἶχε βρεῖ τὸ ἐκκλησάκι, δὲν εἶδε παρὰ ἕνα βράχο, ποῦ δὲν φοβότανε καθόλου τὴ φωτιά.

— Πάλι μοῦ ξεφυγαν!... », ἐμούγκρισε μὲ λύσσα.

Καί, κατακόκκινος ἀπὸ τὴν φούρκα του, ἐξαναπῆρε πάλιν τὴν διεύθυνσιν, ποῦ ἐδειχνε τὸ μαγικὸ ραβδί του. Κατὰ τὸ βράδυ, τοὺς ἐπρόλαβε σχεδὸν καὶ πάλι ἡ ἀδελφοῦλα, τρομαγμένη, ἐνόμισε πῶς δὲν γλυτώνουν. Ἀλλὰ τὸ ἀγόρι ἀπηγγεῖλε δυο στίχους, ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ βιβλίο τῆς σπηλιάς... καὶ ἔγινε ἕνα μικρὸ ἄλωνι καὶ ἡ ἀδελφή του ἕνα κίθαράκι, ποῦ ἐμοιαζεν ἐκεῖ λησμονημένο, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ θεισμοῦ.

Ὅταν ὁ μάγος ἐφθασε καὶ εἶδεν, ὅτι καὶ πάλι τοῦ τὴν εἶχαν φτιάξει, ἐκόντεψε νὰ σιάσῃ ἀπ' τὸ κακὸ του! Χωρὶς νὰ τὸ σκεφθῇ καθόλου, εἶπε καὶ αὐτὸς δυο λόγια ἀπ' τὸ βιβλίο καὶ ἔγινεν ἕνας μαῦρος κόκορας, ποῦ ἔτρεξε νὰ φάῃ τὸ κριθαράκι. Ἀλλ' εὐτυχῶς προτοῦ τὸ καταφέρῃ, εἶπε καὶ τὸ ἀγόρι ἕνα στιχάκι· καὶ ἔγινε εὐθύς μὴ ἀλεπού, ποῦ ἐξέσχισε τὸν μαῦρο κόκορα, μὲ τὰ μεγάλα κοφτερά τῆς δόντια. Κι ἔτσι ἐτελείωσε ὁ κακὸς ὁ μάγος... καὶ τελειώνει καὶ τὸ παραμῦθι μας.

Διασκευή. Ἀπὸ τὰ «Γερμανικὰ παραμῦθια» τοῦ Bechstein

(Ἀπὸ τὰ «ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ», ποῦ μὲ τὴν ἐκδόσιν φέρει).

Η ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ ΝΤΕΓΚΑΛΜΙΕ, ΦΙΛΗ ΤΟΥ ΟΔΗΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΑΣ

Ο ΟΔΗΓΙΣΜΟΣ — ὁ Προσκοπισμὸς ὅπως λέγαμε πρὶν γενικά καὶ ποῦ τώρα λέγεται Προσκοπισμὸς ὅταν πρόκειται γιὰ τ' ἀγόρια καὶ Ὀδηγισμὸς ὅταν πρόκειται γιὰ τὰ κορίτσια — δὲν ἔχει μόνον σκοπὸ τὴν ἀσκήσιν τοῦ σώματος καὶ τὴν καλλιέργειαν τοῦ συντροφικοῦ πνεύματος μεταξὺ τῶν νέων, ἀπὸ τὰ παιδικὰ τους κιόλας χρόνια. Ἀποκλειστικὰ ἀντικείμενά του, δὲν εἶναι ἡ κατὰκτηση τῆς φύσεως ἢ φυσιολογία, ἢ προετοιμασία τοῦ νέου γιὰ τὴ στρατιωτικὴ ζωὴ ποῦ θὰ διαδεχθῇ τὴς σπουδῆς τοῦ ἡ τῆς νέας ποῦ θὰ γίνῃ μῆτέρα μιᾶς μέρας, καὶ ποῦ εἶναι ἕνα χρέος πρὸς τὴν Πατρίδα. «Ὅλα αὐτὰ βέβαια, εἶναι μέσα στοὺς σκοποὺς τοῦ Ὀδηγισμοῦ καὶ ἐπὶ πλέον, αὐτὰ καθ' ἑαυτά, ἀποτελοῦν ὥραϊα καὶ γόνιμα ἰδεώδη. Καὶ μόνον γι' αὐτὰ θάξῃ ν' ἀκολουθήσῃ κανεὶς τὸν Ὀδηγισμό. Ἀλλὰ νά, μιὰ Ἐλβετὶδα συγγραφεὺς (ποιήτρια θὰ πρέπει νὰ τὴ θεωροῦμε) ἡ Α. Ντεγκαλλιέ, ποῦ ἔχει τὸ ψευδώνυμο Λεζάρ, μὲ δυο βιβλία τῆς γιὰ τὸν Ὀδηγισμό, ἐμμετρα γραμμένα, μᾶς ἀνοίξε νέους ὁρίζοντες πρὸς αὐτόν, καὶ μᾶς τὸν ἐδειξε φωτισμένον μ' ἕνα ἡθικὸ φῶς, πλουτισμένον μὲ μιὰ ψυχικότητα καὶ μὲ μιὰ πλατεῖα ἀνθρωπιά, ποῦ δὲ μπορεῖ παρὰ νὰ μᾶς συγκινήσῃ. Ἡ Ντεγκαλλιέ καὶ τὰ βιβλία τῆς γίναν γνωστὰ στὴν Ἑλλάδα τώρα τελευταῖα μάλιστα, ἀπὸ δυο Ἑλλήνας καθηγητὰς ποῦ μένουν στὴς Σέρρες, τὸν κ. Κώστα καὶ τὴν κ. Ἐρριέττα Διαμαντοπούλου. Αὐτοὶ μᾶς ἔδωσαν σὲ μιὰ πολὺ ὁμορφῇ, μουσικῇ καὶ καλαισθητῇ μετάφραση τὴς ποιητικῆς συμβουλῆς ποῦ προσφέρει στὸν νέον ἄνθρωπο ἡ Λεζάρ, ἀπὸ πρῶτα στάθῃ καὶ πιστὴ καὶ πολὺχρονη φίλη τοῦ Ὀδηγισμοῦ. Μελέτησε ἀπὸ κοντὰ τὴ νέα καὶ εὐπλαστὴ ψυχὴ τῶν παιδιῶν καὶ εἶδε ὅχι μόνον τί θησαυροὺς κλείνει, μὰ καὶ σὲ τί θησαυρὸ μπορεῖ νὰ ἐξελιχθῇ ἡ ἰδία, ἂν ἀνατραφῇ κατὰλληλα σύμφωνα μὲ τὴς ἀξίες τῆς ἀγάπης, τῆς ἀλληλεγγύης, τῆς εὐγένειας, τῆς καρτερίας, τῆς μετριοπάθειας, τῆς σεμνότητος, τῆς πνευματικῆς καλλιέργειας, καὶ τῆς πίστης στὴν ἀγιότητα καὶ στὸ Θεῖο. Νομίζουμε πῶς ὅποιος διαβάσῃ τοὺς στίχους αὐτοὺς τῆς Λεζάρ θὰ νιώσῃ μέσα του μιὰ τέτοια χαρὰ, μιὰ τέτοια γαλήνη, σὰ νὰ ἔχουν ἀποκοιμηθῇ ὅλες του οἱ ἐπιθυμίαι καὶ ἀπονεκρωθῇ ὅλα του τὰ ἐγωϊστικὰ ἐνστικτα. Θὰ αἰσθανθῇ συμφιλωμένος μὲ τὴ ζωὴ καὶ θὰ μπορέσῃ νὰ πῇ μὲ τὴ Λεζάρ : «Ὁ ζωὴ! Σὲ θέλω πάντοτε ὥραϊα — οὔτε πλοῦσια οὔτε εὐκολὴ οὔτε χαρούμενη, — ἀλλὰ καθαρὴ ὅπως τὸ νερὸ τῆς πηγῆς — ὅπως τὸ νερὸ ἑνὸς ρυακιοῦ». Σ' αὐτὴ τὴν καθαρότητα τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς ἀποβλέπει ἡ διδασκαλία τῆς Λεζάρ. Ὅπως λέει, τὴ ζωὴ δὲν πρέπει νὰ τὴν περιμένουμε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ οὔτε εὐκολὴ, οὔτε πλοῦσια. Αὐτὰ, κατακτῶνται μὲ τὸν «καλὸν ἀγῶνα». Μὰ καλὸς ἀγῶν, δὲν μπορεῖ νὰ νουθετῇ χωρὶς «καθαρότητα». Ὁ ἄνθρωπος στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζῃ τὸν ἄλλον ἴσως, καθαρὰ, νὰ τὸν βλέπῃ σὰν ἕνα καθάριο νερὸ ρυακιοῦ — ἔτσι μόνον θὰ γίνετα ὥραϊος ὁ μόχθος καὶ τὸ νόημα τῆς ζωῆς, ἔτσι κάθε δυσκολία τῆς θὰ ἔχῃ καὶ τὴν ὁμορφιά τῆς.

Μᾶς διδάσκει ἀκόμα ἡ Λεζάρ πῶς πρέπει ἐσωτερικὰ νὰ μὴν λυγίζουμε ποτέ. Νὰ μὴ χάνουμε τὸ

κουράγιο μας. Καὶ πόσο ὁμορφος εἶναι ὁ ποιητικὸς τῆς κανόνας, ποῦ μοιάζει μὲ ἐντολή, χαραγμένη κάπου μὲ χρυσὰ γράμματα :

«Δὲν λυγίζω ὅταν οἱ ἄλλοι δὲν μὲ βοηθοῦν. Ξέρω νὰ κρατῶ τὸ κουράγιο μου καὶ νὰ ζῶ. Πρόσωπο μὲ πρόσωπο μὲ τὸν μεγάλο Θεὸ κανονίζονται τὰ πράγματα τῆς ζωῆς μου· κ' εἶναι ἀνάμεσα ἀπ' τὴς χαρὰς καὶ τοὺς πόνους ποῦ ψάχνω τὴς ἀπαντήσεις μου. Κ' εἶναι αὐτὸ ποῦ θὰ πρέπει νὰ διδάσκουμε στοὺς νέους : νὰ ζοῦν μόνον, νὰ ἐπιβάλλουμε στὸν ἑαυτὸ μας μιὰ πειθαρχία, ὅχι ἐπειδὴ ἕνας ἀρχηγὸς μᾶς τὸ ζητεῖ ἢ γιατί οἱ ἄλλοι τὸ κάνουν, ἀλλὰ γιατί ἀναγνωρίζουμε ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι καλύτερη καὶ πιὸ ὁμορφῇ ὅταν τὴν κατευθύνῃς μὲ κάποιον τρόπο, ὅταν τῆς δίνῃς ἕναν σκοπὸ, ὅταν ἀπαγορεύῃς στὸν ἑαυτὸ σου ὀρισμένα πράγματα καὶ παίρνεις μερικὰ ἄλλα πρὸς τὰ ὁποῖα πηγαίνεις μὲ τεντωμένα τὰ χέρια καὶ τὸ βῆμα σταθερό».

Γιὰ τὸ χρῆμα μᾶς λέει πολὺ ὥραϊα καὶ σοφὰ πράγματα ἡ Λεζάρ. Μακάρι νὰ τὴν ἀκολουθοῦσαμε ὅλοι : «Τί εἶναι τὸ χρῆμα καὶ ἀπὸ ποῦ ἐρχεται ; Τὸ χρῆμα εἶναι πολλὴ ἐργασία, εἶναι χρόνος, εἶναι ἀνθρώπινη ζωὴ, εἶναι αἷμα, ἰδρώτας καὶ δάκρυα. Αὐτὸ κρατᾶτε στὰ χέρια σας. Τί θὰ τὸ κάνετε ; Ἀπαντῶ : Θὰ τὸ μεταμορφώσουμε σὲ χαρὰ καὶ σὲ εὐτυχία. Θὰ τὸ λογαριάσουμε γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας κ' ἔτσι θὰ ὑπάρχῃ λίγο. Θὰ τὸ λογαριάσουμε γιὰ τὸν ἄλλο κ' ἔτσι θὰ ὑπάρχῃ πολὺ. Θὰ εἴμαστε γενναῖοι δῶροι καὶ ἀπ' αὐτὴ τὴ γενναϊότητα, ποῦ δὲ γνωρίζῃ κανένα ὄριο καὶ ποῦ δίνει ἀκόμη, ἐνῶ τὸ χέρι εἶναι ἄδειο καὶ τὸ σῶμα κουρασμένο». Ἡ ποίησις μόνη τῆς, εἶναι βέβαια κάτι πολὺ ὥραϊο. Μὰ ἡ ποίησις ποῦ ντύνει μὲ τὴς εἰκόνες τῆς μιᾶς σοφῆ διδασκῆς, ἕνα γόνιμο παράδειγμα, εἶναι ἄπειρα πιὸ ὁμορφῇ καὶ πιὸ χρήσιμη. Κι αὐτὴν τὴν σοφὴ ποίησις βρίσκουμε σὲ κάθε κομμάτι τῆς Λεζάρ :

Καλλιέργησε τὸν κήπο σου καὶ ἄφησε τοὺς ἄλλους νὰ καλλιεργοῦν τὸν δικὸν τους. Οἱ προτιμήσεις εἶναι διαφορετικῆς.

Ὁ ἕνας θὰ φυτέψῃ λουλούδια ὁ ἄλλος θὰ σπείρῃ σιτάρι καὶ ὁ τρίτος θ' ἀφήσῃ νὰ φτωχίσῃ τὸ χορτάρι. Μὴν κρίνῃς.

Δὲν ἀνήκει σὲ σένα νὰ τὸ κάνῃς. Ἀλλὰ κάνε τὸν κήπο σου τόσο ὥραϊο ποῦ ὅταν περᾶς διπλὰ του νὰ μᾶς ἐρχετα ὁ πόθος ν' ἀποκτήσουμε κ' ἐμεῖς ἕναν. Αὐτὸ δὲν εἶναι τὸ σπουδαιότερο, νὰ εἶναι ὁμορφος ὁ κήπος σου ;

Ποῖος εἶναι ὁ κήπος τοῦ καθενὸς μας ; Εἶναι ὁ ἑαυτός μας. Εἶναι οἱ δυνατότητες ποῦ ἔχουμε νὰ δημιουργοῦμε τὸν ἑαυτὸ μας σὲ τρόπο ποῦ νὰ εἶναι ζηλευτὸ παράδειγμα καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους. Κάθε ἄνθρωπος, εἶναι ἕνας κόσμος. Κάθε παιδί, εἶναι ἕνας κόσμος ποῦ ἀρχίζει. Πρὶν προλάβῃ νὰ διαμορφωθῇ ἄσχημα αὐτὸς ὁ κόσμος, ἂς φροντίσουμε ἀπὸ τώρα νὰ τὸν φτιάξουμε γιὰ νὰ φανῇ ἀργότερα στοὺς ἄλλους σὰν ἕνας πολὺ ὥραϊος κήπος... ὁ κήπος ὁ δικός μας!

ΓΙΑ ΔΥΟ ΚΕΡΑΣΙΑ

(Ο αϊτών λαμβάνει...)

ΔΙΗΓΗΜΑ

ΘΑ ΗΤΑΝ ως δώδεκα χρόνων τὸ ἓνα ἀγόρι, τ' ἄλλο μικρότερο. Ὅχι πές, ἴσως καὶ πιδ κάτου. Ἦταν ἀδερφάκια καὶ ἀγαπιόντουσαν πολὺ. Ὁ μεγάλος, ὁ Νίκος, εἶχε μιὰ τρυφερή, πατρική ἀγάπη στὸν Κωστάκη, τὸ Βενιαμὶν τοῦ σπιτιοῦ. Τ' ἄρεσε νὰ τὸν χτενίξῃ ὁ ἴδιος, νὰ τοῦ κάνῃ τοῦ κόσμου τὰ παιχνίδια, νὰ τοῦ στολίσῃ μὲ ζωγραφιὲς τὰ τετράδια, νὰ τὸν μαθαίνῃ ἀπαγγελία. Ὁ μικρὸς δὲν ἀγαποῦσε μόνο τὸ Νίκο : τὸν ἐθαύμαζε. Καθὼς ἦταν ψηλὸς καὶ δυνατός, ἔξυπνος καὶ τολμηρός, ἐφάνταζε στὰ γαλανὰ ματάκια του σὰν ἓνας ἱππότης παραμυθένιος, ποὺ κανεὶς δὲ μποροῦσε νὰ τοῦ παραβγῇ.

Ἐκεῖνο τὸ καλοκαιριάτικο δειλινὸ τὰ δυὸ παιδιά κατέβαιναν ἀπὸ τὴν Ἐρυθραία γιὰ νὰ πᾶνε στὸ σπῖτι τους, στὴν Κηφισιά. Περνώντας τὸ μεσημέρι ὁ θεὸς τους μὲ τὸ μικρὸ του ἀμάξι, τὰ πῆρε νὰ τοὺς κάνῃ τὸ τραπέζι. Μὰ ἡ θεία τους δὲν τὸν ἄφησε νὰ τὰ ξαναπᾶῖ στὴν Κηφισιά, ὅταν ἔφυγε κατὰ τὶς τέσσερες γιὰ τὴ δουλειά του.

— Ἀστα νὰ τὰ ἰδῶ λιγάκι, τοῦ εἶπε. Δυὸ βήματα εἶναι τὸ σπῖτι, πᾶνε καὶ μόνα τους.

Κόντευε νὰ βασιλέψῃ ὅταν ξεκίνησαν. Ἦτανε καὶ τὰ δυὸ χαρούμενα, εὐχαριστημένα ἀπὸ τὴν καλοπέραση καὶ τὰ παιχνίδια.

Περνώντας ἔξω ἀπὸ περβόλια ὀλάνθιστα σταματοῦσαν κάθε τόσο γιὰ νὰ χαζέψουν μὲ τὸ πότισμα, νὰ καμαρώσουν τὰ μεγάλα εὐωδιαστὰ τριαντάφυλλα, τὶς πολύχρωμες νεραγκοῦλες, ν' ἀφογκαστοῦν τὸ δειλινὸ τραγοῦδι τῶν πουλιῶν, κάτου ἀπὸ τὶς ἀσημόφυλλες λεῦκες.

Ἐξω ἀπὸ ἓνα μέγαν κῆπο φραγμένο μὲ σιδερένια κάγκελα, εἶδαν νὰ προβάλλῃ ἓνας μέγανος κλῶνος κερασιάς. Εἶχε κάτι πλατιά βαθυπράσινα φύλλα, ποὺ θαρροῦσε πὼς ἦταν ψεύτικα. Μὰ, τὸ πιδ σπουδαῖο, ἀνάμεσα ἀπ' αὐτὰ κρέμονταν δυὸ κεράσια. Δυὸ μεγάλα λαμπερὰ κεράσια, ποὺ ἦταν τὰ μισὰ κατακόκκινα καὶ τὰ μισὰ κιτρινωπά. Τόσο μεγάλα καὶ τόσο ὁμορφα κεράσια δὲν εἶχαν ξαναεἰδεῖ τὰ παιδιά. Στάθηκαν ἐκεῖ καὶ τὰ καμάρωναν ἀμίλητα καὶ δὲν ἔλεγαν νὰ τὸ κουνήσουν καὶ ἄς εἶχε ἀρχίσει πιά τὸ μούχρωμα.

Σὲ μιὰ στιγμή ὁ Κωστάκης εἶπε στὸ Νίκο :

— Τὰ κόβουμε ;

Ὁ μεγάλος, χωρὶς νὰ κατεβάσῃ τὰ μάτια του ἀπὸ τὸ δέντρο ἀπάντησε ἀπλᾶ :

— Δὲν εἶναι σωστό.

— Γιατί, καημένε ; τὸν παρακάλεσε ὁ μικρὸς. Στὸ δρόμο εἶναι. Κόψε μού τα.

Γύρισε καὶ τὸν κοίταξε αὐστηρὰ ὁ Νίκος. Ὅταν ὁμῶς εἶδε στὰ γλυκὰ παιδικὰ ματάκια τὴν ἀβρηστη λαχτάρα, δὲ μπόρεσε ν' ἀντισταθῇ. Ἔχει δίκιο, συλλογίστηκε. Στὸ δρόμο εἶναι. Κι ἀρπάζοντας στὴν ἀγκυλιά του τὸ μικρὸ τὸν σήκωσε ὅσο ἔπαιρνε ψηλότερα λέγοντας :

— Κόψε τα. Πιστεύω πὼς τὰ φτάνεις.

Ἀπλώσε καὶ τὰ δυὸ χεράκια του ὁ μικρὸς κ' ἔκανε νὰ πιάσῃ τὰ κεράσια, ὅταν ξαφνικὰ ἀπὸ τὴν πόρτα, ποὺ ἦταν παρέκει, χύθηκε σὰν ἀστραπὴ ἓνας ψηλὸς χοντροκαμωμένος ἄντρας μὲ μιὰ μαγκούρα στὸ χέρι, καὶ ἄρχισε νὰ δέρνῃ τὰ παιδιά σὰν τρελλός. Ὁ Κωστάκης γκρεμίστηκε κάτου καὶ ὁ Νίκος, ποὺ εἶχε φάει μιὰ δυνατὴ ξυλιά στὸ πόδι, γονάτισε κ' ἔσκυψε νὰ προφυλάξῃ τὸ ἀδερφάκι του.

Ὁ σκληρὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος χτυποῦσε ἀλύπητα τὰ παιδιά, ὅταν ἓνα αὐτοκίνητο σταμάτησε ἀπὸτομα μπροστά τους. Ἐνας καλοντυμένος μισόκοπος κύριος ἀνοῖξε βιαστικὰ τὴν πόρτα καὶ φώναξε αὐστηρὰ :

— Πέτρο, γιὰ τὸ Θεό! Ἀστα τὰ παιδιά.

Ὁ ἄλλος τραβώντας ἀπὸ τὸ χέρι τὸ Νίκο, ἔκανε νὰ πᾶν πρὸς τὸ αὐτοκίνητο, ἀλλὰ ὁ μισόκοπος κύριος εἶχε πιά πλησιάσει.

— Γιατί αὐτὸ τὸ κακό ; ρώτησε.

— Πῆγαν νὰ κλέψουν κεράσια, τ' ἀπάντησε θριαμβευτικά.

— Εἶχαν πηδήσει μέσα ;

— Ὅχι. Νά, ἐκεῖνα ἐκεῖ ἔθελαν νὰ κόψουν.

— Κ' ἔπρεπε νὰ φερθῆς ἔτσι ;

— Ἀμ πὼς ἄλλοιῶς, ἀφεντικό ;

— Φύγε ἀπὸ μπρὸς μου.

Μὲ κατεβασμένα τὰ μοῦτρα ὁ ἀγριάνθρωπος ἔφυγε μουρμουρίζοντας, ἐνῶ ὁ ἄλλος ἔσκυψε ἀπάνου ἀπὸ τὸν Κωστάκη, τὸν σήκωσε, ἔβγαλε τὸ μαντήλι του καὶ σκούπισε τὰ δακρυσμένα του ματάκια κ' ἔκανε ὅ,τι μποροῦσε γιὰ νὰ τὸν ἡσυχάσῃ. Ὁ Νίκος ἔνωσε τὴν ἀνάγκη νὰ ἐξηγηθῇ.

— Ξέρετε, ὁ μικρὸς μου ἀδερφός μὲ παρακάλεσε πολὺ γι' αὐτὰ τὰ δυὸ κεράσια. Τοῦ εἶπα πὼς δὲν ἦταν σωστό, μὰ ἐπέμενε. Δὲν καταλαβαίνει.

— Καλὰ, καλὰ, παιδί μου. Ἐλάτε μέσα.

Ὑστερα ἀπὸ κάποιους δισταγμοὺς τὰ παιδιά μπήκανε στὸ σπῖτι μαζὶ μὲ τὸν ἰδιοκτήτη. Τότε, στὸ φῶς τοῦ ἡλεκτρικοῦ φάνηκαν τ' ἀποτελέσματα τοῦ ἡρωϊσμοῦ τοῦ ἐπιστάτη. Καὶ τῶν δύο τὰ ποδάρια εἶχαν πληγές ποὺ ἔσταζαν αἷμα. Μὲ τὴ βοήθεια μιᾶς γυναίκας τοῦ σπιτιοῦ ὁ νοικοκύρης τὰ καθάρισε, ἔδεσε τὶς πληγές, ἐπρόσταξε νὰ φέρουν ἓνα καλάθι γεμάτο φρούτα στὰ παιδιά κ' ὕστερα τὰ πῆρε καὶ τὰ ἔβαλε στὸ αὐτοκίνητο.

— Θὰ σᾶς πᾶω στὸ σπῖτι σας, τοὺς εἶπε.

— Μὰ εἶναι κοντά, εὐχαριστοῦμε, ἀπάντησε ὁ Νίκος.

— Τότε θὰ σᾶς κάνω ἓναν περίπατο.

Πρὶν ξεκινήσῃ, κάλεσε τὸν ἐπιστάτη :

— Νὰ κάνῃς ἀπόψε τοὺς λογαριασμούς σου καὶ νὰ φροντίσῃς νὰ βρῆς δουλειά.

— Γιατί ἀφεντικό ;

— Γιατί εἶσαι βάρβαρος.

— Ὡστε ἔπρεπε ν' ἀφήσω νὰ σὲ κλέψουν ;

ΓΙΑ ΔΥΟ ΚΕΡΑΣΙΑ

— Τὸ νὰ κόψουν δυὸ κεράσια ποὺ κρέμονται στὸ δρόμο δὲν εἶναι κλεψιά. Κλεψιά εἶναι νὰ πουλιῶνται στὴν ἀγορὰ δικά μου κεράσια καὶ ἐγὼ νὰ μὴν εἰσπράττω τίποτα. Καταλαβαίνεις τί θέλω νὰ πῶ. Ὡστόσο καὶ αὐτὸ θὰ τὸ συγχωροῦσα, ὅπως τόσα ἄλλα, ἂν εἶχα νὰ κάνω μὲ ἄνθρωπο καὶ ὄχι μὲ θηρίο...

Τὸ αὐτοκίνητο ξεκίνησε τὴ στιγμή ποὺ ὁ ἐπιστάτης τραβοῦσε μέσα ξεστομίζοντας λόγια φοβερά.

— Καὶ τώρα, παιδιά μου, πρέπει νὰ μάθετε κάτι, εἶπε μὲ καλωσύνη ὁ μισόκοπος κύριος : Τὸ ν' ἀπλώνῃ κανεὶς σὲ ξένο πράμα, δὲν εἶναι καλὸ. Ἄν τὸ θέλῃ, μπορεῖ νὰ τὸ ζητήσῃ. Ξέρετε τί εἶπε ὁ Χριστός ;

— Μάλιστα, ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει, βιάστηκε ν' ἀπαντήσῃ ὁ Νίκος.

Τότε μίλησε, γιὰ πρώτη φορὰ ὕστερα ἀπὸ τὸ ξυλοκόπημα, καὶ ὁ μικρὸς Κωστάκης :

— Μὰ ἐμεῖς δὲν τὰ ζητήσαμε αὐτά! Κ' ἔδειξε τὸ καλάθι μὲ τὰ φρούτα ποὺ ἦταν ἀκουμπισμένο ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ ποδαράκια του.

Τὰ τραναχτὰ γέλια ποὺ ὑποδέχτηκαν τὰ ἀναπάντεχα αὐτὰ παιδικὰ λόγια ἦταν σὰν μιὰ αὐλαία ποὺ ἔκλεισε τὸ δραματάκι τοῦ δειλινοῦ. Ἐκῆσαν μιὰ μεγάλη βόλτα μὲ τραγοῦδια, μὲ χαρούμενο κουβεντολόι, μὲ μερικὲς ἀπαγγελίες. Καληνυχτίζοντας τὰ παιδιά ἔξω ἀπὸ τὸ σπῖτι τοὺς ὁ νέος τοὺς φίλος, τὰ παρεκάλεσε νὰ πηγαίνουν τὶς Κυριακὲς στὸν κῆπο. Εἶχε καὶ αὐτός, τοὺς εἶπε, ἓνα παιδάκι ποὺ ἦταν μὲ τὴ μητέρα του στὸ ἐξωτερικό, καὶ τοῦ ἄρεσε νὰ παίζῃ μὲ τὰ μικρά. Καί, φυσικά, ἐκεῖνα τοῦ τὸ ὑποσχέθηκαν.

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

G. STUBB : «Σκύλος λευκὸς στὴ βάρκα».

ΚΩΣΤΑ Ε. ΤΣΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΤΟΠΟΣ ΜΑΣ

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ τὸ νὰ εἶσαι Ἕλληνας στὸν εἰκοστὸ αἰῶνα μετὰ Χριστό, λίγοι εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ τὸ ὑποψιάζονται, λίγοι εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ τὸ ζοῦν σύγχορμα. Γιὰ τοὺς πολλοὺς ὑπάρχει μονάχα τὸ παρὸν καὶ ἡ μνήμη τους δὲν εἶναι παρὰ ἓνα ψυχρὸ καὶ ἀνούσιο βιβλίο λογαριασμῶν ἢ, τὸ πολὺ, τετράδιο γλυκερῶν συναισθημάτων καὶ δὲν δονεῖται ἀπὸ τὸ θεῖο ρῖγος τῆς εὐθύνης, ἀπὸ τὸ ρῖγος ποὺ νιώθει κανεὶς ὅταν ἡ ἱστορία τοῦ τόπου του ἀποκαλύπτει μέσα στὴ συνειδήσή του ὅχι μονάχα τὸν αἵματοστάλαχτο πλοῦτο τῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν πύρινη ἐπιταγὴ τοῦ χρέους.

Ὅπου καὶ νὰ πᾶς στὴν Ἑλλάδα μας, ἡ ἱστορία μας «μὲ χλῖες γλώσσες κραίνει», γιὰ νὰ θυμηθοῦμε τὸν Σολωμό. Εἴμαστε πολιορκημένοι ἀπὸ τὴν ἱστορία μας καὶ δὲν θὰ μπορούσαμε νὰ τῆς ξεφύγουμε. Θὰ γέμιζε τὴ ζωὴ μας ἔξαρση καὶ εὐγένεια ἂν δὲν εἶχαμε θωρακιστῇ πίσω ἀπὸ ἀδιαφορία, ἀπὸ ἀναισθησία, ἀπὸ παγερότητα. Πίσω ἀπὸ αὐτὸ τὸν ἀπάνθρωπο θώρακα — ἀφοῦ ἡ ἱστορία εἶναι ἡ συγκλονιστικὴ φανέρωση τοῦ ἀνθρώπου —, οἱ ρίζες ποὺ μᾶς συνδέουν μὲ τὸν τόπο μας ὅλο καὶ σπάζουν, ὅλο καὶ πιὸ λεπτές γίνονται. Καὶ τότε, κινδυνεύει ὁ τόπος μας, κινδυνεύουμε καὶ ἐμεῖς.

Θὰ προχωρήσουμε ἀκόμη καὶ θὰ ποῦμε πὼς, ἔξω ἀπὸ κάθε σωβινισμό, δὲν μπορεῖ νὰ θεμελιωθῇ ἑνωμένη Εὐρώπη πάνω σ' ἀνθρώπους ποὺ ἀποστρέφονται ὄχι μονάχα τὴ γνώση ἀλλὰ κυρίως τὴ βίωση τῆς ἱστορίας. Οἱ ξεριζωμένοι εἶναι ἄνθρωποι ἀτελέσφοροι καὶ ἀδιάφοροι, ἀδρανεῖς καὶ ἐγωπαθεῖς. Ὁ κόσμος τοὺς τελειώνει στὸν ἑαυτό τους. Ἀλλὰ θαρρεῖς πὼς ἡ ἐποχὴ αὐτὴ ἡ δυσχερέστατη ἔχει σὰν μέλημά της ἀκριβῶς νὰ σπάζῃ τὶς ρίζες τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ τοὺς παραδίδῃ ἔρμαια σὲ μηδενιστικὲς ἰδεολογίες καὶ σὲ διεθνιστικὲς οὐτοπίες. Ἡ οἰκουμένητικὴ τοῦ ἀνθρώπου ξεκινᾷ ἀπὸ τὸν σεβασμὸ καὶ τὴν ἐκτίμηση αὐτῶν ποὺ ἔχει ὁ καθεὶς στὰ χέρια του, τῆς παράδοσης τοῦ τόπου του. Ἄν δὲν ξέρεις, ἂν ἀληθινὰ δὲν ἐκτιμᾷς τὸν τόπο σου, τὸ δικό σου τόπο, τότε πὼς θὰ μπορέσῃς νὰ σεβαστῇς καὶ νὰ ἐκτιμῇς σωστά τὸν τόπο τοῦ ἄλλου;

Ἡ σημερινὴ ζωὴ μᾶς δίνει ἀπειρες ἀφορμὲς γιὰ νὰ ξυπνήσῃ μέσα μας ὁ ἀληθινός, ὁ σύμμετρος, ὁ φωτεινὸς ἄνθρωπος, ὁ ἄνθρωπος ποὺ ζῇ σὲ ἀρμονία μὲ τὸν τόπο του. Ἡ βάρβαρη αὐτὴ ἐποχὴ δίνει ἑναυσμα ἐπίμονο γιὰ νὰ ξυπνήσουν οἱ μεγάλες καὶ αἰώνιες ἐλληνικὲς ἀξίες μέσα μας, ἀξίες ποὺ εὐωδιάζουν ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη Χριστιανοσύνη μας. Τότε μονάχα καὶ τὰ τοῦ οἴκου μας θὰ ρυθμίσουμε σωστά, ἑλληνικά, καὶ τὸ χρέος μας, ὅσο μπορούμε, πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, πρὸς τ' ἄλλα ἔθνη, θὰ τὸ κάνουμε ἀνέφαινο καὶ σωστό.

Ὁ τόπος αὐτός ὁ ἀσκητικὸς ἀπὸ τὴ φύση του, ἔχει πλάσει ἓνα ἔθνος ποὺ ἀντέχει, ποὺ πρέπει ν' ἀντέξῃ, ἔχει πλάσει ἓνα τύπο ἀνθρώπου γνήσιου καὶ ἰσορροπημένου ποὺ ἀντέχει, ποὺ πρέπει ν' ἀντέξῃ μέσα στοὺς καταλυτικὸς αὐτοὺς καιροὺς.

(Ἀπόσπασμα — Ἀπὸ τὸ βιβλίο «Αἴτιον THE ΕΠΟΧΗΣ», ποὺ μόλις ἐκδόθηκε)

Η ΠΥΡΑΜΙΔΑ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

ΠΕΖΟΠΟΡΩΝΤΑΣ από το Σταυρό προς την Έξωγή, δρεινό χωριό της Ίθάκης, παρατηρείς από μακριά, ψηλά επάνω σε κατοπτήρια προεξοχή της βουνοπλαγιάς, εμπρός στα λιγοστά χωριατόσπιτα, ένα αλλόκοτο μνημείο που δεσπόζει του κάμπου του Πλατριθιά. Είναι η πυραμίδα του Σπύρου Γκακουμής, έτσι την ονοματίζουν οι χωριανοί. Δεν έχει βέβαια καμιά σχέση με τις αιγυπτιακές πυραμίδες. Η ηλικία της δεν ξεπερνά τα δέκα χρόνια. Όμως έχει και αυτή την ιστορία της, που θα σάς διηγηθώ σήμερα.

Δεκατεσσάρων χρονών αγόρι ξεκίνησε ο Σπύρος Γκακουμής από το χωριό του για τα ξένα. Είχε βαρεθεί πιά να κοιτάει ολημερίς στη γωνιά του τσαγκαράδικου και ν' ανασαίνει τη μυρωδιά του πετσιού και της ψαρόκολλας. Την πρόσκληση την είχε στείλει φίλος του πατέρα του, Κεφαλλονίτης, εργατεστημένος στο Γιοχάνεσμπουργκ, τη χρυσή πολιτεία του Τράνσβαλ.

Τους πρώτους μήνες, στην Αμερική, ο Σπύρος έπλενε πιάτα στο εστιατόριο του ξενοδοχείου, όπου ήταν συνεταίρος ο συμπατριώτης του. Ύστερα μπήκε κάλφας στο τσαγκαράδικο ενός λευκού στη μαύρη συνοικία του Γιοχάνεσμπουργκ. Προκειμένος καθώς ήταν, δεν άργησε ν' ανοίξει δικό του μαγαζί. Είχε κλείσει τα είκοσιδύο του χρόνια και δεν ήξερε άλλη δουλειά: καλαπόδι και βελόνι.

Είμαι τώρα νοικοκύρης: έγραφε στους δικούς του, απαντώντας σε γράμμα που είχε λάβει από τον Στάθη και την Εύθυμούλα, τα μικρότερα αδέρφια του. Πότε πότε έστελνε και κανένα έμβλημα στην πατρίδα. Όμως ήταν φιλόδοξος και πάλι τη βαρέθηκε την τσαγκαρική. Ήθελε να πλουτίσει. Τό έβαλε για καλὰ στο μυαλό του, ξεπούλησε το μαγαζί και τράβηξε στα χρυσορυχεία, έξω από τη μεγάλη πολιτεία.

Μέσα στο σκοτάδι των υπογείων στοών ο Σπύρος ανάσκαφε το πέτρωμα το χρυσοφόρο, το φόρτωνε με τούς άλλους εργάτες στα βαγονέτα και το έστελνε στο φως. Τα βράδια ενώ οι άλλοι έτρωγαν κ' έπιναν, εκείνος έμπλωνε και επιδιόρθωνε παπούτσια κ' έκανε θελήματα στους επιστάτες. Κοντός καθώς ήταν, έτρώπανε παντού. Ο Όλλανδοαφρικανός Άλφος Κάλχαμ, άρχιεπιστάτης, συμπάθησε το ξένο παλληκάρι. Οι δυό τους, καθισμένοι στη βεράντα του σπιτιού του, συνδιαλέγονταν τα βράδια κατάντικρυ στη φωταύγεια που αναδιδόταν από την πολιτεία. Ο Κάλχαμ τον έρωτούσε τουτο κ' εκείνο για την Ελλάδα και ο Σπύρος, που είχε μάθει καλόντικρυ τα ελληνικά και το αφρικανικά, την ελληνική γλώσσα των Μπόερς, του διηγόταν ιστορίες από την Ίθάκη. Με την υποστήριξη του άρχιεπιστάτη ο Σπύρος άνοιξε μια καντίνα και πρόκοψε. Και ακολουθώντας τη συμβουλή του προσάτη του άγγρασε με τις οικονομίες του κάτι οικόπεδα στα βορεινά του Γιοχάνεσμπουργκ.

Είσαι άξιος και τίμιος, Σπύρο: του είχε ειπεί ο Κάλχαμ. Πιστεύω πως θα πας εμπρός.

Καινούργια σιδηροδρομική γραμμή χρειάστηκε να διασχίσει την περιοχή όπου τα οικόπεδα του Σπύρου Γκακουμής. Και ο έξυπνος Θιακός έπλούτεσε. Τα χρήματά του, τοποθετημένα καλά, του διναν γερὰ εισοδήματα. Έτσι του έμενε καιρός να μορφώνεται και να διαβάσει βιβλία, με άνεση τώρα πιά, δίχως βιοτικές φροντίδες.

Δεν άργησε να ξεπάσει και ο δεύτερος μεγάλος πόλεμος. Η Ελλάδα σιλαβώθηκε ολόκληρη. Και η αλληλογραφία με το Θιακί διακόπηκε. Μόλις το 1945 ο Σπύρος Γκακουμής κατάφερε μέσω του Έρυθρου Σταυρού να πληροφορηθί για τους δικούς του. Ο πατέρας του είχε πεθάνει κατά την κατοχή. Τον άδελφό του τον Στάθη δεν είχαν απαγάγει δια της βίας οι Έλαιοίτες του νησιού στη Λευκάδα. Μόνο η Εύθυμούλα ζούσε, ύπαντρη τώρα, στο χωριό. Δεν του έκανε καρδιά και η μητέρα τους. Δεν του έκανε καρδιά να ταξιδέψει στην πατρίδα. Η μία επιχείρηση ακολουθούσε την άλλη και ο Σπύρος δεν έγινε άλλη ευχαρίστηση από το να αυξάνει την περιουσία του και να διαβάσει τις ελεύθερες ώρες, που άλλοι τις περνούν στα καφενεία και στα «μπάρ». Όστόσο η νοσταλγία ήρθε μιάν ημέρα να χτυπήσει το παράθυρό του. Ήταν ένα περιστερί — σαν εκείνα που, πιστοί, τα κυνηγούσε για να τα ταισά στον αυλόγυρο της Αγίας Μαρίνας, στην Έξωγή.

Τί να γίνεται ή έρμη μάνη; ψιθύρισε. Σαράντα τόσα χρόνια έχω να την ιδώ!

Έταχτοποιησε τις υποθέσεις του και επιβίβασε στο «Αφρικά» του Λούδ Τριστίνου για την Εύρωπη.

Φτάνοντας στην Ίθάκη προτίμησε, για να μείνει άγνωστος και ν' αποφύγει τα αδιάκριτα τριγυρίσματα και επίμονα έρωτήματα των συγχωριανών του, να πιάσει δωμάτιο σε ξενοδοχείο, κάτω στην πρωτεύουσα του νησιού. Και την άλλη ημέρα πρωί πρωί έπηρε ταξί και τράβηξε για την Έξωγή.

Στο χωριό του κανένας δεν τον γνώρισε. Είχε μισέψει παιδαρέλι, έγινε άντρας με ψαρά μαλλιά. Και, εις επίμεινον, είχε άψησει γένια και μουστάκια. Καλοντυμένος, με χρυσό ώρολόγι, κι ακριβόν τσεπάκι, με χρυσό δωρόλογο, κι ακριβόν παναμά στο κεφάλι, ο Σπύρος Τζάκομπ — έτσι ήταν γραμμένος στο διαβατήριό του — πέραγε για περιηγητής ή αρχαιολόγος που τον είχε προσελκύσει ή φήμη του πολυταξιδεμένου Όδυσσέα.

Ήρε τη μητέρα του γριούλα να υψαίνει στον άργαλειό. Πρόσεξε την σκυμμένη ράχη της, τα ρυκνά μάγουλα, τα μάτια που δεν καλόβλεπαν και άνοιγοκλείνονταν εξεταστικά στη θέα του ξένου επισκέπτη. Ο Σπύρος, για να μην άφήση τη συγκίνηση να τον έξουσιάζει, άναγκάστηκε να καταβάλει προσπάθεια προτιμώντας να μη μιλήσει εύθως. Μία στενόχωρη σιωπή μεσολάβησε.

Τού λόγου σου ποιός είσαι; έρωτησε εκείνη και κάτι συμμαζέψε στον άργαλειό της.

Είμαι ένας φίλος του γιού σου,

κυρά. Σου φέρνω πολλά χαιρετίσματα... Και να σου πω πως είναι καλὰ και να μη νοιάζεσαι για δαύτον. Είχε σκοπό να έρθη να σάς δῇ, μα βλέπεις οι δουλειές του, εκεί στην Αμερική...

— Α... Έκανε ή γριά.
— Μοῦ δώκε και χρήματα να σάς φέρω: συμπλήρωσε ο γιός, που είχε τώρα ξανάβρει την ψυχραιμία του.

Δεν ήταν προτιμότερο να την άφήση στην ήσυχία της, μιά κ' εκείνος της εξασφάλιζε ζωή άνετη; Ύστερα από τόσα χρόνια, ποιός ξέρει, ή συγκίνηση μπορεί να της έκανε κακό. Έπειτα ο Σ. Τζάκομπ, χρόνια και χρόνια στην ξενιτιά, μονόχωτος και κλεισμένος στον έαυτό του, δίχως συγγενείς, δίχως φίλους, είχε ξεμάθει τις διαχύσεις. Και το «Εγώ είμαι, μάνη. Ο γιός σου, ο Σπύρος!» που μία στιγμή έκανε να του άνεβῇ στα χείλη, το κατάπιε για πάντα.

Ξαναγύρισε στην Αφρική και ξανάρχισε την παλιά, συνηθισμένη του ζωή. Όμως, ύστερα από τρία-τέσσερα χρόνια, τα βράδια, στη μοναξιά του, ή θύμηση της μητέρας που είχε φύγει χωρίς να την άγκαλιάσει, να φιλήσει τα ζαρωμένα της μάγουλα, άρχισε να τον βαρύνει το στήθος. Και πάλι ή νοσταλγία για την πατρίδα τον συνεπήρε.

Έτσι, ένα μαγιάτικο πρωί, που το Θιακί άστραφε καταπράσινο στον ήλιο, ο Σπύρος Γκακουμής — αγνώμη: Σπύρος Τζάκομπ! — ξαναβρέθηκε εμπρός στην έξωθρα του πατρικού σπιτιού. Έχτύπησε το ρόπτρο, ξαναχτύπησε. Τσιμουδιά.

— Ποιόν γυρεύεις; Δεν κάθεται κανένας εδώ, του λέει περαστικός χωριάτης.

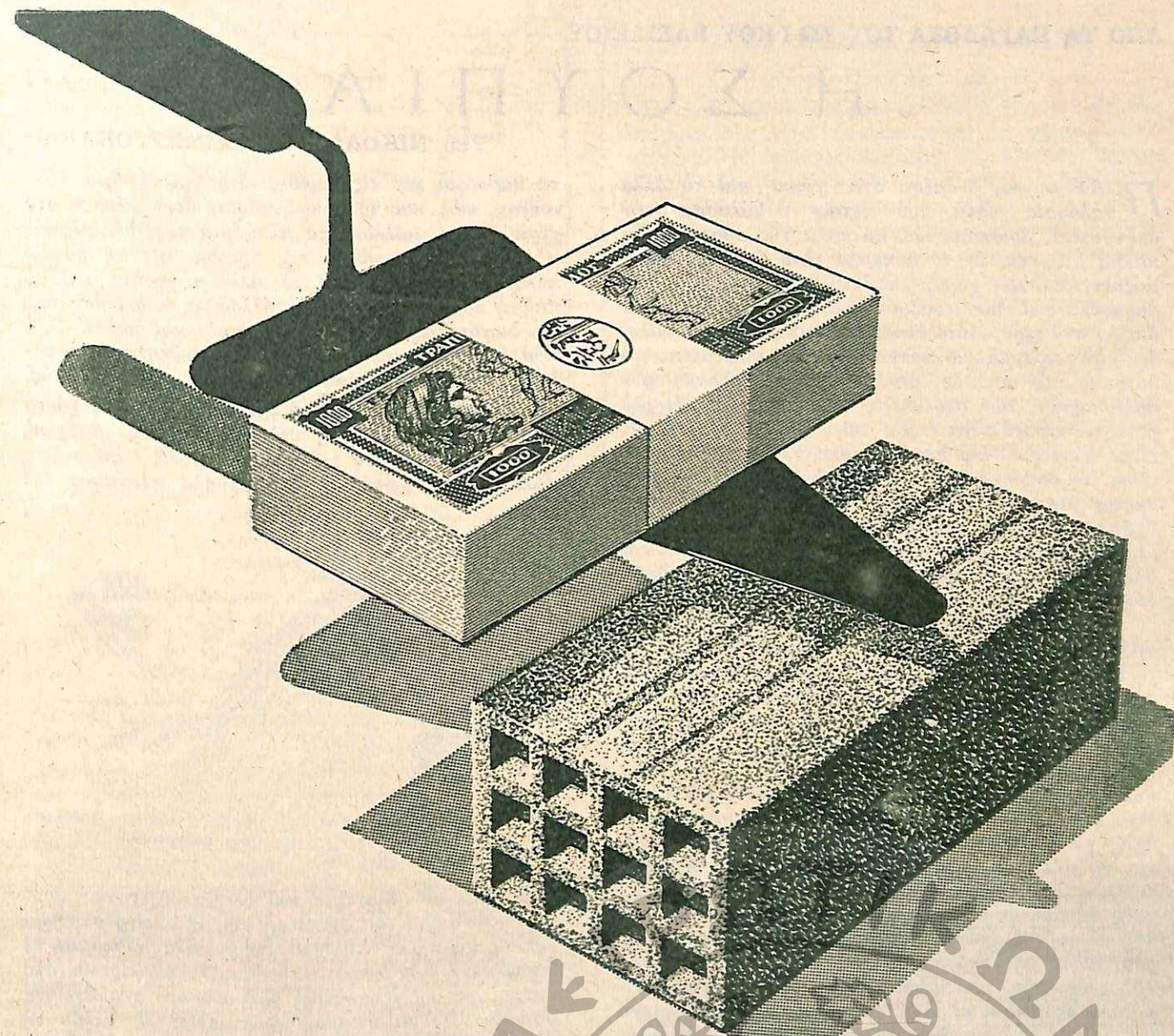
— Και ή Μαριγώ του Γκακουμής;
— Η Μαριγώ μάς άφησε γειά. Τόν περασμένο Γενάρη, με τη βαρυχειμωνιά. Τού λόγου σου ποιός είσαι;

— Ο γιός της. Ο Σπύρος!
«Μας άφηκε γειά». Η φράση αυτή συνάδευε τώρα τον Σπύρο παντού όπου και να βρισκόταν. Τόν βάραινε και ή βουβή μορφή των συγχωριανών του, που κάτι είχαν μάθει για την πρώτη επίσκεψη του ξενιτεμένου γιού. Άκούς εκεί, να ξαναϊδῇ τη μάνη του ύστερα από τόσα χρόνια και να μὴν της φανερώσει ποιός είναι!

Τύψεις και ψιθυρίσματα του χωριού στάθηκαν τα δύο κίνητρα που τον έσπερξαν στην άποψη να τιμήσει τη μητέρα του. Και τιμώντας την να εξιλεωθί για το σφάλμα του. Η μαρμαρένια πλάκα επάνω στον τάφο της, δεν του έφτανε. Έπρεπε να είναι κάτι που θα χτυπούσε σ' όλων τα μάτια, όρατό από τα γύρω χωριά, άόμοιο και πέρα, από το πέλαγος. Όσο και αν ήταν σφικτός, εδώ δεν τσιγκουνεύτηκε.

Ύστερα από δυό τρείς μήνες οι λιθοξόοι έστησαν το μνημείο στο μικρό πλάτωμα του χωριού που, προεξέχοντας από τη βουνοπλαγιά, έδέσποζε τον κάμπο του Πλατριθιά. Μαρμαρένιο κι αυτό, όχτω μέτρα ύψος. Στο βάθος ήταν χαραγμένη ή έπιγραφή: ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΤΗΣ ΜΑΡΙΓΩΣ ΓΙΑΚΟΥΜΗ (1880 - 1959) Ο ΥΙΟΣ ΤΗΣ ΣΠΥΡΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΗΣ ΕΣΤΗΣΕ 1960. Και από κάτω τα ίδια λόγια, σμιλεμένα άγγλικά: Με τη διαφορά πως το όνομα του γιού ήταν ΣΠΥΡΟ ΤΖΑΚΟΜΠ. Για να μπορουν να το διαβάζουν οι ξένοι περιηγητές.

Αυτή ήταν ή ιστορία της «πυραμίδας» τη Έξωγῆς.

**Άπουτήστε
διυό σας σπιτι
ΟΤΑΝ·ΟΠΟΥ και ΟΠΩΣ
έσείς το δέλετε με το
ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ**

ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ - ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ

NATIONAL MORTGAGE BANK OF GREECE

BENIZEAON 40, AΘΗΝΑΙ, ΤΗΛ. 621.243

Η ΣΟΥΠΙΑ

Υπό ΝΙΚΟΛΑΟΥ Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

ΠΟΛΥ συχνά, ανάμεσα στα φύκια και τα άλλα θαλάσσια χόρτα, που πετάει ή θάλασσα στην ακρογιαλιά, βρίσκουμε και κόκκαλα της σουπιάς. Τα παιδιά μάλιστα, αν το κόκκαλο είναι άκραιο, δοκιμάζουν ιδιαίτερη χαρά, γιατί το μεταχειρίζονται για βαρκούλα και διασκεδάζουν παίζοντας, καθώς πλέει απάνω στο νερό. Αυτό όμως που εμείς λέμε κόκκαλο, δεν είναι πραγματικό κόκκαλο. Είναι απλούστατα το δοσρακο της σουπιάς, ανάλογο με τα δοσρακα των σαλιγκαριών, των στρειδιών, των κοχυλιών. Με μιά μονάχα διαφορά: ότι ενώ σ' αυτά τα ζώα το δοσρακο είναι εξωτερικό και κατά κάποιον τρόπο τα προστατεύει, το δοσρακο της σουπιάς είναι εσωτερικό, βρίσκεται μέσα στο σώμα της. Το δοσρακο αυτό έχει σχήμα αγγουιές, μάλλον στενομάκρουλο. Από τη μιά πλευρά του είναι σχετικά σκληρό, ενώ από την άλλη είναι κάπως φουσκωτό και τόσο μαλακό, ώστε ζύνεται και με το νύχι.

Η κατασκευή του σώματος της σουπιάς είναι κάπως ιδιόρρυθμη. Στο μέσο του σώματος βρίσκεται το κεφάλι. Στα πλάγια της κεφαλής βρίσκονται τα μάτια, που είναι, ανάλογα με το μέγεθος του ζώου, τεράστια. Γύρω από το κεφάλι φυτρώνουν δέκα πλοκάμια — τα πόδια της σουπιάς. Τα όχτω είναι σχετικά κοντά, ενώ τα δύο, ένα από κάθε πλευρά, είναι πολύ μακρύτερα από τα άλλα. Τα δυο αυτά πλοκάμια στην άκρη είναι πιο πλατιά, ωπλισμένα με βεντούζες, όπως τα πλοκάμια του χταποδιού. Βεντούζες έχουν και τα άλλα όχτω πλοκάμια. Από την άλλη μεριά της κεφαλής βρίσκεται ο σάκκος. Είναι μιά πραγματική σακούλα, όπου βρίσκονται τα διάφορα όργανα της σουπιάς: βράγχια, καρδιά, στομάχι, νεφρά και στο βάθος της σακούλας μιά κύστις, γεμάτη από το μελάνι της, τον θολόν. Στη μέση των δέκα πλοκαμιών βρίσκεται το στόμα της, ωπλισμένο με δυνατό και σκληρό ράμφος, όμοιο με το παπαγάλου. Μ' αυτό η σουπιά ξεσχίζει και κομματιάει τα θύματά της. Επειδή τα πόδια της σουπιάς φυτρώνουν γύρω από το κεφάλι της — όπως στα χταπόδια και τα καλαμάρια — λέγεται, όπως και τα άλλα, κεφαλόποδο. Έτσι τη λέει και ένα παρὰδοξο δίστιχο:

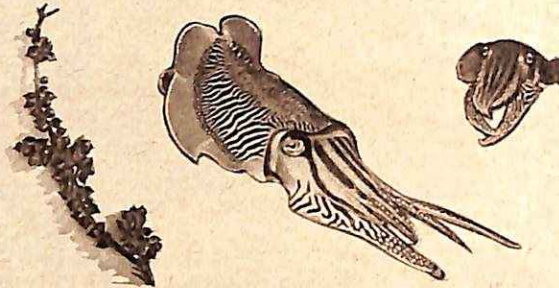
Κεφαλόποδο με λένε
κι αν με χάσης, γύρευέ με.

Ο σάκκος στο μπροστινό μέρος του, ακριβώς κάτω από το κεφάλι της σουπιάς, σχηματίζει ένα είδος χωνιού, με το φαρδύ μέρος του προς το εσωτερικό του σάκκου. Απ' αυτό βγαίνει με πίεσι το νερό, που κυκλοφορεί μέσα στο σάκκο, για να αναπνέει η σουπιά. Με την πίεσι του νερού που εκτοξεύεται από το χωνί κινείται και το ζώο προς την αντίθετη κατεύθυνσι.

Η σουπιά δεν γίνεταί και πολύ μεγάλη. Οι πιο μεγάλες μόλις μπορούν να φθάσουν στο μέγιστο τους 70 πόντους, από την άκρη του σάκκου ως την άκρη των μεγάλων πλοκαμιών, που είναι πιο μακρινά από το υπόλοιπο σώμα της. Είναι όμως ζώο πολύ άρπακτικό και τα θύματά της ανάμεσα στους αστακούς,

τα καβούρια και τις γαρίδες είναι πολυάριθμα. Εννοείται πως και τα μικρά ψάρια, όταν πέσουν στα χέρια της, ή μάλλον στα πλοκάμια της, δεν γλυτώνουν. Στην εξασφάλισι της τροφής της τη βοηθεί πολύ η ικανότητά της να αλλάζει χρώμα και να παίρνει το χρώμα του περιβάλλοντος, που βρίσκεται. Η ικανότητα αυτή, που την έχουν και πολλά άλλα ζώα, λέγεται μιμητισμός. Για την ικανότητα αυτή πολλοί ονομάζουν τη σουπιά χαμαιλέοντα της θάλασσας.

Κρυμμένη ανάμεσα στα φύκια και τα άλλα χόρτα του θαλασσίου βυθού ή στις σχισμές των βράχων, παραμονεύει ακίνητη και αθέατη. Μόλις κάποιος ζώο περάσει εκεί κοντά, τα δυο μεγάλα πλοκάμια της

Σταφύλια της θάλασσας, δηλαδή αυγά σουπιάς κολλημένα σε ένα θαλάσσιο φυτό.

Σουπιές, όπως φαίνονται όταν κολυμπούν.

τινάσσονται σαν ελατήρια και οι βεντούζες των κολούν στο σώμα του. Από τη στιγμή εκείνη σωτηρία για το θύμα δεν υπάρχει. Τα μεγάλα πλοκάμια το παραδίδουν στα μικρότερα κι εκείνα το φέρνουν στο στόμα, για να εξαφανισθή γρήγορα στο στομάχι της σουπιάς. Ο μιμητισμός προστατεύει εξ άλλων τη σουπιά από τους εχθρούς της. Δεν είναι εύκολο να τη διακρίνουν. Αν όμως κάποτε κινδυνεύσει, το καλό το παλληκάρι ξέρει κι άλλο μονοπάτι, όπως λέει η παροιμία. Η σουπιά χύνει άφθονο μελάνι από την κύστι του σάκκου της, το νερό θολώνει σε αρκετή έκτασι δλόγυρα, και μέσα σ' εκείνη τη θολούρα, ή καλύτερα τη μανρίλα, τις περισσότερες φορές η σουπιά σώζεται.

Κατά την άνοιξη η σουπιά πλησιάζει τις ακρογιαλίες. Είναι η εποχή της φωτοκίας. Γεννά περί τα 300 αυγά, όχι όμως όλα μαζί. Η φωτοκία κρατάει περίπου τρεις ημέρες. Κάθε φορά, που πρόκειται να γεννήσει αυγά, πλησιάζει διάφορα φυτά στερεωμένα στο βυθό και κολλάει στις ρίζες και τα κλαδιά τους τα αυγά της. Οι παρὰδες τα λένε σταφύλια της θάλασσας, γιατί πραγματικά το φυτό με τα αυγά κολλημένα επάνω του μοιάζει σαν τσαμπι σταφύλι.

Η σουπιά φαρεύεται με πολλούς τρόπους. Δυστυχώς αυτοί είναι αρκετά παρὰδενοι: φαρεύεται ή με σουπιά ή με ξυλοσουπιά. Στην πρώτη περίπτωση οι παρὰδες δένουν με ένα γερό σπάγγο μιά ζωντανή σουπιά και την κρεμοῦν από τη βάρκα τους στη θά-

Ο δορηκεντικός λυρισμός

«ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΣΤΙ ΜΟΥ ΠΛΗΣΙΟΝ;»

«Κ' ιδού» τὸν Κύριο νομικὸς πειράζει:

Διδάσκαλε, τοῦ λέγει, τί ποιήσω

«ζῶν αἰώνιον κληρονομήσω;»

Τότε εἶπε ὁ Ἰησοῦς: ὁ νόμος τί προστάζει;

«Ἀπειρή ἀγάπη στοῦ Θεοῦ καὶ βάζει

ἴσον μου τὸν πλησίον νὰ ἀγαπήσω,

μὰ ποιὸν ἐγὼ πλησίον νὰ θεωρήσω;

Κι ὁ Ἰησοῦς: Μαῦρος, λευκός, κι ἂν ὤψι ἀλλάζῃ,

Ἕλληνας, Δυτικὸς ἢ Ἀνατολίτης

ὅλοι ἀδερφοί, παιδιὰ εἶναι ἐνὸς πατέρα,

μὰ ἀληθινὸς «πλησίον» Σαμαρείτης,

ποὺ τραυματία ἐνῶ ἄφησε Λευίτης

στοῦ δρόμο ἡμιθανή, σ' οὐράνιο αἰθέρα

κάνει νὰ ἰδῇ γλυκεῖα ζωὴς ἡμέρα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Η ΣΟΥΠΙΑ

λασσα. Οι άλλες σουπιές τη βλέπουν και πλησιάζουν ανύποπτες, ὅποτε ὁ παρὰς τις ἀρπάζει με τὴν ἀπόχη του. Η ξυλοσουπιά πάλι είναι μιά σουπιά καμωμένη από ξύλο. Επάνω της κολλοῦν μικρὰ κομμάτια από σπασμένο καθρέφτη και τὴ ρίχνουν στη θάλασσα. Οι σουπιές παρὰσύρονται από τὸ ἀντιφῆγγισμα τοῦ καθρέφτη και πλησιάζουν, για νὰ τις ἀρπάζῃ γρήγορα γρήγορα ἢ ἀπόχη τοῦ παρὰ.

Η σουπιά, μαγειρευμένη κατά διαφόρους τρόπους, ἀποτελεῖ νόστιμο φαγητό. Και τὸ δοσρακό της ὅμως δὲν είναι ἄχρηστο. Παλαιότερα τουλάχιστον τὸ ἔκαναν σκόνη και κατεσκεύαζαν διάφορες ὀδοντόπαστες. Με τὴ σκόνη τοῦ δοσρακίου τρίβουν ἐπίσης και διάφορα μεταλλικὰ ἀντικείμενα, για νὰ τὰ γυαλίσουν. Είναι δὲ κατάλληλη ἢ σκόνη αὐτὴ γι' αὐτὴ τὴν ἐργασία, γιατί είναι μαλακή και δὲν χαρακώνει τὰ ἀντικείμενα. Ἀκόμη ἢ σκόνη τῶν δοσρακίων της σουπιάς δίδεται στις κότες τῶν ὀρνιθοτροφείων, για νὰ παίρνουν μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὸ ἀσβέστιο, που είναι ἀπαραίτητο για τὸν ὀργανισμό τους. Ὅσο για τὸ μελάνι της, κι αὐτό, παλαιότερα τουλάχιστον, εἶχε τὴ χρῆσι του: ἐχρησιμοποιεῖτο στη ζωγραφική. Εξέραιναν δηλαδή τὸ μελάνι στὸν ἥλιο και γινόταν μιά στερεή σκόνη. Ὅταν ἐχρειάζονταν, διέλναν τὴ σκόνη αὐτὴ σε ἄμμωνία ἢ σόδα. Εγινώσαν ἔτσι ἓνα ὑδρόχρωμα με ὥραιο βαθὺ σκοῦρο μπλε χρώμα με ἀπόκλισι πρὸς τὸ μαῦρο. Τὸ χρώμα αὐτὸ λέγεται μέχρι σήμερα σέπια, ἂν και κατασκευάζεται τις περισσότερες φορές ὅχι ἀπὸ τὸ μελάνι της σουπιάς, ἀλλὰ με ἄλλες χημικὲς οὐσίες. Ὅπως δηλαδή στα παλιά χρόνια ἓνα ἄλλο ζῶο της θάλασσας, ἢ πορφόρα, ἐχρησιμοποιεῖτο στη ζωγραφική, ἔτσι και ἡ σουπιά ἦταν χρήσιμη και για κάποια ἄλλη τέχνη, τὴ ζωγραφική. Σήμερα μπορεί νὰ μὴ χρησιμοποιοῦνται πιά τὰ ζῶα αὐτὰ γι' αὐτοὺς τοὺς σκοπούς. Ἐχουν ἀφήσει ὅμως και τὰ δυο μέχρι σήμερα τὸ ὄνομά τους ἀξέχαστο, τὸ ἓνα στο πορφυρὸν χρώμα της βαφικῆς, τὸ ἄλλο στο χρώμα σέπια της ζωγραφικῆς.

ΣΤΟΥ ΒΕΡΜΙΟΥ ΤΗΝ ΑΝΤΑΡΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελίδα 4)

και πνοή. Κι ἡ γλώσσα της κ' οἱ περιγραφές της, θαρρεῖς πὸς εἶναι ζυμωμένες με τὸ χῶμα, με τὰ νερά, με τις φυσικὲς δυνάμεις της Μακεδονίας, και με τὴν ἴδια τὴ λαλιά τῶν κατοίκων της. Σὰς δίνουμε ἓνα ὥραιο και παρὰστατικό παρὰδειγμα:

«Θεόρατο τὸ πανύψηλο Βέρμιο φαντάζει ὀλοπράσινο, βαθύσκιο. Οἱ ἀπόκρημνες κορυφές του σχηματίζουν ἓνα ἡμικύκλιο, που ὀλοένα κατεβαίνει, για νὰ ἀγκαλιάσῃ, για νὰ προστατέψῃ τὴν περήφανη, ἀγονάτιστη πολιτεία, τὴ Νιάουστα, που στα ριζὰ τοῦ βουνοῦ, χτισμένη πάνω σὲ βράχο, μοιάζει σὰν ἀετοφωλιά. Εἶναι καινούργια ἢ πολιτεία, τὰ παιδιὰ της προσπαθοῦν νὰ ξαναζωντανέψουν τὴν παλιά ἀγαπημένη πατρίδα που πατήθηκε, κούρσευτηκε, κήχηκε. Πολέμησαν παλληκαρίσια οἱ Νιαουστιανοί, μὰ ἦταν τόσο λίγοι και μύρμηρο οἱ Ὀθωμανοὶ και ὁ Ἀβδούλ Ἀμπούτης σκληρὸς, ἄγριος κατακτητής. Φωτιά, σίδερο, κρεμάλα. Ὁ Τσάμης Καρατάσος με τὰ παλληκάρια του βαστὰ ἀκόμα καιρὸ στα γυναικοπαῖδα νὰ ἀνεβοῦν πρὸς τὸ ὕψωμα της πολιτείας, νὰ πάρουν δρόμο πρὸς τὸ βουνό. (Σ.Σ. Ἐδῶ πρέπει νὰ θυμηθοῦμε και τὴν «Ἀραπίτσα» και τὸ Μακεδονικὸ Ζάλογγο). Ἐπειτα ἀπὸ τὸ χαλασμό της πολιτείας ὁ Τσάμης φεύγει με τὰ παλληκάρια του στὴν παλιά Ἑλλάδα νὰ συνεχίσῃ τοὺς ἀγῶνες του... Μὰ οἱ βουνήσιοι Νιαουστιανοὶ εἶναι θεληματικοί, σκληροὶ δουλεutaδες και ἔπειτα ἢ ἀνάγκη, ὁ ὑπέρτερος νόμος της ζωῆς, σπρώχνει ξανά τοὺς ἀνθρώπους ν' ἀπλώσουν καινούργιες ρίζες, πὸς βαθεῖες ἀπὸ καὶ που τοὺς ξερρίζωσαν. Τὸ καλὸ Βέρμιο, ἢ ἀπαντοχὴ και τὸ καταφύγιό τους, τοὺς ἔδωσε τὴν πέτρα, τὰ δέντρα του, νὰ χτίσουν τὰ σπίτια τους, νὰ ζεσταθοῦν, και ἀκόμα τὰ πλούσια νερά, που ἀπὸ τὰ ριζὰ του ἀναβλύζουν και κατεβαίνουν σὲ μάνες πλούσιες, δροσάτες, κυλοῦν τοὺς μύλους, στα μποστάνια τους, ποτίζουν τὰ χωράφια, τοὺς μπαχτσέδες με τὸ πλούσιο, μαῦρο, ἀφράτο χῶμα. Ἐνας κύκλος νέας ζωῆς ἀρχίζει, μὰ μέσα βαθεῖα στις ψυχές, παραμένει ὁ πόνος, ἢ πίκρα, τὸ ἐρώτημα: Γιατί τόσο αἶμα, τόσοι νεκροί, τόση ὀρφάνια και πάντα πάνω στο κεφάλι τους ὁ ἐχθρὸς νὰ διαφεντεύῃ τὴ ζωὴ τους;». Βλέπετε, τὸ βιβλίό της κ. Σαμαρᾶ, ἂν και ἐξιστορεῖ σκληροὺς καιρούς, διαπνέεται ἀπὸ σύγχρονα ἀνθρωπιστικὸ και εἰρηνιστικὸ πνεῦμα. Καί, τὸ ἐρώτημα που θέτει, «γιατί τόσο αἶμα, τόσοι νεκροί, τόση ὀρφάνια», εἶναι ἐπίκαιρο σήμερα» ὅσο ποτὲ. Καί σήμερα, ὁ ἀνθρώπος ἔχει ὅλα τὰ μέσα, για νὰ ἀποφύγῃ ὅ,τι κακὸ κληρονόμησε ἀπὸ τὸ παρελθόν. Μὰ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ μαθαίνουμε και νὰ ξαναζοῦμε τὴν ἱστορία μας, μέσα ἀπὸ γνήσια βιβλία, σὰν τὸ «Στοῦ Βέρμιου τὴν Ἀντάρα».

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

• Κανένα περιβάλλον, ἀκόμα και τὸ πιο πρόστυχο, δὲν πρέπει νὰ ταραξῇ μέσα μας τὸ αἶσθημα τοῦ Θεοῦ, που μὰς συνοδεύει παντοῦ και που μπορεί νὰ καθαρῇ τὴν σὲ νὰς κάθε τόπο.
ΓΚΑΙΤΕ

• Παιδαγωγοί, μὴν εἰσθε προϊστάμενοι, ἀλλὰ πατέρες.
ΜΠΟΣΣΟ

• Ἡ κάθε μέρα εἶναι ἡ καλύτερη μέρα τοῦ χρόνου.
ΕΜΕΡΣΟΝ

ΟΥΧΙ ΥΠΟ ΝΟΜΟΝ, ΑΛΛ' ΥΠΟ ΕΝΘΕΟΝ ΧΑΡΙΝ Η ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΕΘΝΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΙΣ ΤΗΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ (Εἰς μνήμην Μαθιού Μακκά)

ΕΝΘΕΟΝ, πράγματι, προϋποθέτει χάριν και εὐψυχίαν, πρὸς δὲ και πολυσύνθετον ἀρετὴν σημαίνει ἡ θυσία τοῦ αἵματος ἡμῶν, δι' ἧ καὶ κατ' Αἰσχίνην: «αἱματός ἐστιν ἡ ἀρετὴ ὧνια».

Ὡς καὶ ἄλλοτε ἀνέγραψα εἰς τὸ λαμπρὸν περιοδικόν μας «'Ελληνικός 'Ερυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος» καὶ ὡς ἐπίσημος εκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου τῶν Ὁργανώσεων τοῦ Ε.Σ. καὶ τοῦ Ε.Ε.Σ., κατὰ τὴν ἐνώπιον τῆς 15ης Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς Διεθνούς Ὁμοσπονδίας τῶν φοιτητῶν τῆς Ἱατρικῆς εἰσήγησίν μου ἐτόνισα, ἡ περὶ αἵματος γενικωτέρα ἀντίληψις τῶν προγόνων ἡμῶν ταυτίζει τοῦτο πρὸς τὴν ψυχὴν. Οὕτω, ὁ ἐκ Περγᾶμου ἱατρὸς Γαληνὸς εἰς τὸ «Περὶ τῶν Ἱπποκράτους καὶ Πλάτωνος δογμάτων» γράφει ὅτι: «αἷμα εἶναι τὴν ψυχὴν». Ἀλλὰ καὶ ὁ ἐκ Σταγείρων φιλόσοφος Ἀριστοτέλης ἀναφέρει ὅτι: «τὸ αἷμα φασὶν τινες εἶναι τὴν ψυχὴν».

Εἰς τοὺς στίχους ὅμως τῆς εὐαγγελικῆς διδασκαλίας πρέπει νὰ ὁραματιζόμεθα καὶ νὰ ἀναζητῶμεν τὴν πεμπτουσίαν τῆς ἀρετῆς τῆς αἰμοδοσίας, διότι κατὰ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην: «ὡ γὰρ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτῆς ἐστίν», θεωρουμένου οὕτω τοῦ αἵματος ὡς ὕλης ἐκφάνσεως τῆς ψυχῆς, μετὰ τῆς ὁποίας πολλάκις ταυτίζεται.

Ἐθεωρήθη λοιπὸν ἀνέκαθεν ὡς ἰδιαζούσης σημασίας καὶ θεῖον ἐπιτέλεσμα ἡ προσφορὰ αἵματος. Καὶ ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ ἐξαίρεται ἡ ἀπόλυτος ἀξία τοῦ χυθέντος αἵματος τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις οὐχὶ «δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφ' ἁπαλὲς εἰς τὰ ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὐρόμενος» καὶ «παρὰσχὼν οὕτω ἡμῖν διὰ τοῦ τιμίου αἵματός του τὴν ἀπολύτρωσιν».

Ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῶν διωγμῶν οἱ χριστιανοὶ ἐτίμων τὰ μέγιστα τὸ χυνόμενον αἷμα τῶν μαρτύρων εἰς δόξαν τῆς Πίστεως καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ὡς σύμβολον

τοῦ μαρτυρίου καὶ τῆς αὐτοθυσίας καὶ ὡς ἱερὰν προστασίαν διὰ τοὺς ἀπογόνους, ὡς βεβαίως ὁ ἐκκλησιαστικὸς ποιητὴς τοῦ γ' αἰῶνος Προυδέντιος.

Ἰδοὺ, λοιπὸν, διατὶ ἐπέλεξα ὡς κατάλληλον θέμα τό: «οὐχὶ ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ ἐνθεον χάριν ἡ ἱεραποστολικὴ καὶ ἐθναποστολικὴ ἐπιτελεσις τῆς αἰμοδοσίας».

Καὶ ἐν προκειμένῳ, ἡ εὐαγγελικὴ ἀποκάλυψις μᾶς εἰσάγει εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ ὑπερασπιστοῦ, εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ἀνεφίκτου Ἰδεώδους, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ καταστή ἐφικτὸν διὰ τῆς καταλλήλου ψυχοπνευματικῆς καλλιέργειας τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος πολὺ τὸ θεῖον περικλείει ἐντός του. Διὰ τῆς προαναφερθείσης καλλιέργειας, ὁ ἄνθρωπος ἀνυψοῦται εἰς τοὺς αἰθέρας τῆς ἀληθοῦς ἀρετῆς καὶ διδάσκεται ὅτι, ὑπεράνω τοῦ κράτους τοῦ νόμου καὶ τοῦ ἐπιβαλλομένου, δεσπόζει, κυριαρχεῖ καὶ ἱεουργεῖ τὸ βασίλειον τοῦ συναισθηματος καὶ ἡ ἐπιφοίτησις τῆς ἐνθέου χάριτος.

Οὕτω λοιπὸν, ἡ μύησις, νεαρῶν ἰδίως ἀτόμων, εἰς τοὺς ἀγράφους νόμους τῆς ἀγάπης, εἰς τὰς ἡθικὰς διατάξεις τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τῆς αὐθορμήτου καὶ αὐτοβούλου θυσίας τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἰδανικοῦ τῆς αἰμοδοσίας, τοὺς μὲν βαρεῖς βιωτικούς σταυροὺς τῶν μνητῶν θὰ καταστήσῃ ἐλαφροτέρους, τοὺς δὲ μνηθσομένους καὶ καλοπροαίρετους αἰμοδότας θὰ ἀνυψώσῃ εἰς τὴν χορείαν τῶν εὐγενῶν Σαμαρειτῶν τῆς καταπολεμήσεως τοῦ ἄγχους τοῦ ἀμέσου κινδύνου. Τοιοῦτοτρόπως, μνηταὶ καὶ μουόμενοι «δι' ἀπεμπολήσουν τὴν πλήρη οἰήσεως καὶ ὑπολογισμῶν φαρισαϊκὴν γνῶσιν. Οὕτω, τὸ τοῦ Εὐαγγελίου «ἀγαπᾶτε ἀλλήλους» θὰ ἀντίσῃ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνευ φαρισαϊσμοῦ, δίκην θρησκείας τῆς Ἀγάπης, τὴν ὁποίαν ἐξηγάσῃ διὰ τοῦ αἵματός του ὁ ἴδιος ὁ Θεάνθρωπος.

Ἀλλὰ διὰ νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἱεραποστολικὴ πράξις ἡ αἰμοδοσία, πρέπει νὰ εἶναι αὐτόβουλος προσφορά, καλοπροαίρετος καὶ αὐθόρ-

μητος, ἀπόσταγμα καλωσύνης καὶ συναίσθησις ἐπιτελέσεως θεαρέστου χριστιανικοῦ καθήκοντος καὶ ἀρετῆς, πράξις μεγαλειώδης, ἀνταποκρινόμενη ἀπολύτως πρὸς τὰ ὑψηλὰ ἰδεώδη τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Ἡ κατ' ἐπάγγελμα ἢ ἡ κατ' ὑποχρέωσιν αἰμοδοσία παύει νὰ εἶναι μεγάλου ψυχὸς πράξις φιλαλληλίας. Ἡ ἀμοιβὴ ἢ ὁ πειθαναγκασμὸς τοῦ αἰμοδότου ἐξευτελίζουν τὴν γενναϊότητα ἐπιτελεσῶν τῆς αἰμοδοσίας καὶ στεροῦν τὸν αἰμοδότην τῆς θρησκευτικῆς ἐκστάσεως, τῆς ψυχικῆς ἀνατάσεως, αἱ ὁποῖαι ὁδηγοῦν εἰς τὴν ἀνθρωπιστικὴν τελείωσιν. Εἶναι εὐκατῖον, ἐν ὀνόματι τῆς παγκοσμίου κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης, ὅπως τὸ πνεῦμα τῆς ἀμοιβαίας μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἐξαρτήσεως, παρέχῃ τὴν ἀνευ φαρισαϊσμοῦ, πρόθυμον καὶ ἐμπνευσμένην ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας βοήθειάν του διὰ τὴν συλλογὴν τοῦ σωτηρίου τούτου ὕγρου, τοῦ αἵματος.

Πρόδηλος ἄρα καθίσταται ἡ ὅλος ἰδιαίτερος ἀδήριτος ἀνάγκη τῆς προσελκύσεως ἐθελοντῶν αἰμοδοτῶν, ὡς καὶ τῆς παγκοσμίου ἐφαρμογῆς τῆς ἀρχῆς τῆς δωρεᾶν προσφοράς καὶ χορηγήσεως τοῦ αἵματος. Εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο, ἄλλωστε, ἀπέβλεπε μία τῶν κυριωτέρων ἀποφάσεων τῆς 17ης Διεθνούς Συνδιασκέψεως τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν, τῆς συνελευσεως εἰς Στοκχόλμην τῷ 1948.

Ἀλλὰ ποῖον τεράστιον μορφωτικὸν καὶ προπαγανδιστικὸν πρόγραμμα ἀπαιτεῖται, ὅποια ἀσβεστος φλόξ πρέπει νὰ διαφλογίζῃ συνεχῶς τὰς καρδίας τῶν μελῶν τῶν Ἐφορειῶν Αἰμοδοσίας — καὶ μάλιστα ἐν καιρῷ εἰρήνης — διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ ἰδεώδες τῆς προσφοράς τοῦ αἵματος; Πασίδηλος ἄρα ἡ ἐν προκειμένῳ ἱερὰ ἡμῶν ὑποχρέωσις καὶ δυσχερὲς, ἀλλ' ὠραῖον καὶ ἱεραποστολικόν, τὸ ὅφ' ἡμῶν ἀναληφθὲν ἔργον, ὡς φανατικῶν ἱεροφαντῶν τοῦ ἰδεώδους τῆς προσφοράς τοῦ αἵματος καὶ μάλιστα ἐν μέσῳ μᾶς ἐν πολλοῖς ὑλόφρονος καὶ ἀπανθρώπου ἐποχῆς, ἐποχῆς κάμψεως

τῆς ἡθικῆς, ἐποχῆς ἐμφανίσεως ἐνὸς εἶδους ἡθικῆς ἀναληφθείας.

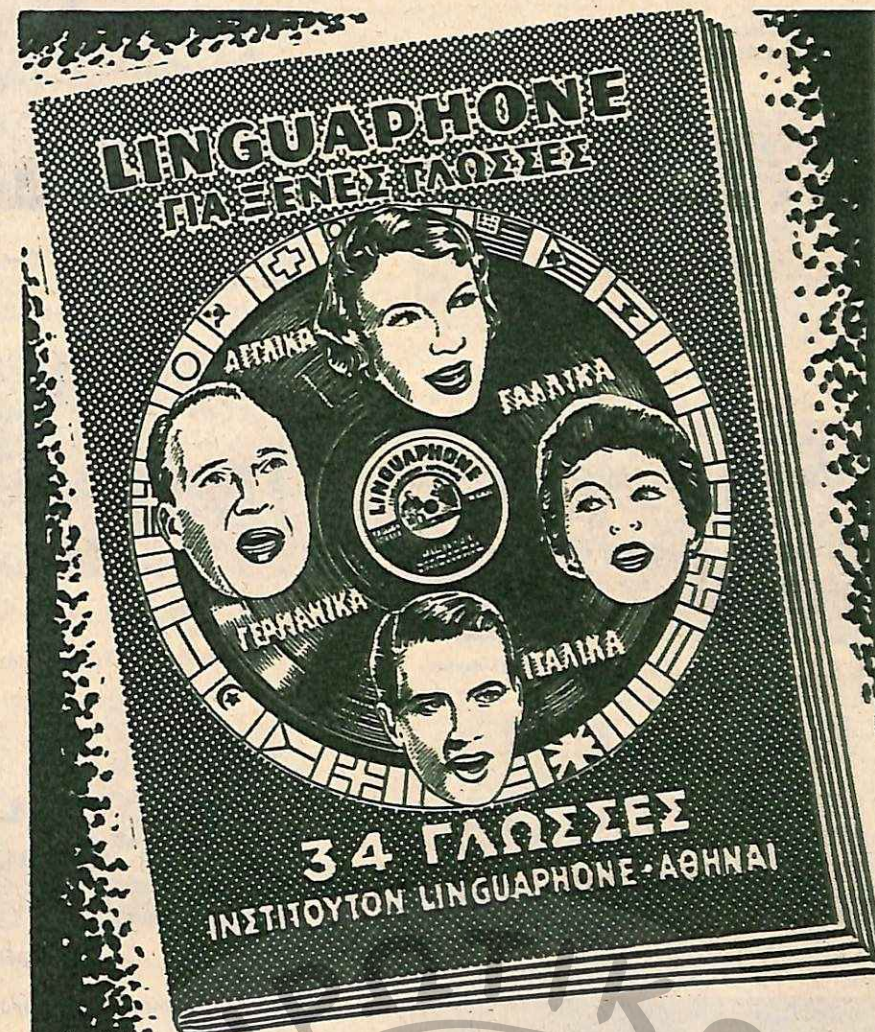
Ἀλλ' ὡς ἀκαδημαϊκὸς διδάσκαλος καὶ Ἐρυθροσταυρίτης καὶ ἀπὸ πίστιν θέρμην καὶ παρορμητικὴν πιστεύω ὅτι δυνάμεθα νὰ διατηρήσωμεν ἀλώβητον καὶ ἀνόθευτον εἰς πολλοὺς νέους τὴν ἐνδοξὴν ἐθνικο-θρησκευτικὴν κληρονομίαν μας. Ἀλλ' ἡ αἰμοδοσία ἀποτελεῖ πλέον σήμερον καὶ μίαν ἱερὰν κοινωνικὴν καὶ ἐθναποστολικὴν ὑποχρέωσιν. Καὶ ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς — καθίδρυμα ἀφάμιλλον τῶν τελειωτέρων τοῦ κόσμου — προσφέρει καὶ ἐν προκειμένῳ βαρυσμάντους ὑπηρεσίας εἰς τὸ Ἔθνος, εἶναι δὲ ὅγκωδες οἱ τόμοι τῶν ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν του, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν θαυμαστὴν ἀπόδειξιν φυλετικῆς ὑπερηφανείας. Καὶ εἶναι πρὸς τιμὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ὅτι ὁ ἀείμνηστος Μαθίος Μακκάς, ὠργάνωσε τὴν πρώτην ὑπηρεσίαν αἰμοδοσίας ἐν Ἑλλάδι κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1935, δηλαδὴ ἐν ἔτος πρὸ τῆς ἐπιλαβῆς τοῦ προβλήματος ἀπὸ τοὺς διοικοῦντας τοὺς ἀνὰ τὸν κόσμον Ἐρυθροὺς Σταυροὺς. Οὕτω κατέστη δυνατόν νὰ ἀντιμετωπισθῶσιν αἱ εἰς αἷμα ἀνάγκαι κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1940, κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον, ἀλλὰ καὶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἄλλων εἰς αἷμα ἀναγκῶν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος.

Τριάκοντα καὶ δύο ἔτη συνεπληρώθησαν ἤδη ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐκάλεε εἰς συναγεμὸν ἱεραποστολικῆς καὶ ἐθναποστολικῆς φιλοτιμίας καὶ ἀρετῆς τοὺς πανέλληνας. Τοὺς ἐκάλεε νὰ ἀνταποκριθῶν πρὸς τὰ ὑψηλὰ ἀνθρωπιστικὰ ἰδεώδη, πρὸς τὰς ἀκατάλυτους ἡθικὰς ἀρχὰς καὶ ἀξίας τῆς ἐλληνικῆς αἰωνιότητος καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς, ἐκάλεε αὐτοὺς νὰ ἐνστερνισθῶν τὸ ἱερὸν καὶ φιλάλληλον καθήκον τοῦ αἰμοδότου.

Ἰδοὺ λοιπὸν τὸ φλογερὸν δίδαγμα καὶ ἡ σαφὴς κληρονομία τοῦ τιμωμένου ὁργανωτοῦ τῆς πρώτης Ὑπηρεσίας Αἰμοδοσίας καὶ Προέδρου μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας Αἰμοδοσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀειμνήστου Μαθιῶ Μακκά.

Καὶ ὡς ἄλλοτε ἡ ἐντολὴ τοῦ Κυρίου: «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη» ἐξεπληρώθη ὑπὸ τῶν θεοπνεύστων Ἀποστόλων τῶν ἐθνῶν Παύλου καὶ Βαρνάβα, ὁφεί-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 19)

Κόψτε καὶ στείλτε μας τὸ παρόν γιὰ νὰ λάβετε ΔΩΡΕΑΝ, καὶ χωρὶς καμὴν ὑποχρέωσίν σας, αὐτὸ τὸ νέο 26σέλιδο εἰκονογραφημένο ἀναλυτικὸ τεῦχος τοῦ LINGUAPHONE, μὲ κάθε πληροφορία γιὰ τὸ Σύστημα ποὺ σᾶς μαθαίνει τὶς ξένες γλώσσες γρήγορα, εὐκόλα, τέλεια φέρνοντας στὸ σπῆτι σας τοὺς διασημότερους καθηγητὰς τοῦ Κόσμου.

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ LINGUAPHONE
Πανεπιστημίου 10 - Ἀθῆναι - Τηλ. 623.880
Θεσ/νίκη: Τσιμισκὴ 68 • Τηλ. 32.370

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Είδη βοήθειας εις άπόρους.
Gifts for indigents.

Ε.Ε.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Κιάτου.
Juniors of 1st Elem. School Kiaton.

Ε.Ε.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Χώρας Καλύμνου.
Juniors 1st Elem. School Chora Kalymnos.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Άγ. Πέτρου Κυνουρίας.
Juniors of Elem. School Agios Petros Kynouria

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Μάνεσι Ναυπλίου.
Juniors of Elem. School Manessi Nafplion.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Πλατανουλίων Λαρίσης.
Juniors of Elem. School Platanoulia Larissa.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Βελβενδοῦ Κοζάνης.
Juniors of Elem. School Velvendos Kozani.

Ε.Ε.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Πεύκης Ἀττικής. Είδη βοήθειας εις άπόρους.
Juniors of 1st Elem. School Pefki Attica.

Ε.Ε.Ν. 36ου Δημ. Σχολ. Πειραιώς. Είδη βοήθειας εις άπόρους.
Juniors of 36th Elem. School Piraeus.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Καρδίας Ἑορδαίας. Πρώται Βοήθειαι.
Juniors of Elem. School Kardia. Rendering First Aid.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Ν. Σινώπης Πρεβέζης. Μαθητὶκὸν Κουρείον.
Juniors of Elem School N. Sinopi Preveza. Hair dresser's saloon.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Ἀγράφων Εὐρυτανίας.
Juniors of Elem. School Agrafa Evrytania.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Νεαπόλεως Πελοποννήσου.
Juniors of Elem. School Neapolis Peloponnesus.

Ε.Ε.Ν. Ἀρσακείου Λυκείου Θηλέων Ψυχικοῦ με εἶδη βοήθειας δι' ἐνδεῆ σχολεία.
Junior girls of Arsaieion Lyceum Psychico with gifts for needy schools.

Ε.Ε.Ν. Γυμνασίου Νεμέας. Είδη βοήθειας εις άπόρους.
Juniors of High School Nemea.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Ἀνὸ Μητρούσσης Σερρών. Πρώται Βοήθειαι.
Juniors of Elem. School Ano Mitroussa Serrae. Rendering First Aid.

Ε.Ε.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Ξυλοκάστρου. Είδη βοήθειας εις άπόρους.
Juniors of 2hd Elem. School Xylokastron.

Ε.Ε.Ν. 1ου Γυμν. Θηλέων Ἀθηνῶν. Είδη βοήθειας εις άπόρους.
Juniors of 1st High School for Girls Athens.

Ε.Ε.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Λιτοχωρίου Πιερίας.
Juniors of 2th Elem. School Litochoron Macedonia nith gifts for indigents.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Πετρωτοῦ Τρικάλων. Πρώται Βοήθειαι.
Juniors of Elem. School Petroton Trikala. Rendering First Aid.

Είδη βοήθειας εις άπόρους
Gifts for indigents

Ε.Ε.Ν. 30ου Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν.
Juniors of 30th Elem. School Athens.

Ε.Ε.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Θηβῶν.
Juniors of 1st Elem. School Thevae.

Ε.Ε.Ν. 14ου Δημ. Σχολ. Ἡρακλείου.
Juniors of 14th Elem. School Herackion.

Ε.Ε.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Πύλου.
Juniors of 1st Elem. School Pylou.

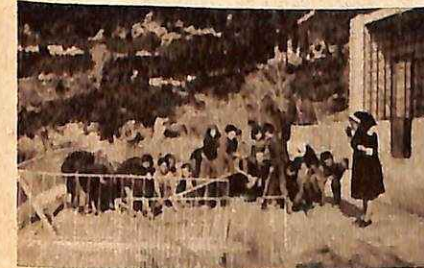

Ε.Ε.Ν. 31ου Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν.
Juniors of 31st Elem. School Athens.

Ε.Ε.Ν. 13ου Δημ. Σχολ. Αἰγάλεο.
Juniors of 13th Elem School Aigaleo, Athens.

Βοήθειαι εις Κοινότητες καὶ Σχολεία — Help to Communities and the Schools

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Καστανιάς Σικυώνος.
Juniors of Elem. School Kastania Peloponnesus.

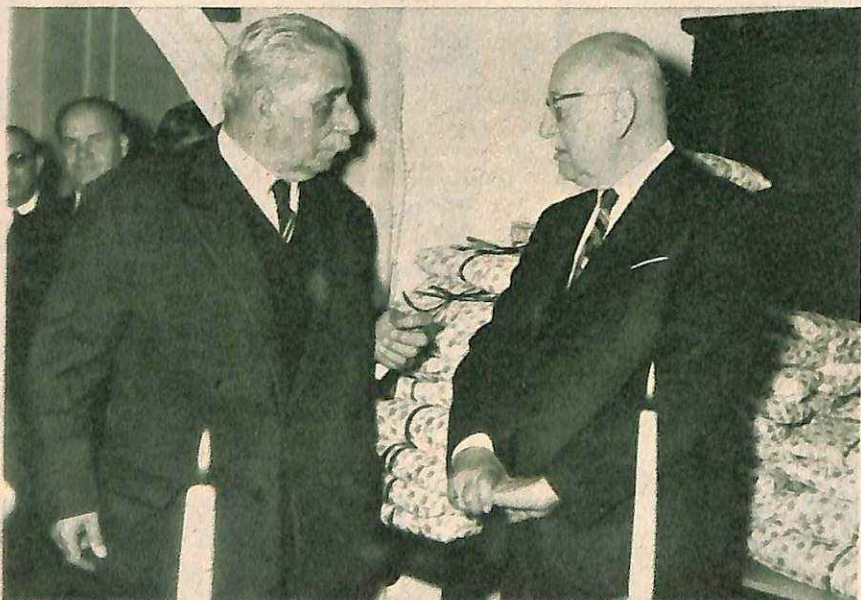
Ε.Ε.Ν. 4ου Δημ. Σχολ. Ἀμαλιάδος.
Juniors of 4th Elem. School Amalias.

Η ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΠΙΤΤΑΣ

Με εξαιρετική επιτυχία έγινε το καιρό εφέτος εις τὸ Ἀμφιθέατρον τοῦ Νοσοκομείου τοῦ Ε.Ε.Σ. ἡ καθιερωμένη τελετὴ τῆς «Πίττας». Τὴν ὡραίαν τελετὴν παρηκολούθησαν ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τῆς Κ. Διοικήσεως τοῦ Ε.Ε.Σ., οἱ Διευθυνταί, ἱατροὶ καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ Νοσοκομείου, ἐκλεκτοὶ προσκεκλημένοι καὶ πολλοὶ ἀσθενεῖς. Ἀφοῦ ἐν ἀρχῇ ὁμάς ἀδελφῶν ἔψαλε τὰ κάλαντα, ὁμίλησεν ὁ πρό-

εδρος τῆς Ἐφορείας τοῦ Νοσοκομείου κ. Σ. Μαλασπίνης ἐκθέσας τὸ συντελεσθὲν ἔργον κατὰ τὸ ἀπελθὸν ἔτος, ἐν τέλει δὲ ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Πρόεδρος τῆς Κ. Δ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος, ἀναφερθεὶς κυρίως εἰς τὸ συντελούμενον ἔργον τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ νοσοκομείου καὶ τὰς ἀντιμετωπισθείσας δυσχερείας καὶ ἐκφράσας, ἐν μέσῳ χειροκροτημάτων, τὴν εὐχὴν νὰ ὑπερπηδηθοῦν ἀπασαὶ αὐταὶ καὶ νὰ ὁλοκληρωθοῦν τὰ ἔργα.

Εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἀποθήκην τοῦ Ε.Ε.Σ. ἐγένετο παρουσία τοῦ Κ. Δ.

Συμβουλίου τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ τῆς Ἐφορείας τῆς Κ. Ἀποθήκης ἡ τελε-

τὴ τῆς «Πίττας». Τὴν πίττα ἔκοψε ὁ Ἐφορος ὕλικος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Ι. Πλαστρόπουλος. Κατὰ τὴν τελετὴν ὁ κ. Πρόεδρος ἐπέδωκεν τιμητικὴν διάκρισιν εἰς τὸν διευθυντὴν τῆς Κ. Ἀποθήκης κ. Γ. Μαχαιρᾶν. Εἰς τὴν φωτογραφίαν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος, ὅστις ἐπίσης ἐτίμησε τὴν τελετὴν, μετὰ τοῦ Συμβούλου κ. Β. Κολοκοτρώνη.

Ἐπίσης τὴν 16-1-67 εἰς τὸν Σταθμὸν Πρώτων Βοηθειῶν Ἀθηνῶν ἐκόπη ἡ πίττα. Παρέστησαν μέλη τῆς Διοικήσεως τοῦ Ε.Ε.Σ., συνεργάται αὐτοῦ Ἀδελφαὶ Σαμαρεῖται καὶ ἄλλοι προσκεκλημένοι. Ὁμίλησαν διὰ τὴν δρᾶσιν τοῦ Σταθμοῦ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας Παροχῆς Βοηθείας κ. Ι. Φραγκάκης καὶ ὁ Γεν. Διευθυντὴς τοῦ Σταθμοῦ κ. Κ. Κοδέλλας.

Εἰς τὸ ἐν Βουλᾷ Ἀσκληπιεῖον τοῦ Ε.Ε.Σ. ἐγίνε τὴν Κυριακὴν, 8 Ἰανουαρίου τὸ κόψιμο τῆς πίττας παρουσίᾳ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ μέλους τῆς Ἐφορείας τοῦ Ἰδρύματος κ. Ἐπ. Στασινοπούλου, τῶν Ἀντιπροέδρων τοῦ Ε.Ε.Σ. κ.κ. Στεφ. Παντελίδου καὶ Σπ. Μαλασπίνου, τοῦ Προέδρου τῆς Ἐφορείας Ἀσκληπιεῶν κ. Βασ. Παπαδημητρίου καὶ τῶν μελῶν αὐτῆς, τοῦ Προέδρου Ἐφορείας Κοινωνικῆς Προνοίας κ. Λεων. Νικολοπούλου, τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Στέγης Παιδιοῦ, καθὼς καὶ πολλῶν Συνεργατῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

Ὁ Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐξυπηρετήσεν διὰ τῶν διαφόρων Ὑπηρεσιῶν του κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα Δεκέμβριον 8.114 ἀσθενεῖς καὶ τραυματίας, ἐκ τῶν ὁποίων 857 ἐξηκριβωμένα περιπτώσεις ἡσφαλισμένων Ι.Κ.Α.

Οἱ ἐξυπηρετηθέντες κατὰ κατηγορίαν ἔχουν ὡς ἑξῆς :

α) Τραύματα, κατάγματα κλπ.

ΠΕΝΘΗ

ΑΡΙΑΔΝΗ ΛΕΚΟΥ

Τὴν 15ην Ἰανουαρίου 1967 τὸ Σῶμα τῶν Ἑλληνίδων Ἀδελφῶν ἐθρήνησε τὴν ἀπώλειαν ἐνὸς ἐπιλέκτου μέλους του, τῆς Ἐπιθεωρητοῦ Ἐθελοντοῦ Ἀδελφῆς Ἀριάδνης Λεκοῦ, ἥτις ὑπηρετήσεν μετὰ πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν τὴν Ἰδέαν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐπὶ 40 ὁλόκληρα ἔτη, ἀθόρυβα πάντοτε ἀλλὰ καὶ πάντοτε ἀποδοτικᾶ.

Ὡς Ἐθελοντὴς Ἀδελφῇ τοῦ Ε.Ε.Σ. τῆς τάξεως 1926 καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν της, ἤρχισε νὰ προσφέρῃ τὰς πολυτίμους ὑπηρεσίας της εἰς τὸ Ἰατρεῖον Ε.Ε.Σ. τοῦ συνοικισμοῦ Βύρωνος πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν πασχόντων προσφύγων. Ἐν συνεχείᾳ, τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1932, ἔλαβεν μέρος εἰς ἀποστολὴν τοῦ Ε.Ε.Σ. πρὸς περίθαλψιν τῶν σεισμοπαθῶν τῆς Χαλκιδικῆς εἰς Ἱερισσόν, ὅπου εἶχεν ὁργα-

νωτῇ Νοσοκομεῖον. Ἀργότερον κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1940 - 41 προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας της εἰς τὰ Στρατιωτικὰ Νοσοκομεῖα Ἀθηνῶν καὶ Ἰωαννίνων, παρέχουσα μετὰ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς της τὰς στοργικὰς καὶ νοσηλευτικὰς της φροντίδας εἰς τοὺς πάσχοντας ἐνδόξους τραυματίας μας.

Ὁμοίως κατὰ τὰ δυσχερῆ ἔτη τῆς κατοχῆς ἐξηκολούθησε νὰ προσφέρῃ μετὰ τὸν αὐτὸν πάντοτε ζῆλον τὰς ὑπηρεσίας της εἰς τὸ Γραφεῖον Αἰχμαλώτων.

Τὴν 16 Δεκεμβρίου 1944, ἡ Ἀριάδνη Λεκοῦ καὶ ὁ Ε.Ε.Σ. ὑπέστησαν βαρύντατον πλῆγμα λόγῳ τοῦ θανάτου τῆς ἀγαπημένης ἀδελφῆς της Θελαίας, ἡ ὁποία ἐφονεύθη κατὰ τὸ ξενοκίνητον καὶ ἀδελφοκτόνον κίνημα ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ὑψίστου καθήκοντός της ὡς Ἀδελφῆς.

Ἡ Ἀριάδνη Λεκοῦ ἐτιμήθη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ

διὰ ἀνωτάτων διακρίσεων διὰ τὰς παρασχεθείσας ὑπ' αὐτῆς ὑπηρεσίας, καὶ προήχθη εἰς Ἐπιθεωρητὴν Ἀδελφὴν τοῦ Σώματος τῶν Ἑλληνίδων Ἀδελφῶν.

ΝΙΚ. Γ. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Τὴν 12 παρελθόντος ἀπεβίωσεν ὁ Εὐεργέτης τοῦ Ε.Ε.Σ. Νικόλαος Γεωργ. Ἀσημακόπουλος.

Τὴν κηδεῖαν τοῦ μεταστάτος παρηκολούθησαν ἡ Διοίκησις Ε.Ε.Σ., μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ Ἀντιπροσωπεῖα Ἀδελφῶν τοῦ Ε.Ε.Σ.

Ἐπὶ τῆς σοροῦ τοῦ ἐκπλιπόντος κατετέθη στέφανος ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Κατ' ἀπόφασιν τοῦ Κεντρικοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐκδόσαντες σχετικὸν ψήφισμα, τὸ ὄνομα τοῦ ἀειμνήστου Ἀσημακοπούλου θ' ἀναγραφῇ χρυσοῖς γράμμασιν εἰς τὴν στήλην τῶν Εὐεργετῶν τοῦ Ε.Ε.Σ.

4.224, β) Παθολογικὰ νοσήματα 2.858, γ) Λοιπαὶ περιπτώσεις (δηλητηριάσεις, ἐγκαύματα κλπ.) 1.032

Χαρακτηριστικαὶ περιπτώσεις

Δηλητηριάσεις τροφικαί, φαρμακευτικαὶ 129. Δηλητηριάσεις διὰ μονοξειδίου τοῦ ἄνθρακος 40. Καρδιολογικὰ νοσήματα 418. Λοιμώδη νοσήματα 49. Ἐγκαύματα 140. Μέρη 66. Ἠλεκτροπληξία 5.

Παροχὴ διὰ τοῦ ἀσφυμάτου ἱατρικῶν ὁδηγιῶν εἰς ποντοπόρα πλοῖα δι' ἀσθενούντα μέλη τῶν πληρωμάτων τῶν 15. Τὸ Κέντρον Αἱμοδοσίας παρέσχε δωρεὰν δι' ἀπόρους φιάλας αἵματος 473.

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

(Ἀποστολαὶ ἀπ' εὐθείας)

1) Τὸ Δημ. Σχολ. Παλαιοπαναγιάς Λακεδαιμόνος, εἶδη βοηθείας εἰς Εὐρυτανίαν. 2) Τὸ Δημ. Σχολ. Παλαιῶν Ρουμάτων Κισσάμου, εἶδη βοηθείας εἰς σεισμόπληκτους. 3) Τὸ ἸΔ. Γυμν. Ἀρρένων Ἀθηνῶν, εἶδη βοηθείας εἰς Οἰκοτροφεῖον τυφλῶν Γυναικῶν Ἀμαρουσίου. 4) Τὸ Ζ' Λύκ. Ἀρρένων Ἀθηνῶν, εἶδη βοηθείας εἰς σεισμόπληκτους. 5) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Ποταμίων Πεδιάδος, εἶδη βοηθείας εἰς Εὐρυτανίαν καὶ Ὁρφανοτροφεῖον Θεσσαλονίκης. 6) Τὸ ἸΔ. Γυμν. Ἀρ. Ἀθηνῶν, εἶδη βοηθείας εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Γουλεμίου, Κάτω Χώρας

κλπ. Ναυπακτίας καὶ Γυμν. Προυσσοῦ Εὐρυτανίας. 7) Τὸ 11ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Ἐλατόβρυσης Ναυπακτίας καὶ Καραμανέικων Ἀγρινίου. 8) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Κιάτου, εἶδη βοηθείας εἰς 1ον Δημ. Σχολ. Γαστούνης καὶ Δημ. Σχολ. Μαρτίου Κορινθίας. 9) Τὸ 103ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Δρυμῶνος Τριγωνίδος καὶ Κοσκινῶν Τριγωνίδος. 10) Τὸ Γυμν. Θελέων Σάμου, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Κισσαρίου Διδυμοτείχου. 11) Τὸ 36ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἶδη βοηθείας εἰς ἀπορὰ Σχολεῖα Λακωνικῶν Νεοτρίου, Παύλιας καὶ Ἀπιδίτσας Μεγαλοπόλεως, Σιδηροῦ Ὀλυμπίας καὶ Ἀγίας Εὐθυμίας Παρνασσίδος. 12) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ἀργυροπόλεως Ἀττικῆς, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Σκουτεσιᾶδος καὶ Σκουτερᾶς Τριγωνίδος. 13) Τὸ 27ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Κωνσταντίνου Βάλτου. 14) Τὸ Δημ. Σχολ. Σγουροκεφαλίου Πεδιάδος, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Κεντρικοῦ Κιλκίς. 15) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἐλασχωρίου Παγγαίου, 300 δρχ. ὑπὲρ τῆς Στέγης Ἀνηλίκων Ἐγκληματιῶν Θεσσαλονίκης.

ΣΥΣΤΑΣΙΣ

Οἱ Ἐρυθροσταυρίτες μας ποὺ στέλλουν χειρόγραφα γιὰ τὴ στήλη συνεργασίας, δὲν πρέπει νὰ γράφουν ἀπὸ τίς δυὸ ὀψεις τοῦ χαρτιοῦ, γιὰτὶ δυσκολεύουν τοὺς τυπογράφους. Διαβάζομε μόνον ὅσα κείμενα εἶναι γραμμένα ἀπὸ τὴν μίαν ὀψη.

ΟΥΧΙ ΥΠΟ ΝΟΜΟΝ, ΑΛΛ' ΥΠΟ ΕΝΘΕΟΝ ΧΑΡΙΝ Η ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΕΘΝΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΙΣ ΤΗΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 15)

λομεν σήμερον ὅλοι οἱ Ἐρυθροσταυρίται καὶ ἰδίως οἱ ἔχοντες τὴν τιμὴν νὰ ἀποτελοῦν τὰ στελεχῆ τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας καὶ τοῦ Κέντρου Αἱμοδοσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τὸ ὁποῖον ὑφίσταται χάρις εἰς τὴν γενναιοδωρίαν τοῦ μεγάλου εὐεργέτου Κυρίου Ἀ. Δρακοπούλου, ὁφείλομεν λέγω νὰ ἐνστερνιστώμεν τὴν μεγαλοφυᾶ καὶ δημιουργικὴν πνοὴν τοῦ ἀκαταπονήτου Προέδρου ἡμῶν Κυρίου Κ. Γεωργακοπούλου καὶ νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν ἐντολὴν του: Ἐν ὀνόματι τῶν ἐλληνιστικῶν ἰδεωδῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, πορευθέντες, ὡς ἱεραπόστολοι καὶ ἐθναπόστολοι, μαθητεύσατε τοὺς πανέλληνας τὴν ἐθελουσίαν ἐπιτέλεσιν τοῦ ἱεροῦ καὶ ἐθνικοῦ καθήκοντος τῆς αἱμοδοσίας.

ΟΡ. Α. ΛΟΥΡΙΔΗΣ

ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΣΧΟΛ. ΕΤΟΥΣ 1965 - 1966

Η πενταμελής Επιτροπή Απονομής Βραβείων: «ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΚΥΡΟΥ», επί τη βάσει των υποβληθεισών εκθέσεων, απένειμε ταύτα ως ακολούθως:

α' — «Αχιλλέως Κύρου».

I. Α' Βραβείον εκ 3.000 δρχ. εις τας ομάδας Ε.Ε.Σ.Ν. του Δημ. Σχολείου Έλαιοχωρίου Παγγαίου Β' Περιφ. Καβάλας.

Β' Βραβείον εκ 2.000 δρχ. εις τας Ομάδας Ε.Ε.Σ.Ν. του 2ου Δημ. Σχολείου Βροντάδων Χίου.

II. Η δράσις των Ομάδων Ε.Ε.Σ.Ν. των ακόλουθων 13 Σχολείων εκρίθη αξία απονομής Διπλώματος Τιμητικής Διακρίσεως. 1) Οικονομικού Λυκείου Θηλέων Αθηνών, 2) Λυκείου Θηλέων Ν. Ίωνίας, 3) 101ου Δημ. Σχολείου Β' Περιφ. Αθηνών, 4) Λυκείου «Ελληνισμός» Σταυριανού Πειραιώς, 5) 2ου Γυμνασίου Θηλέων Πειραιώς, 6) Γυμνασίου Αμοργού, 7) Λυκείου Θηλέων Άρτης, 8) 1) Ξίου Δημ. Σχολείου Ανωτέρας Έκκλησ. Σχολής Θεσσαλονίκης, 9) 6) Ξίου Δημ. Σχολείου Ανωτέρας Έκκλησ. Σχολής Θεσσαλονίκης, 10) Γυμνασίου Θηλέων Θηβών, 11) Πυθαγορείου Λυκείου και Γυμνασίου Άρρένων Σάμου 12) Λυκείου Κ. Ποροίων Σερρών, 13) Λυκείου Σητείας.

III. Η δράσις των ομάδων Ε.Ε.Σ.Ν. των ακόλουθων 28 Σχολείων εκρίθη αξία ιδιαίτερας μνείας. 1) 34ου Δημ. Σχολείου Β' Περιφ. Αθηνών, 2) 2ου Δημ. Σχολείου Αιγίου, 3) Δημ. Σχολείου Σελινούντος Αιγιαλείας, 4) Δημ. Σχολείου Νεοχωρακίου Αμυνταίου, 5) Δημ. Σχολείου Άνθοχωρίου Βότου, 6) 5ου Δημ. Σχολείου Βόλου, 7) 48ου Δημ. Σχολείου Θεσσαλονίκης Ε' Περιφ., 8) Δημ. Σχολείου Καλού Χωριού Ίεραπέτρας, 9) Δημ. Σχολείου Πρίνας Ίεραπέτρας, 10) Δημ. Σχολείου Αύρας Καλαμπάκας, 11) Δημ. Σχολείου Αμπελιών Καλαμπάκας, 12) Δημ. Σχολείου Αχελινιάδος Καλαμπάκας, 13) Δημ. Σχολείου Αηδόνας Καλαμπάκας, 14) Δημ. Σχολείου Αγιοφύλλου Καλαμπάκας, 15) Δημ. Σχολείου Θεοπέτρας Καλαμπάκας, 16) Δημ. Σχολείου Καλομοίρας Καλαμπάκας,

17) Δημ. Σχολείου Κονισκού Καλαμπάκας, 18) Δημ. Σχολείου Μαυρελίου Καλαμπάκας, 19) Δημ. Σχολείου Ξηροκάμπου Καλαμπάκας, 20) Δημ. Σχολείου Όξυνείας Καλαμπάκας, 21) Δημ. Σχολείου Περιστεράς Καλαμπάκας, 22) Δημ. Σχολείου Σαρακίνης Καλαμπάκας, 23) Δημ. Σχολείου Βαλσαμάτων Κεφαλληνίας, 24) 2ου Δημ. Σχολείου Ληξουρίου Κεφαλληνίας, 25) 1ου Δημ. Σχολείου Αμπελώνος Γ' Περιφ. Λαρίσης, 26) Δημ. Σχολείου Μηλιάς Μαντινείας, 27) Δημ. Σχολείου Γοργογυρίου Α' Περιφ. Τρικάλων, 28) Δημ. Σχολείου Καλλιμασιών Χίου.

IV. δράσις των Ομάδων Ε.Ε.Σ.Ν. των ακόλουθων 116 Σχολείων εκρίθη αξία επαίνου: ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΣ

1) Δημ. Σχολείου Μεσοχωρίου Καρπάθου Β' Περιφ. Ρόδου.

Η ΠΕΙΡΟΣ

1) Δημ. Σχολείου Καστανέας Κονίτσης, 2) Δημ. Σχολείου Δρυοφύτου Α' Περιφ. Πρεβέζης.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

1) 1ου Δημ. Σχολείου Δεσκάτης Έλασσόνας, 2) Δημ. Σχολείου Κλεισούρας Έλασσόνας, 3) Δημ. Σχολείου Αγ. Παρασκευής Καλαμπάκας, 4) Δημ. Σχολείου Αμπελοχωρίου Καλαμπάκας, 5) Δημ. Σχολείου Αχλαδέας Καλαμπάκας, 6) Δημ. Σχολείου Βασιλικής Καλαμπάκας, 7) Δημ. Σχολείου Βλαχάβας Καλαμπάκας, 8) Δημ. Σχολείου Αγ. Θεοδώρων Καλαμπάκας, 9) Δημ. Σχολείου Κρύας Βρύσης Καλαμπάκας, 10) Δημ. Σχολείου Κορυδαλλού Καλαμπάκας, 11) Δημ. Σχολείου Καλοχωρίου Καλαμπάκας, 12) Δημ. Σχολείου Κακοπλευρίου Καλαμπάκας, 13) Δημ. Σχολείου Λογγά Καλαμπάκας, 14) Δημ. Σχολείου Μπούρσιανης Καλαμπάκας, 15) Δημ. Σχολείου Μουργκανίου Καλαμπάκας, 16) Δημ. Σχολείου Ματονερίου Καλαμπάκας, 17) Δημ. Σχολείου Σκεπαρίου Καλαμπάκας, 18) Δημ. Σχολείου Σταγιάδων Καλαμπάκας, 19) Δημ. Σχολείου Φλαμπουρεσίου Καλαμπάκας, 20) Δημ. Σχολείου Φωτεινού Καλαμπάκας, 21) Δημ. Σχολείου Ψηλώματος Καλαμπάκας, 22) 7ου Δημ. Σχολείου Καρδίτσης, 23) Δημ. Σχο-

λείου Ζαππείου Β' Περιφ. Λαρίσης, 24) 4ου Δημ. Σχολείου Βόλου Μαγνησίας, 25) 20ου Δημ. Σχολείου Βόλου Μαγνησίας, 26) Δημ. Σχολείου Άνθηρου Μουζακίου, 27) Δημ. Σχολείου Κρήνης Β' Περιφ. Τρικάλων, 28) Δημ. Σχολείου Πηνειάδος Β' Περιφ. Τρικάλων, 29) Δημ. Σχολείου Ράξης Α' Περιφ. Τρικάλων, 30) 8ου Δημ. Σχολείου Τρικάλων, 31) Δημ. Σχολείου Στουρναρέϊκων Τρικάλων, 32) 3ου Δημ. Σχολείου Τυρνάβου Γ' Περιφ. Λαρίσης.

ΘΡΑΚΗ

1) 4ου Δημ. Σχολείου Διδυμοτείχου, 2) Δημ. Σχολείου Καρυδιάς Κομοτινής, 3) Δημ. Σχολείου Γρατινής Κομοτινής.

ΚΡΗΤΗ

1) Δημ. Σχολείου Σοκαρά Μονοφ. Ήρακλείου, 2) Δημ. Σχολείου Ανατολής Ίεραπέτρας, 3) Δημ. Σχολείου Γρά Λυγιάς Ίεραπέτρας, 4) 1ου Δημ. Σχολείου Ίεραπέτρας, 5) 2ου Δημ. Σχολείου Ίεραπέτρας, 6) Δημ. Σχολείου Όμφαλιάς Μεραμβέλλου, 7) Δημ. Σχολείου Αρμένων Αποκ. Χανίων Α' Περιφ.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

1) Δημ. Σχολείου Απιδέας Βότου, 2) 1ου Δημ. Σχολείου Άργους Όρεστικού Καστοριάς, 3) Δημ. Σχολείου Πυλωρίου Βότου.

ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

1) Δημ. Σχολείου Κοσσυκιών Ίκαρίας, 2) Δημ. Σχολείου Μελάνων Νάξου, 3) 1ου, 2ου Δημ. Σχολείου Βαθέος Σάμου, 4) 1ου, 2ου Δημ. Σχολείου Μαραθοκάμπου Σάμου 5) 2ου Δημ. Σχολείου Σάμου, 6) Δημ. Σχολείου Φανερωμένης Σύρου.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

1) 1ου Δημ. Σχολείου Αιγίου, 2) 4ου Δημ. Σχολείου Αιγίου, 3) 5ου Δημ. Σχολείου Αιγίου, 4) 6ου Δημ. Σχολείου Αιγίου, 5) 7ου Δημ. Σχολείου Αιγίου, 6) 8ου Δημ. Σχολείου Αιγίου, 7) Δημ. Σχολείου Αιγίων Αιγιαλείας, 8) Δημ. Σχολείου Αιγείρας Αιγιαλείας, 9) Δημ. Σχολείου Ακράτας Αιγιαλείας, 10) Δημ. Σχολείου Αμπελοκήπων Αιγιαλείας, 11) Δημ. Σχολείου Αχλαδιάς Αιγιαλείας, 12) Δημ. Σχολείου Άνω Διακοπτού Αιγιαλείας, 13) Δημ. Σχολείου Βαλιμητίκων

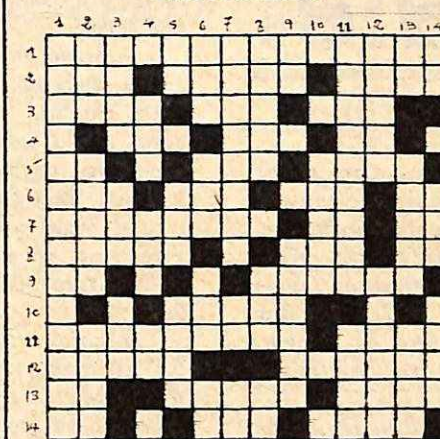
Αιγιαλείας, 14) Δημ. Σχολείου Βελλᾶς Αιγιαλείας, 15) Δημ. Σχολείου Βουτσίου Αιγιαλείας, 16) Δημ. Σχολείου Γκρέκα Αιγιαλείας, 17) Δημ. Σχολείου Γρηγόρι Αιγιαλείας, 18) Δημ. Σχολείου Δημητροπούλου Αιγιαλείας, 19) Δημ. Σχολείου Διακοπτού Αιγιαλείας, 20) Δημ. Σχολείου Διγελιωτικών Αιγιαλείας, 21) Δημ. Σχολείου Έλαιωνος Αιγιαλείας, 22) Δημ. Σχολείου Έξοχης Αιγιαλείας, 23) Δημ. Σχολείου Ζαχλωριτικών Αιγιαλείας, 24) Δημ. Σχολείου Κάτω Ποταμιάς Αιγιαλείας, 25) Δημ. Σχολείου Κ. Πέτρης Αιγιαλείας, 26) Δημ. Σχολείου Κερνίτσης Αιγιαλείας, 27) Δημ. Σχολείου Κουλούρας Αιγιαλείας, 29) Δημ. Σχολείου Κούμαρι Αιγιαλείας, 30) Δημ. Σχολείου Κρήνης Αιγιαλείας, 31) Δημ. Σχολείου Λόγγου Αιγιαλείας, 32) Δημ. Σχολείου Λόφου Αιγιαλείας, 33) Δημ. Σχολείου Μαυρικίου Αιγιαλείας, 34) Δημ. Σχολείου Μελισσιών Αιγιαλείας, 35) Δημ. Σχολείου Μοναστηρίου Αιγιαλείας, 36) Δημ. Σχολείου Νεραντζιών Αιγιαλείας, 37) Δημ. Σχολείου Νικολεϊκών Αιγιαλείας, 38) Δημ. Σχολείου Όάσεως Αιγιαλείας, 39) Δημ. Σχολείου Παράλιας Ακράτας Αιγιαλείας, 40) Δημ. Σχολείου Παράλιας Πλατάνου Αιγιαλείας, 41) Δημ. Σχολείου Παρασκευής Αιγιαλείας, 42) Δημ. Σχολείου Περιθωρίου Αιγιαλείας, 43) Δημ. Σχολείου Πλατάνου Αιγιαλείας, 44) 1ου Δημ. Σχολείου Πτέρης Αιγιαλείας, 45) Δημ. Σχολείου Ροδοδάφνης Αιγιαλείας, 46) Δημ. Σχολείου Σελιάνης Αιγιαλείας, 47) Δημ. Σχολείου Σουλβαινιωτικών Αιγιαλείας, 48) Δημ. Σχολείου Συνεβρού Αιγιαλείας, 49) Δημ. Σχολείου Τεμένης Αιγιαλείας, 50) Δημ. Σχολείου Τούμπας Αιγιαλείας, 51) Δημ. Σχολείου Τραπέζης Αιγιαλείας, 52) Δημ. Σχολείου Φούρνων Αιγιαλείας, 53) Δημ. Σχολείου Χατζή Αιγιαλείας, 54) Δημ. Σχολείου Έλάτης Γορτυνίας, 55) Δημ. Σχολείου Μυγδαλιάς Γορτυνίας, 56) Δημ. Σχολείου Λετήμονος Λακεδαιμόνας, 57) Δημ. Σχολείου Γουβών Μολάων, 58) Δημ. Σχολείου Έπιταλίου Όλυμπίας, 59) Δημ. Σχολείου Ξηρίας Πατρών, 60) 5ου Δημ. Σχολείου Πατρών, 61) 26ου Δημ. Σχολείου Πατρών.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ

1) Δημ. Σχολείου Πύλης Αμφιλοχίας.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

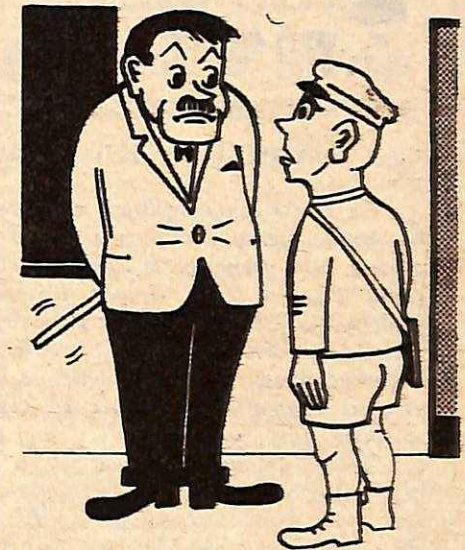

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΩΣ: 1. Σύστημα προσκόπων. 2. Σοκολάτα — Τό αγαπούν οί χιονοπόρσκοποι — Κράτος. 3. Τετράποδον — Γράμματα από την λέξη «σύστημα» — Έλληνικός όρειβατικός σύνδεσμος. 4. Χειμερινό σπόρ — Προσωπική άντωνυμία α' προσώπου — Δύο σύμφωνα — Κραυγή χαράς. 5. Άρθρον (πληθ. αίτ.) — Έρπετόν. 6. Γράμματα από την λέξη «Πίστα» — Άρθρον (αίτ.) — Ποτόν — Άρθρον. 7. Κράτος τής νοτίου Εύρώπης — Γράμματα από την λέξη «ύβρις». 8. Μετοχή τοῦ είμι (γενική) — Πausίπονον. 9. «Μεταλλουργική». 10. Βαδίζω. 11. Σπουδαίος θαλασσοπόρος — Τό προκαλεί ό άνεμος εις τό πέλαγος. 12. Σε αυτήν γίνονται τά χειμερινά σπόρ — Μαθητής τοῦ Ίησοῦ. 13. Ύπάρχουν εις τά άνθρακωρυχία — Μονόμετρον Φυσικό μέγεθος. 14. Απαράιτητος διά την διατήρησιν τής ζωής τοῦ ανθρώπου — Έπίθετον.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΠΑΛΗΑΣ
Λύκειον Άρρ. Φλωρίνης

8'

Ποσόν δραχμῶν 4.904,50 προερχόμενον εκ διαφόρων εισφορῶν απένειμε, κατόπιν αποφάσεως τής Διοικήσεως τοῦ Ε.Ε.Σ., ως Βραβείον εις τά ακόλουθα Σχολεία: 1) Δημ. Σχολείου Καλῶν Δένδρων Β' Περιφ. Σερρών δρχ. 500. 2) 3ου Δημ. Σχολείου Αιγίου δρχ. 500. 3) 11ου Δημ. Σχολείου Βόλου

— Πῶς θέλετε, κύριε καθηγητά. να μέ βοηθήση στα μαθήματα ό πατέρας μου. πού θύμωσε από τότε πού τοῦ βάλατε μηδέν στην Γεωμετρία ;

Σχέδ. ΝΙΚΟΥ ΘΕΟΤΟΚΗ
Λυκ. Άρρ. Βύρωνος

Σχέδ. Κ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΑΚΗ
Η' Γυμν. Αθηνῶν

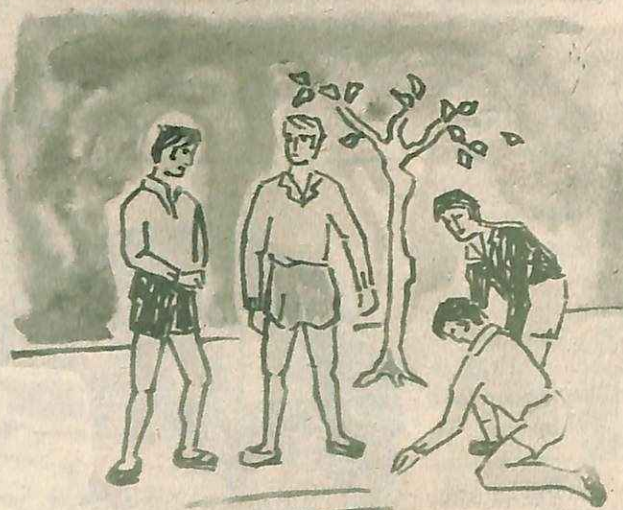
δρχ. 500. 4) Δημ. Σχολείου Δάφνης Καλαβρύτων δρχ. 500. 5) Δημ. Σχολείου Λουκά Μαντινείας δρχ. 500. 6) Δημ. Σχολείου Κερασούλας Καλαμπάκας δρχ. 500. 7) Δημ. Σχολείου Μαγουλάδος Κερκύρας Β' Περιφ. δρχ. 500. 8) Δημ. Σχολείου Μασσάρων Β' Περιφ. Ρόδου δρχ. 500. 9) Δημ. Σχολείου Σελιανιτικών Αιγιαλείας δρχ. 500. 10) 1ου Δημ. Σχολείου Σάμου δρχ. 404,50

Ξανά παιδί

(Νοσταλγική αναδρομή)

ΕΝΑ ΠΡΩΙΝΟ βρέθηκε τάχα να περπατώ μόνος στους δρόμους της πόλης που έκαμα τις γυμνασιακές μου σπουδές. Κ' ενώ εγώ ήμουν αυτός που είμαι σήμερα (ένας άντρας μεσόκοπος), όλα γύρω μου, κτίρια, αμάξια, καταστήματα, άνθρωποι (προπαντός οι άνθρωποι) κι ό,τι άλλο έβλεπα, ήσαν ακριβώς όπως τὰ είχα αφήσει πριν από 30 χρόνια. Λες κι ο χρόνος γι' αυτός να είχε σταματήσει και κυλούσε μόνο για μένα!

Όλα τὰ βλεπα με τη νοσταλγία του ανθρώπου που είχε αποχωριστεί αγαπημένα πρόσωπα και πράγματα επί τρεις ολόκληρες δεκαετίες. Κ' ή χαρά μου ήταν απερίγραπτη, γιατί είχα καταφέρει να γυρίσω πίσω απ' το παρόν στο παρελθόν και είχα αρχίσει, όπως για λίγο πίστεψα, να ξαναζώ την ώραία, την άμέ-

Σχεδιάσμα ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΥ

ριμνη παιδική ζωή μου ανάμεσα στους απείραχτους από το χρόνο συντρόφους μου και στα μέρη που τόσο είχα αγαπήσει σαν παιδί.

Με λαχτάρα τάχυνα τὸ βήμα μου γιὰ νὰ φτάσω γρηγορώτερα στὰ μέρη που σύχαζε ή παιδική συντροφιά μας. Δίπλα μου, ξαφνικά, υλοποιήθηκε ή γυναίκα μου κ' ήμουν πὺ χαρούμενος, γιατί θὰ είχα έναν σύγχρονο, δικό μου άνθρωπο, γιὰ νὰ τοῦ δείξω ζωντανό ένα κομμάτι απ' τὸ μακρινό μου παρελθόν.

— Κοίταξε, τῆς είπα σὲ μιὰ στιγμή, φτάνοντας σ' ένα απόμερο κεντράκι. Έδώ καθόμαστε όλοι και οιαβάσαμε και παίξαμε κι άστευόμαστε. Νά! Νά και τὰ παιδιά. Νά ο' Αργύρης, ο παιδικός μου φίλος που σου έχω τόσες φορές μιλήσει. Αυτό τὸ ψηλὸ παιδί με τὰ μακριὰ παντελόνια. Νά κι ο Σωτήρης δίπλα τον με τὸ κοντὸ παντελόνι, ο άλλος παιδικός μου φίλος, τὸ πειραχτήρι τῆς συντροφιάς. Μά, νάτοι όλοι, δὲ λείπει κανένας. Τὸς βλέπεις, καλή μου;

— Τὸς βλέπω, μοῦ απάντησε. Πρέπει νὰ εἶναι

οἱ ἴδιοι οἱ φίλοι σου τῆς παλιᾶς φωτογραφίας που έχεις στὸ συρτάρι τοῦ γραφείου σου.

— Καὶ βέβαια αὐτοὶ εἶναι. Ἀλλά, Θεέ μου! Αὐτὸς ὁ μικρὸς πίσω-πίσω! Αὐτὸς... αὐτὸς εἴμ' ἐγώ!

— Χρυσέ μου, φώναξε τρομαγμένη ή γυναίκα μου. Εἶσαι πράγματι ἐσύ. Θὰ σ' ἀνεγνώριζα ἀνάμεσα σὲ χίλια παιδιά. Ἀλλὰ πὼς εἶναι δυνατόν; Ἀφοῦ σὺ εἶσαι δίπλα μου, ένας γκριζομάλλης κύριος 50 χρόνων! Νά, σὲ πιάνω, σὲ αἰσθάνομαι. Κι όμως εἶσαι κ' ἐκεῖ, πάλι ἐσύ, ὁλοζώντανος, ἀλλὰ παιδί!

Ἡ χαρά μου ξεχείλιζε. Τ' ὄνειρό μου νὰ ξαναγίνω νέος, νὰ ξαναζήσω τὴ νεανική ζωή μου γινώταν πραγματικότης. Εἶχα νικήσει κάθε φυσικὸ καὶ κάθε θεῖο νόμο!

Πλησίασα πὺ πολὺ καὶ φώναξα με τρεμουλιαστὴ ἀπ' τὴ συγκίνηση φωνή: «Αργύρη, Σωτήρη, ἀγαπημένοι μου φίλοι, σᾶς ξαναβρίσκω ὕστερα ἀπὸ τόσο μακρόχρονο χωρισμό!».

Κανένα ἴχνος χαρᾶς δὲ ζωγραφίστηκε στὰ παιδικὰ πρόσωπά τους. Μόνον ἀμηχανία. Κι ἀπορία. Δὲν κατάφεραν νὰ με γνωρίσουν. Φοβισμένα ἔκαμα μιὰν ἀκόμη προσπάθεια: «Θανασάκη, φώναξα στὸ μικρὸν ἐαυτό μου. Σὺ τουλάχιστον με γνωρίζεις;». Τὸ ἀθῶο βλέμμα του με κοίταξε σὰν κάτι νὰ προσπαθοῦσε νὰ θυμηθῇ. Μὲ τὰ φρύδια σμιγμένα κούνησε ἀργὰ πέρα-δῶθε τὸ κεφάλι του. Δὲ με γνώρισε μήτε κείνος!

Μιὰ ἀπέραντη λύπη με συνεπῆρε. Γύρισα καὶ κοίταξα τὴ γυναίκα μου. Διάβασε τὸ βουβὸ μου πόνο, καὶ κούνησε θλιμμένα τὸ κεφάλι τῆς.

Ἐνα-ένα τ' ἀγόρια, πῆραν ἀμίλητα τὸ δρόμο οἰκνώντας κάθε τόσο πίσω τους μιὰ ματιὰ ἀπορημένη. Μόνο τοῦ μικροῦ τοῦ Θανασάκη ή ματιὰ ἦταν στοργική, γιομάτη θλίψη. Σὰν ν' ἀποχωριζότανε κάποιον δικό του, πὺ πολὺ θὰ ἔλεγε νὰ τὸν ἐχῇ δίπλα του.

Σύνηθα κλαμένος καὶ με τὴν ψυχὴ τόσο θλιμμένη, πὺ ἦταν σὰν νὰ γύριζα ἀπὸ κηδεία κάποιου πολυαγαπημένου μου.

Μὲ πένθιμη φωνή, πὺ μόλις ἀκουγότανε, διηγῆθηκα στὴ γυναίκα μου τ' ὄνειρό μου. Τ' ὄνειρο πὺν τόσο με εἶχε συγκλονίσει.

— Κουτέ νοσταλγέ μου, εἶπε κείνη. Τὸ χτὲς ἔφυγε ὀριστικά. Πάρτο ἀπόφαση. Ἐνδιαφέρον ἔχει γιὰ τὸν ἄνθρωπο μοναχὰ τὸ σήμερα καὶ τὸ αὔριο. Ἀκουκῆς, πὺν δὲ μπόρεσες νὰ ἀγκαλιάσεις στ' ὄνειρό σου, φῆσε νὰ τὸν βρῆς μέσα σου. Εἴν' ἐκεῖ. Δὲ θὰ σ' ἀφήσει ποτέ.

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Πολλὰ εἶναι τὰ θύματα κυρίως μεταξὺ τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα ἀπὸ ἄγνοια τοῦ σοβαρωτάτου κινδύνου περιεργάζονται ἐγκαταλελειμμένα πολεμεφόνδια (χειροβομβίδες, νάρκες κ.λ.π.). Γι' αὐτὸ τὸνίζομεν καὶ πάλιν ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιεργάζονται τέτοια ἀντικείμενα, οὔτε ν' ἀφήνουν ἄλλους νὰ τὰ πλησιάζουν, ἀλλὰ μόλις τ' ἀντικρύζουν νὰ εἰδοποιοῦν ἀμέσως τὴν πλησιέστεραν ἀστυνομικὴν ἢ στρατιωτικὴν Ἀρχήν.

Δηλητηριάσεις

Τὰ πρόσφατα θανατηφόρα κρούσματα ἀπὸ μιὰν ὄχι πολὺ γνωστὴ στὴν Ἑλλάδα δηλητηρίαση πὺν ὀνομάζεται «ἀλλαντίασις», μᾶς ἐπιβάλλουν νὰ συστήσουμε στοὺς ἀναγνώστας νὰ προσέχουν πολὺ ὅταν ἀγοράζουν συντηρημένες τροφές (κονσέρβες), καθὼς κι ὅταν χρησιμοποιοῦν σπιτικές τροφές αὐτοῦ τοῦ εἶδους. Κρέατα, λουκάνικα, ζαρζαβατικά κλπ., πὺν ἔχουν ὑποστῇ ἀλλοιώσεις, εἶναι ἐπικίνδυνα στὴν υγεία καὶ πρέπει ν' ἀποφεύγονται.

Οἱ ἀλλοιώσεις γίνονται καταφανεῖς ἀπὸ τὴν δυσοσμία, τὴν μούχλα καὶ γενικὰ τὴν κακὴ ὄψη τῶν τροφῶν.

Οἱ κονσέρβες τοῦ κουτιοῦ, πὺν ἔχουν χαλάσει, ἀναγνωρίζονται εὐκολα, γιατί ἔχουν πάρει ἀέρα, ὁ ὁποῖος κάνει τὸ σκέπασμα νὰ φουσκώνη. Ἀμα βλέπετε κουτὶ φουσκωμένο ἀπὸ πάνω ἢ κάτω, ἀποφεύγετε νὰ χρησιμοποιήσετε τὴν τροφή πὺν περιέχει: Κίνδυνος - θάνατος.

Ἀποφεύγετε ἐπίσης τὰ πικραμύδαλα καὶ τὴν ψύχα τῶν καϊσιῶν, τῶν ροδάκινων κλπ., πὺν περιέχουν συχνὰ ποσότητα δηλητηρίου.

Οἱ ἄγουρες πατάτες (οἱ πράσινες) εἶναι ἐπικίνδυνες, ὅπως ἐπίσης εἶναι καμμιά φορὰ τὰ χλωρὰ κουκιά, γιὰ τὰ παιδιά ἰδίως καὶ γιὰ ὄσους ὑποφέρουν ἀπὸ ἀλλεργία.

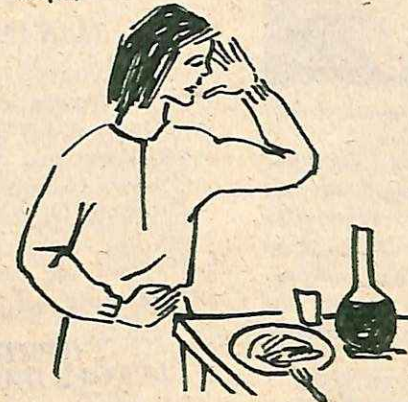
Ἰδιαίτερη προσοχὴ χρειάζεται στὴν ἐκλογὴ τῶν μανιταριῶν καὶ τῶν θαλασσινῶν. Τὰ μύδια, στρείδια, κυδώνια κλπ., πὺν δὲν εἶναι φρέσκα, καθὼς κ' ἐκεῖνα πὺν ἀναπτύσσονται στὰ ὑφαλα τῶν πλοίων καὶ στίς ἀκτὲς ὅπου χύνονται ἀκάθαρτα νερά, εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνα. Φυσικά, ἐξ ἴσου ἐπιβλαβὴ εἶναι τὰ μπαγιάτικα ψάρια.

Γάλα, γιαούρτι, ριζόγαλο, κρέμα κλπ., πὺν ἔχουν βρασθῇ σὲ δοχεῖα «ξαγάνωτα», τυρὶ πὺν παρσκευάσθη με βρασμὸν ἀτελῆ, ἢ ἔχει πάθει ἀλλοιώσεις ἀπὸ ἀποσύνθεση τοῦ λευκώματος ἀπὸ σκουλήκι κλπ., φῶμι πὺν ἔγινε ἀπὸ σιτάρι ἀνάκατο με ἥρα, αὐγά πὺν ἔχουν ἀποσυντεθῇ, προκαλοῦν δηλητηρίαση. Μὲ κάποια προσοχὴ μπορεῖ νὰ προλάβη κανεὶς τὸ κακὸ τίς περισσότερες φορές, ὄχι ὁμως ὅλες δυστυχῶς, γιὰτὶ ἓνα γλύκισμα ἢ ἓνα τυρὶ πὺν ἔχει χαλα-

σμένο ὑλικὸ δὲν διαφέρει στὴν ὄψη ἀπὸ τὸ καλὸ.

Συμπτώματα

Οἱ τροφικὲς δηλητηριάσεις φέρουν συνήθως πόνους στὸ στομάχι, στὴν κοιλιά, τάση πρὸς ἔμετο, δυσφορία, δυσκαμψία στὴ ράχη, δυσεντερικὲς κενώσεις, πονοκέφαλο, διαστολὴ τῆς κόρης τοῦ ματιοῦ, κὶ ἄλλα παρόμοια, ἀνάλογα με τὸ εἶδος τῆς

Σχεδιάσμα: ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΥ

δηλητηριάσεως. Ἡ ἀλλαντίασις εἰδικά, πὺν εἶναι ἀπὸ τίς χειρότερες, προκαλεῖ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ στομαχόπονο καὶ δυσκολία στὴν κατάποση, διαστολὴ τῆς κόρης τοῦ ματιοῦ, καί, ἂν δὲν γίνῃ σύντομα θεραπεία, θάνατο ἀπὸ παράλυση τοῦ ἀναπνευστικοῦ κέντρου.

Πρῶτες βοήθειες

Στίς περισσότερες περιπτώσεις εἶναι ἀπαραίτητη ἡ πλύσις τοῦ στομάχου. Μόνον ὅταν πρόκειται γιὰ δηλητηριάσεις ἀπὸ γάλα ἢ τρόφιμα παρασκευασμένα ἀπ' αὐγὸ, ὅπως τὸ ριζόγαλο κλπ., μπορεῖ νὰ συντελεσθῇ ὁ ἔμετός, πὺν πρέπει νὰ προκαληθῇ με τὸ δάχτυλο ἢ με ἀπομορφίνη. Ὁ ἔμετός πρέπει νὰ προκαληθῇ πάντοτε σ' ὅποιοδήποτε εἶδος τροφικῆς δηλητηριάσεως, γιὰτὶ ἀνακουφίζει τὸν πάσχοντα καὶ συντελεῖ στὴν παράταξη τῆς ἀντοχῆς του, μέχρις ὅτου μεταφερθῇ στὸ νοσοκομεῖον, ὅπου θὰ τοῦ δοθῇ καθαρκτικὸ ἢ σχετικὸν ἀντιδοτο, θὰ τοῦ γίνῃ ἐνεσις, πλύσις τοῦ στομάχου, τέλος εἰδικὴ θεραπεία.

(Κωμῳδία μονόπρακτῆ)

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 5)

ΜΙΜΗΣ. Λιγάκι.

ΠΕΤΡΟΣ, (πὺν ἄρχισε τελευταῖος νὰ τρώῃ). Καλέ, πρώτη σας φορὰ δοκιμάζετε νεράντζι; Ἔτσι πικρίζει. Κι ὅταν μάλιστα πῆς νερό, ἀκόμα περισσότερο.

ΜΙΜΗΣ, πετώντας τὸ κουτάλι στὸ τραπέζι. Οὐφ! Αὐτὸ δὲν εἶναι γλυκό.

ΝΙΚΟΣ. Νερό! Τρελλάθηκα ἀπ' τὴν πικράδα! Πάω νὰ ζητήσω κάτι τῆς θείας νὰ βάλω στὸ στόμα μου. Δὲ βαστάω.

ΠΕΤΡΟΣ, (πιάνοντάς τον ἀπ' τὸ μανίκι. Στάσου! Καλὰ εἶσαι; Ποῦ πᾶς; Βέβαια πὺν δὲ φάγαμε κανένα γλυκό· μὰ θέλεις νὰ μᾶς κοροϊδεύουνε ἔπειτα με τὴν κουταμάρα μας;

Ἡ ΦΩΝΗ τῆς Κας ΕΛΕΝΗΣ. Μὲ τὴ λιχουδιά σας πὲς καλῆτερα! (Σύγχρονα σχεδὸν ἀνοίγει κ' ἡ πόρτα καὶ φαίνονται μπρὸς ἢ Ἀνθὴ με τὸ δίσκο τοῦ γλυκοῦ στὰ χέρια καὶ πίσω ἡ κυρία τῆς).

ΣΚΗΝΗ VI

Κα ΕΛΕΝΗ. Ἐμπρός, κύριοι, μὴ θέλετε νὰ κρυφτῆτε τώρα. Πάρτε ἀπὸ λίγο γλυκὸ νὰ σᾶς φύγῃ ἡ πικράδα τοῦ κινίνου.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ, (με ντροπὴ καὶ με θυμὸ μαζί). Ἀ! ὥστε τὸ κινίνο ἦταν πὺν πικρίζε τόσο!... (Πλησιάζουν ὡστόσο στὸ δίσκο, πὺν εἶναι ἀκουμπισμένος τώρα στὸ τραπέζι, καὶ παίρνει καθένα ἀπὸ μιὰ κουταλιά γλυκό).

Κα ΕΛΕΝΗ, (ὅσο τρῶνε τὰ παιδιά). Τί νὰ σᾶς κάνω; Αὐτὸ ἦταν γιὰ τὸ Μίμη μόνο, πὺν δὲν τῶπαιρνε με τὸ καλὸ. Αφοῦ όμως θέλατε νὰ τοῦ κάνετε συντροφιά, καλὰ νὰ τὰ πάθετα. Μὲ τίς ὑγεῖες σας! Γιατί, τί νομίζατε; Ἐσᾶς θάγαπαῖ μόνο ἡ Λιχουδιά; Τῶχατε παρκαίνει πιά καὶ νὰ πὺν σᾶς συγύρισε γιὰ καλὰ, Αὐτῆς πέστε τα τώρα!...

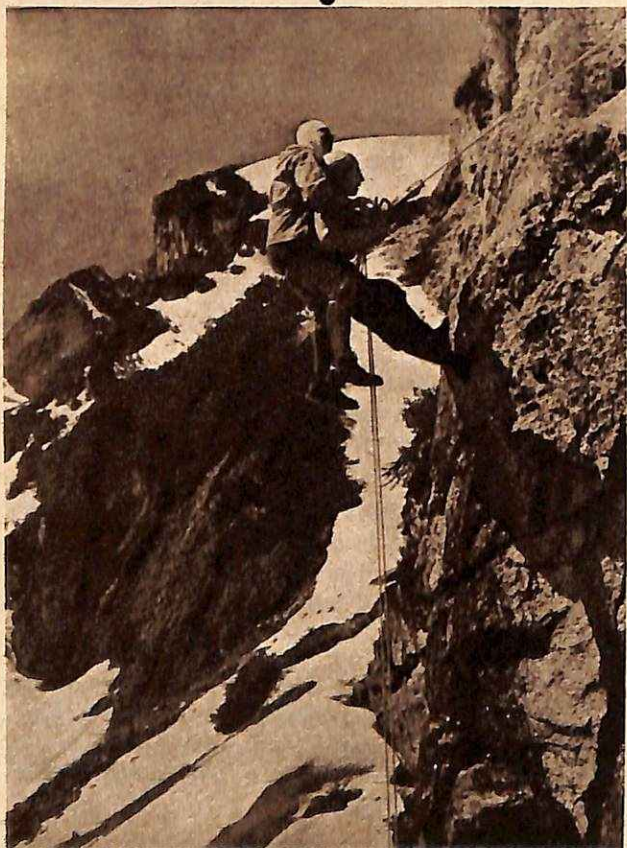
ΑΥΛΑΙΑ

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

Ο Ε.Ε.Σ. ΓΙΑ ΤΟΣ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΕΙΣ
ΤΗΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Αμπελάκια Βάλτου : Διανομή ιματισμού και τροφίμων από Έθελοντάς Αδελφός του Ε.Ε.Σ.

Τὸν Νοέμβριο τοῦ 1966 ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς παρέσχεν ἄμεσον καὶ πολὺτιμον βοήθειαν εἰς τοὺς πληγέντας ἐκ σεισμοῦ κατοίκους τῶν Ἐπαρχιῶν Βάλτου καὶ Ξηρομέρου τῆς Αἰτωλοακαρνανίας. Ὑπὸ ὁμάδων Ἐθελοντῶν Ἀδελφῶν, ἐργασθεῖσάν μετ' ἐν διακρίνουσαν αὐτὰς ἀφοσίωσιν, διενεμήθησαν πλέον τῶν 8.400 δεμάτων ἱματισμοῦ καὶ σημαντικὰ ποσότητες τροφίμων.

ΕΛΒΕΤΙΑ : ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΕΣ ΑΓΩΝΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΩΣΗ ΟΡΕΙΒΑΤΩΝ

ΚΟΛΟΜΒΙΑ

Οἱ νέοι τῆς Κολομβίας ἐκμανθάνουν τὴν πρακτικὴν τῶν πρώτων βοηθειῶν, λαμβάνοντες εἰδικὰ μαθήματα ἀπὸ τὸν Ἐρυθρὸ Σταυρὸ, τὰ γραφεῖα τοῦ ὁποῖου κυριολεκτικὰ ἐπλημύρισαν ἀπὸ νέους κατὰ τὸ διάστημα τῶν τελευταίων μηνῶν. Ἐπίσης οἱ φοιτηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ζαβεριάνας ἐζήτησαν νὰ παρακολουθήσουν παρόμοια μαθήματα ἐκτὸς τῶν ὥρῶν τῶν σπουδῶν των. Μέχρι στιγμῆς 1300 περίπου σπουδασταὶ ἐνημερώνονται ἐπὶ τῶν μεθόδων παροχῆς πρώτων βοηθειῶν καὶ 120 ἐξ αὐτῶν ἔχουν περάσει ἤδη ἐξετάσεις εἰδικότητος. Τὸ πρόγραμμα περὶ λαμβάνει καὶ μαθήματα ὁργανώσεως τῶν ὁμάδων Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος.

ΠΑΝΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ
ΕΙΣ ΜΠΟΓΚΟΤΑ

Οἱ ἐνώσεις τῶν Ἀμερικανικῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν συνεσκέφθησαν ἀπὸ τὰς 6 ἕως τὰς 12 Νοεμβρίου π.ξ. εἰς Μπογκότα τῆς Κολομβίας ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ ὀγδόου Πανεπιστημιακοῦ Συνεδρίου τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Οἱ ἀπεσταλμένοι συνεστήσαν τρεῖς ἐπιτροπὰς μετ' ὁρισμὸν τὴν μελέτη τῶν ἐξῆς θεμάτων : Βοήθεια εἰς περιπτώσεις θεομηριῶν, νοσοκομειακὴ περίθαλψις καὶ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΛΗΜΜΥΡΟΠΑΘΕΙΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

Πολυάριθμα παιδιὰ, τῶν ὁποῖων οἱ οἰκογένειες παρέμειναν ἀνεν στέγης ἐξ αἰτίας τῶν τρομερῶν πλημμυρῶν ποὺ ἐπληξάν τὴν χώραν, εἶχαν μίαν εὐχάριστη ἐκπληξὴ κατὰ τὴν πρωτοχρονιά, χάρις εἰς τὰς φροντίδας τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν Νεότητος 28 χωρῶν. Μία χαρούμενη ἐορτὴ ὁργανώθη, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας προσεφέρθησαν ἐκλεκτὰ γλυκίσματα καὶ πρωτότυπα δῶρα.

Εἶναι καὶ αὐτὸ ἓνα ἐπὶ πλέον δεῖγμα τῆς ἐπὶ διεθνoῦς ἐπιπέδου ἀλληλοβοηθείας τῶν λαῶν διὰ μέσου τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Ἐπὶ πλέον, εἰς πείσμα τῶν φοβερῶν καιρικῶν συνθηκῶν, οἱ ἐθελονταὶ ἐπετέλεσαν μετ' αὐταπάρνησιν τὸ καθήκον των καὶ ἐβοήθησαν τὰς ἀρχὰς εἰς τὴν παροχὴν πρώτων βοηθειῶν.

Ὁ Ε.Ε.Σ., ὁ ὁποῖος ἐδέχθη πολὺτιμον βοήθειαν ἀπὸ τὸν Ἰταλικὸν Ε.Σ. κατὰ τοὺς σεισμοὺς τῶν Ἰονίων Νήσων (1953), διέθεσεν ὑπὲρ τῶν πλημμυροπαθῶν τῆς Φλωρεντίας καὶ ἄλλων πόλεων κοινὸν ἐξέδωκε ἑλληνικῶν τροφῶν, σταφίδα, κονιάκ, σιγαρέττα καὶ εἶδη ἱματισμοῦ ἀξίας 1.406.000 δραχμῶν. Τὰ σιγαρέττα καὶ τὸ κονιάκ προσέφεραν οἱ βιομήχανοι κ.κ. Παπαστράτος, Μασάγκος, Καρέλιας, Μεταξάς, Παναγιωτάκης καὶ αἱ ἑταῖροι. « Ἀχαῖα-Κλάους » καὶ « Βότρως ».

Α Γ Γ Α Ι Α

Τὸν περασμένον Ὀκτώβριον ἓνας τεράστιος ὄγκος ἀπὸ τὰ ἀπορρίμματα ὀρυχείου, διαβρωθεὶς λόγῳ τῶν βροχῶν, ἐπέπεσε ἐπὶ τῆς μικρᾶς Ἀγγλικῆς πόλεως Ἀμπερφάν. Τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε τραγικόν. Τὸ σχολεῖο τῆς πόλεως κυριολεκτικῶς κατεπλακώθη ἀπὸ κάρβουνο καὶ σκουριά. Ὁ θάνατος 200 μαθητῶν

ἀνεστάτωσε ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα. Ὁ Βρετανικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐτέθη εἰς συναγερμὸν εἰς τὴν προσπάθειάν του νὰ ἀπαλύνῃ, κατὰ τὸ δυνατόν, τὸ δράμα τῆς πόλεως καὶ τῶν οἰκογενειῶν τῶν θυμάτων.

Ρουχισμός, ἀδιάβροχα, μπότες ἀπὸ καουτσούκ κλπ. συνεκεντρώθησαν ἀπὸ τὸν Ἐρυθρὸ Σταυρὸ καὶ ἀπεστάλουν μετ' ἐν τὴν φροντίδα του ἀμέσως εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Ἀμπερφάν. Οἱ ἐθελονταὶ ἠργάσθησαν μέσα εἰς τὴν λάσπη διὰ τὴν παροχὴν τῶν πρώτων βοηθειῶν, διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν τραυματιῶν, διὰ τὴν φροντίδα τῆς ταφῆς τῶν νεκρῶν, διὰ τὴν διανομὴν καὶ παρασκευὴν φαγητῶν, καὶ ἐν γένει παρέσχον πολυτίμους ὑπηρεσίας ἐντὸς τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἀπογνώσεως ποὺ ἐδημιουργήθη ἀπὸ τὴν πρωτοφανῆ συμφορὰ.

ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ

Οἱ Διοικήσεις πολλῶν Ἐρυθροσταυρικῶν Ὁργανώσεων τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς συνεκεντρώθησαν ἐσχάτως εἰς τὴν πρωτεύουσάν τῆς Αἰθιοπίας Ἀντίς - Ἀμπέμπα καὶ ἔλαβαν μέρος σ' ἓνα τοπικὸ Σεμινάριο ποὺ ὁργανώθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προγράμματος τῆς διαδόσεως τῶν ιδεῶν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Τὰ κυριώτερα θέματα ποὺ ἐξετάσθησαν στὸ Σεμινάριο αὐτὸ εἶναι τὰ ἐξῆς : Προετοιμασία καταλλήλου προσωπικοῦ γιὰ τὴν παροχὴν πρώτων βοηθειῶν σὲ περίπτωσιν καταστροφῶν, θεομηριῶν κλπ., ἐφαρμογὴ εἰδικῶν προγράμματος γιὰ τὴν δράσιν τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς Νεολαίας, διάδοσις εἰς τοὺς πληθυσμοὺς στοιχειῶν ὕγιεινῆς καὶ, ἰδιαίτερα, συμβολὴ τῆς Νεότητος εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ, καὶ τέλος προσπάθεια διαδόσεως τῶν ὑψηλῶν ιδεῶν τοῦ Ἐρυθροῦ Ντύναν καὶ ἐπισχύσεως τῶν τάξεων τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς Ἡμισελήνου διὰ τῆς προσελκύσεως ὅσο τὸ δυνατόν περισσοτέρων μελῶν.

Ἐκτὸς τῶν Ἀφρικανῶν Ἀντιπροσώπων παρηκολούθησαν τὰς ἐργασίας τοῦ Σεμιναρίου, ὡς παρατηρηταί, καὶ Ἀντιπρόσωποι Ἐρυθρῶν Σταυρῶν ἄλλων χωρῶν.

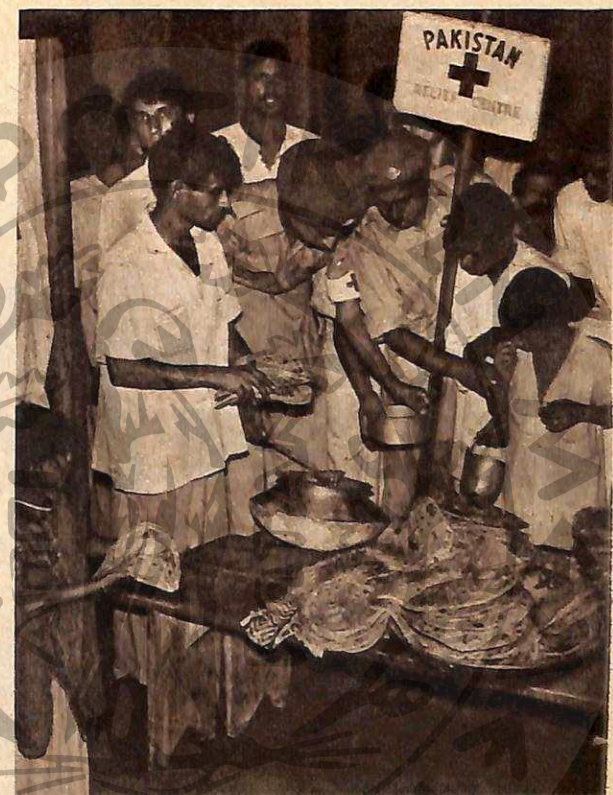
Ο Ε.Σ. ΝΕΟΤΗΤΟΣ ΤΗΣ ΜΑΛΑΙΣΙΑΣ

Μία ἀξίεπαινη ἀμύλη μεταξὺ τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς Νεολαίας τῆς Μαλαισίας καὶ τῶν γειτονικῶν τῆς χωρῶν ἔχει ἀναπτύχθῃ ἐσχάτως.

Στὸ πλαίσιον ἑνὸς προγράμματος, ποὺ ἔχει μ' ἐπιμέλεια καταρτισθῇ, θὰ φιλοξενηθοῦν εἰς ὠρισμένα χωριά τῆς Μαλαισίας πολλὰ ἀπόκληρα παιδιὰ, γιὰ νὰ τύχουν περιθάλψεως, νὰ συνεχίσουν τὰς σπουδὰς τους καὶ νὰ ἐξασφαλίσουν σωματικὴ καὶ ψυχικὴ ὕγεια.

Μέλη τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ τῆς περιφερείας ἔχουν ἤδη ἐγκατασταθῇ εἰς τὸ Κουαντάν καὶ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας τους εἰς ἀρρώστα ἢ ἐλαφρὰ τραυματισμένα παιδιὰ.

Γιὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἀποκλήρων ποὺ πρόκειται νὰ φιλοξενηθοῦν, θὰ γίνῃ συστηματικὴ ἐρευνα μετ' σκοπὸν νὰ καταρτισθῇ τὸ πρόγραμμα ἐπιλύσεως τῶν ἀναφυομένων προβλημάτων.

ΙΝΔΙΑ : Ο ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ ΓΙΑ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΘΕΟΜΗΡΙΩΝ

Οἱ πληροφορίες καὶ οἱ εἰκόνες ἐλήφθησαν ἀπὸ τὸ περιοδικὸ τῆς Ἐνώσεως Συνδέσμων Ε. Σ. « Πανόραμα »

ΕΜΜΕΤΡΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΑ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΠΟΤΕ ΧΑΛΑΚΙ ΘΕ ΠΑΡΚΕ

Ποτέ δεν πρέπει σὲ παρκὲ νὰ βάζετε χαλάκι.
Γιατὶ ἂν περάσῃ ἀπὸ καὶ μεγάλος ἢ παιδάκι, μπορεῖ πατώντας στὸ χαλὶ μαζὶ του νὰ κυλήσῃ, καὶ ξαφνικά στὸ πάτωμα νὰ πέσῃ, νὰ χτυπήσῃ.

Καὶ ἀπὸ τὰ πεσίματα — καθέννας δὲ τὸ ξέρεῖ — γίνονται στραμπουλήματα καὶ ἀκόμη καὶ σπασίματα, ἂν ἡ στιγμή τὸ φέρῃ.
(Α.Β.)

Ο ΠΑΠΟΥΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ

— ΤΟ ΜΕΛΙ —

Δύο τῆς σούπας κουταλιὲς μελιού, καλὰ παιδάκια, σὰς ὠφελοῦνε ὅσο δυὸ τῆς κότας αὐγούλακια.

Μὰ καὶ ἄλλες χάρες μέσα του τὸ μέλι ἀκόμα κτείνει :
Τὸ βράδυ μὲ ἀνθόνερο ὑπνὸν ὠραῖο δίνει.
Καὶ στὴ δυσκοιλιότητα, παιδιὰ μου ἀγαπημένα, μέλι μὲ φρέσκο βούτυρο πάντα εἶν' ἓνα κ' ἓνα.
(Α.Β.)

Η ΓΙΑΓΙΑ

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΞΙΖΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ

Πουρσαϊτίδης Ἀν.
Δημ. Σχολ. Ἐλαιω-
χωρίου Παγγαίου

Βασιλειάδης Καν.
Δημ. Σχολ. Βατο-
λάκου Γρεβενῶν

Λάμαρη Μαρ.
1ον Δημ. Σχολ. Δε-
σκατῆς Ἐλασσόνης

Παπαβραμόπουλος
Κωνσταντῖνος

Κασσωτάκης Ἀγ.
Δημ. Σχολ. Σιδῆ
Πεδιάδος

Ἀγραφιῶτης Νικ.
7ον Δημ. Σχολ.
Χίου

Βασιλειάδου Ἀσπ.
2ον Δημ. Σχολ.
Αἰγινίου

Παπουτσὴ Νίκη
Γυμνάσιον
Αἰτωλικοῦ

Ζωγράφου Παν.
Γυμνάσιον
Αἰτωλικοῦ

Κανιάρης Γεώρ.
Δημ. Σχολ. Καλλι-
θέας Θηβῶν

Ἐρυθροσταυρίται
Γυμνάσιον
Αἰτωλικοῦ

Χριστοδούλου Ζ.
Δημ. Σχολ. Ἀρμε-
νίου Λαρίσης

Ἀνεῦρον χρήματα καὶ διάφορα ἀντικείμενα ἀξίας, τὰ ὅποια παρέδωσαν εἰς τοὺς δικαιοῦχους.

ΤΙ ΑΠΟΛΑΥΣΙΣ ΝΑ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΣΧΕΔΙΑΖΕΤΕ!

ἀλλὰ καὶ πόσο
πολύτιμο ἐφόδιο.

Ἀντὶ νὰ ἀρκεῖσθε στὶς συνθηματικές καὶ συχνὰ τόσο πληκτικές "δυσκοιλιότητες", ἐτοιμασθε γιὰ μιὰ μοναδική ἀπόλαυσι : τὴν ἀπόλαυσι τῆς καλλιτεχνικῆς δημιουργίας. Πού δὲ εἴδη νὰ κυλοῦν οἱ ὥρες σας χωρὶς νὰ τὸ νοῦσετε καὶ δὲ σὰς δώσῃ καὶ ἓνα πολύτιμο ἐφόδιο γιὰ τὴ ζωὴ.

Ἀμέσως σήμερον ἀρχίστε νὰ σχεδιάζετε καὶ νὰ ζωγραφίζετε μὲ τὸ Σύστημα Α.Β.Σ.,

στὶς ἐλεύθερες ὥρες σας, στὸ σπίτι σας. Ἐνας ἐμπειρὸς καλλιτέχνης δὲ σὰς δίνει ἰδιαίτερα μοδήματα γραπτῶς μὲ μοναδικὰ σοφίσματα, διορθώνοντας τὸ ἔργο πού δὲ κάνετε μὲ τὶς λεπτομερεῖς καὶ ἀπλὲς ὁδηγίες τῶν τευχῶν τῆς διδασκαλίας μας. Καὶ μέσα σὲ λίγους μῆνες δὲ ξέρετε νὰ ζωγραφίζετε σὲν νὰ εἴχατε πρακτικὴ καὶ περὶ ἐτῶν!

Ὅλοι δὲ σὰς θαυμάζουν!

ΖΗΤΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΤΕΥΧΟΣ
Δ.Ω.Ρ.Ε.Α.Ν
αὐτοπροσώπως ἢ στέλλον-
τας τὸ δελτίο αὐτὸ εἰς
γράφοντάς μας.

ΣΧΟΛΗΝ Α.Β.Σ.

Πανεπιστημίου 10 - Ἀθήνας

Παρακαλῶ στέλλετε μὲν διευρύνει καὶ ζωρεῖ ἐμπειρίαν μου τὸ ἀναλυτικὸ τεῦχος σας. Ἐν-
αὐτῷ 3 δρχ. γιὰ ἔξοδα. Ἐνδεχομένως : γιὰ με-
γάλον — γιὰ κατὰ 8-12 ἐτῶν (στέλνεται δὲν ἔξο-
δος ἔξοδος).

Ὄνομα :

Διεύρ :

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ο ΠΑΠΑΡΣΕΝΗΣ

Ο ΑΡΣΕΝΙΟΣ ΚΡΕΣΤΗΣ, πού συνήθως τὸν ἔλεγαν Παπαρσένῃ ἢ Παπακρέστα, ἦταν ἓνας λεβεντόπαπας ἀπὸ τὸ Κρανίδι.

Μόλις ξέσπασε ἡ Ἐπανάστασις πῆρε τὸ καρυοφίλι του, ξεσήκωσε καὶ ὅσα παλληκάρια τοῦ χωριοῦ ὅρμη προθύμια νὰ τὸν ἀκολουθήσουν, καὶ ὅρμη μαζί τους στὸ κλαρί.

Κατὰ τὰ τέλη Ἀπριλίου ὁ Παπαρσένῃς μὲ τοὺς λίγους γενναίους του ὁρμή στὸ Ἄργος. Ἐπολέμησε λιονταρίσια ἐναντίον τοῦ Κεχαγιάκη τοῦ Χουρσίτ πασᾶ στὸ πλευρὸ τοῦ γιοῦ τῆς Μπουμπουλίας, πού ὅρμη ἡρώϊκὸ θάνατο στὸ ἐχέριον τοῦ Ἀργίου (τὸ φράγμα πού εἶχε ὑψωθῇ γιὰ νὰ τὸ προστατεύῃ ἀπὸ τὸ χεῖμαρρο).

Ὅταν οἱ δικοὶ μας, μπροστὰ στὴν τεράστια δύναμι τοῦ ἐχθροῦ ἀναγκάσθηκαν νὰ ἀπισθοχωρήσουν, ὁ Παπαρσένῃς ἀνέβηκε ἀντάμα μὲ λίγους ἄλλους ἀγωνιστὲς στὴν Παναγιά τὴν Κατακεκρυμμένη πού εἶναι στὴ Λάρισα, κάτου ἀπὸ τὸ Κάστρο. Δυὸ μέρες ἔμεινε καὶ πάνω, μὴν ἔχοντας ὅμως οὔτε δύναμι καὶ οὔτε τρόφιμα, ἀναγκάστηκε νὰ φύγῃ νύχτα, περνώντας μέσ' ἀπ' τὶς γραμμὰς τῶν Τούρκων, καὶ νὰ πᾶ νὰ ἐνωθῇ μὲ τοὺς ἄλλους ὁπλαρχηγούς πού εἶχαν καταφύγει στοὺς Μύλους τῆς Λέξης.

Ἐλαβε μέρος σὲ διάφορες μάχες ὁ Παπαρσένῃς καὶ τὸ δειξέ παντοῦ. Ἦταν ἓνας ἀγωνιστὴς πού καὶ ἐξωπνίδα εἶχε καὶ διοικητικὴ ικανότητα, πού εἶχε, πρὸ πάντων, ἀκατάβλητὴ ὁρμή.

Ὅταν, ὅστερα ἀπὸ τὸ μεγάλο κακὸ πού ἔπαθε ἀπὸ τὸν Κολοκοτρώνη στὰ Δερβενάκια τῆς Κορινθίας, ὁ Δράμαλης εἶχε φτάσει σὲ κακὰ χάλια στὴν Κόρινθο, συλλογίστηκε τοὺς Τούρκους πού ἀπαράτησε πίσω του — καὶ ἦταν χιλιάδες! Ἐστειλε, λοιπόν, ἰσχυρὰς δυνάμεις στὰ περὶφημα

Η ΦΥΣΙΚΗ ΜΑΣ

ΠΩΣ ἘΝΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ ΑΝΥΨΩΝΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΕΡΑ

ΕΧΕΤΕ ἀναρωτηθῇ ποτὲ ποιά δύναμις ἐπενεργεῖ, ὥστε ἓνα ἀεροπλάνον νὰ ἀνυψῶνται εἰς τὸν ἀέρα; Ὑπάρχουν τέσσερες κύριες δυνάμεις πού ἐνεργοῦν πάνω σ' ἓνα ἀντικείμενο, τὸ ὁποῖον πετᾷ. Ἡ βαρύτης, ἡ ἀνωσις, ἡ ὠθισις καὶ ἡ ἐλξις.

Βαρύτης ὡς γνωστὸν εἶναι ἡ ἐλξις τὴν ὁποῖαν

ἀσκει ἡ γῆ ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων. Ἐνα ἀεροπλάνον πρέπει πρωτίστως νὰ ξεπεράσῃ τὴν δύναμι τῆς βαρύ-
τητος γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ πετάξῃ.

Αὐτὸ ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνά-
μεως ἐκείνης τὴν ὁποῖαν καλοῦμεν ἀνωσις. Ἡ ἀνωσις
πρέπει νὰ εἶναι ἰσχυροτέρα τῆς βαρύτητος γιὰ νὰ
δυνήθῃ τὸ ἀεροπλάνον νὰ ἀνυψωθῇ καὶ νὰ παραμείνῃ
εἰς τὸν ἀέρα.

Τοῦτο ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι ἡ ἀνωσις εἶναι μιὰ
ἐνέργεια ἱκανὴ νὰ ὠθῇ τὰ ἀντικείμενα πρὸς τὰ ἄνω
καθ' ὃν τρόπον ἡ βαρύτης τὰ ἐλκει πρὸς τὰ κάτω.
Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πράγματι συμβαίνει εἶναι τὸ ἑξῆς:

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ πίεσις τοῦ ἀέρος ἀσκεῖται
ἐπὶ παντός ἐπὶ τῆς γῆς ὑπάρχοντος ἀντικειμένου.
Ὅταν ἓνα ἀεροπλάνον εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὁ
ἀέρας τὸ περιβάλλει καὶ ἀσκει πίεσιν ἐπὶ παντός
σημεῖον του. Ἐτσι καὶ ἡ πίεσις ἐπὶ τῶν πτερύγων
του εἶναι ἡ αὐτὴ διὰ τὴν ἐπάνω καὶ κάτω πλευρὰν

Στενὰ γιὰ νὰ τοὺς βοηθήσουν μὲ τὴν ἐλπίδα πὺς οἱ Ἑλ-
ληνες εἶχαν ἡσυχάσει πὰ καὶ σκορπιστῇ γιὰ νὰ πανηγυρί-
σουν τὴ νίκη τους.

Ὅμως, ἀντίθετα, ἀγρυπνοῦσαν οἱ δικοὶ μας καὶ ὅπου συν-
απαντοῦσαν ἐχθρικά τμήματα τὰ δεκατίζανε.

Μιὰ ἀπὸ κείνες τὶς ἡμέρες ἔτυχε νὰ βρεθῇ σ' ἓνα κα-
ραούλι, κοντὰ στὸν Ἅγιο Σώστη, ὁ παλληκαριόπαπας καὶ
νὰ σμίξῃ μὲ τὸ Νικηταρά, τὸν Τουρκοφάγο καθὼς τὸν εἶπαν
ὅστερα ἀπὸ τὸ θρίαμβο τῶν Δερβενάκων.

Εἶχαν καθίσει καὶ ἔτρωγαν ψωμί οἱ δυὸ ὁπλαρχηγοί, ὅταν
ἦρθε ἡ εἰδησι πὺς τουρκικὸς στρατὸς ἀπὸ τὴν Κόρινθο φά-
νηκε στὸ δρόμο, πέρα μακριά.

Ὁ Παπαρσένῃς ἔμεινε ἀτάραχος.

— Φέρετε νὰ ποῦμε, ὅρμη παιδιὰ, εἶπε. Αὐριο θὰ τοὺς
πάρῃ καὶ θὰ τοὺς σηκώσῃ.

Νύχτωσε, κάθισαν νὰ δευτηρήσουν οἱ καπεταναῖοι, καὶ ἄρ-
χισαν νὰ μιλάνε γιὰ τὸ γυρισμὸ τῶν Τούρκων. Πιστεύανε
καὶ οἱ δυὸ πὺς ὁ σκοπὸς τους δὲν ἦταν μοναχὰ νὰ σώσουν
δύους ξέμειναν ἀπὸ τὴν στρατιὰ τοῦ Δράμαλη ἀλλὰ καὶ νὰ
βοηθήσουν μὲ τρόφιμα τοὺς Τούρκους τ' Ἀναπλιῶν, πού
ὑποφέροντο ἀπὸ τὴν πείνα.

— Τ' Ἀνάπλι τὸ εἶχαμε στὰ χέρια μας, εἶπε ὁ Παπαρ-
σένῃς. Ἀλλὰ ἦρθε ὁ Δράμαλης καὶ τὸ πῆρε πάλι. Μονάχα
σὰν πάρομε τ' Ἀνάπλι θὰ ποῦμε πὺς ἐλευτερωθήκαμε...

Ἐπειτα κοίταξε κατὰματα τὸ Νικηταρά καὶ πρόσθεσε
ψύχραιμα:

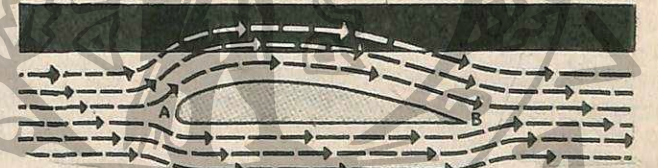
— Αὐριο τὸ κεφάλι μου θὰ μείνῃ ἐδῶ, ὅμως σπειρὶ σι-
τάρι δὲ θὰ περάσῃ γιὰ τ' Ἀνάπλι.

Ἦταν ἡ νύχτα τῆς 27 Νοεμβρίου τοῦ 1822. Τὴν ἄλλη
μέρα ἓνα μαῦρο βόλι τὸν σκότωσε τὸν ἡρώϊκὸ ἱεροῦμένο, κα-
θὼς ὁ ἴδιος τὸ εἶχε προμαντέψῃ — ἀλλὰ οἱ Τούρκοι δὲν
μπόρεσαν νὰ περάσουν.

Σ. Π.

τον. Διὰ νὰ δυνήθῃ τὸ ἀεροπλάνον αὐτὸ νὰ ἀπογειωθῇ,
πρέπει ἡ πίεσις ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῶν πτερύγων
νὰ γίνῃ μικροτέρα ἀπὸ τὴν πίεσιν ἐπὶ τῶν κάτω. Πὺς ἐπιτυγχάνεται αὐτό; Ἐὰν παρατηρήσωμε ἐν τοῦ
πλαγίου ἓνα ἀεροπλάνον, θὰ ἰδοῦμε ὅτι τὸ ἐπάνω
μέρος τῆς πτέρυγος σχηματίζει μιὰ μικρὴ καμπύλη
(βλ. σχῆμα), ὅταν τὸ ἀεροπλάνον τεθῇ εἰς κίνησιν, ὁ
ἀέρας κτυπᾷ ἐπὶ τῶν πτερύγων καὶ διέρχεται πιέζων
καὶ τὰς δύο ἐπιφανείας των. Ἀλλὰ κάθε μόριον ἀέρος
θὰ διατρέξῃ μὲ μεγαλυτέραν ταχύτητα τὴν ἐπάνω
πλευρὰν, διότι ἡ ἀπόστασις μέχρι τὸ ἄκρον τῆς εἶναι,
λόγῳ τῆς καμπύλης, μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν κάτω.

Τώρα ὑπάρχει ἓνας νόμος εἰς τὴν ἀεροδυναμικὴν
ὁ ὁποῖος λέγει ὅτι ἡ πίεσις τοῦ ἀέρος ἐλαττοῦται
καθ' ὃν τρόπον ἡ ταχύτης του αὐξάνει. Ὄντω, εἰς τὴν
περίπτωσιν τοῦ ἀεροπλάνου, δημιουργεῖται μιὰ δια-
φορὰ πιέσεως μεταξὺ τῶν δύο ἐπιφανειῶν τῶν πτε-
ρύγων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀπόστασις τῆς κάτω πλευρᾶς
τῆς πτέρυγος εἶναι μικροτέρα καὶ οὕτω ἡ ἀναγκαία
ταχύτης τοῦ ἀνέμου διὰ νὰ τὴν διατρέξῃ ἐπίσης μικρο-

τέρα, ἡ δημιουργουμένη πίεσις ἐπ' αὐτῆς, βάσει τοῦ
ἀνωτέρου νόμου τῆς ἀεροδυναμικῆς, θὰ εἶναι ἰσχυρο-
τέρα. Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ πίεσις ἐπὶ τῆς κάτω πλευρᾶς
τῆς πτέρυγος καταστῇ ἰσχυροτέρα, θὰ παρατηρηθῇ
τὸ φαινόμενον τῆς ἀνώσεως καὶ τὸ ἀεροπλάνον θὰ
ἀνυψωθῇ πρὸς τὸν οὐρανόν.

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΛΙΜΑ (ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΟΥ ΠΕΡΟΥ)

Τὸ μνημεῖο τοῦ ἥρωος τῆς Νοτιοαμερικανικῆς ἀνεξαρτησίας Σιμ. Μπολί-
βαρ, πού ἀπεκλήθη «Ὁ Ἐλευθερωτής».

ΒΟΛΙΒΙΑ

Ὁ ναός τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου, μετὰ τὰ περίφημα, ἰνδικοῦ στυλ, ἀνάγλυφα.

ΚΟΛΟΜΒΙΑ

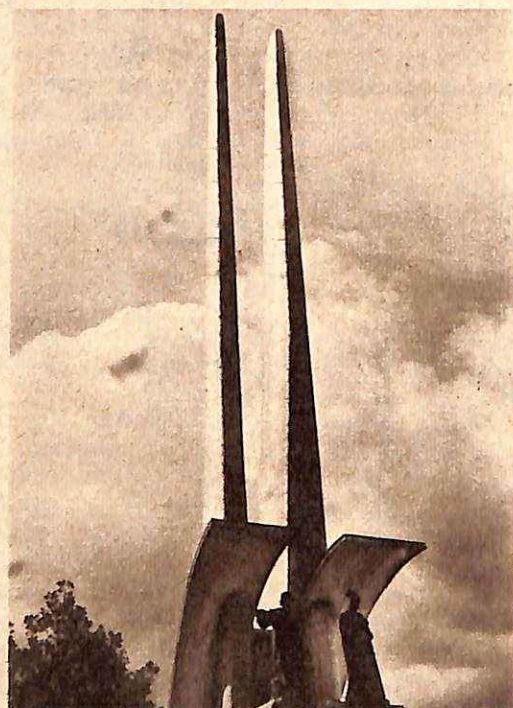
Μιά οἰκογένεια χωρικῶν ἀπὸ τὴν Κολομβία ταξιδεύει. Οἱ δύο ἄνδρες, κα-
θὼς καὶ ἡ γυναίκα (πού ὁδηγεῖ τὰ ζῶα) φοροῦν τὰ χαρακτηριστικὰ τοπικὰ
κοστούμια.

ΣΤΟ ΕΛΕΟΣ
ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ἴνδοι, πού μαστίζονται ἀπὸ τὴν πείνα, κατα-
φεύγουν στὸν Ἐρυθρὸ Σταυρὸ γιὰ νὰ σωθοῦν.

ΚΟΛΟΜΒΙΑ

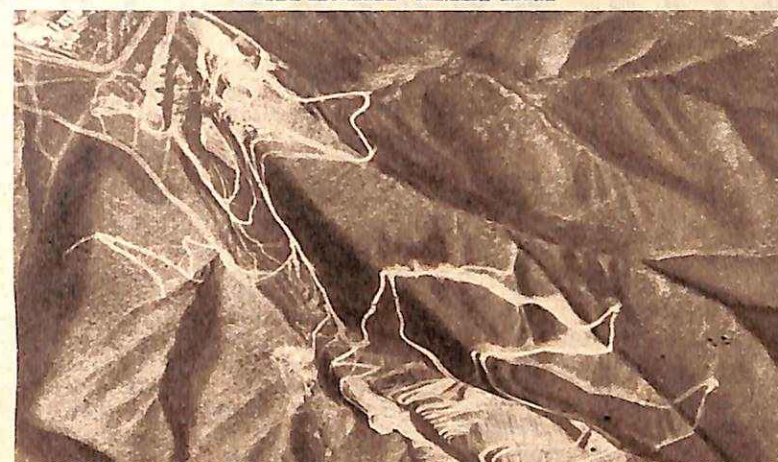

Τὸ μνημεῖο τοῦ Κολόμβου, πού ἀνεκάλυψε τὴν
Ἀμερική.

(Οἱ φωτογραφίες ἐλήφθησαν ἀπὸ διάφορα τεύχη
τοῦ περιοδικοῦ τῆς ΟΥΝΕΣΚΟ «Ὁ Ταχυδρόμος»)

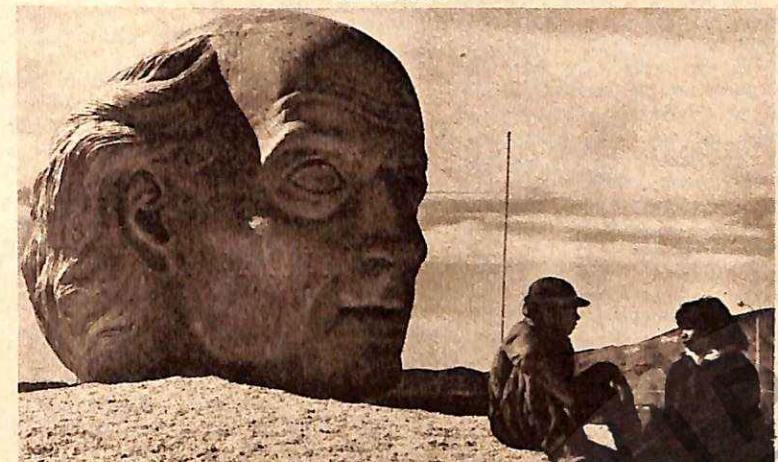
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Ἕνας δρόμος, πού ἔγινε μετὰ δυσκολίες τεράστιες, στὴν Ἄνδεις.

ΜΕΞΙΚΟ

Γιγαντιαῖο γλυπτό μνημεῖο τοῦ Πέτρου Μ. Ἰνγάλγκο, πού τὸ 1810 χτύ-
πησε μ' ὅλη τὴ δύναμη τὴν καμπάνα τῆς ἐκκλησίας γιὰ νὰ φωνάξῃ
μετὰ στοὺς συμπατριῶτες του: «Θέλετε τὴ Λαυτεριά; Εἰσάστε ἐτοιμοὶ ν'
ἀγωνισθῆτε γιὰ τὴν Πατρίδα μας;» καὶ πού τὸ 1811 ἐξετελέσθη. 11 χρό-
νια ἀργότερα τὸ Μεξικὸ ἦταν ἐλεύθερο.

ΛΙΒΑΝΟΣ

Νέοι Λιβανέζοι παίρνουν τεχνικὰ μαθήματα.

ΜΕΞΙΚΟ

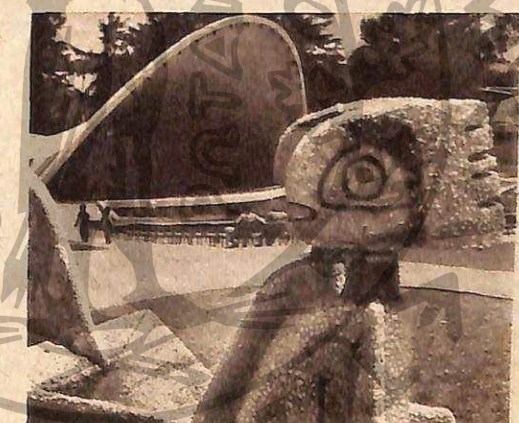
Ὁ γυάλινος πύργος.

ΛΙΒΥΗ

Οἱ καμήλες εἶναι πάντα πολύτιμες γιὰ τοὺς
ἀνθρώπους πού ζοῦν στὴν ἔρημο.

ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ

Ἕνα ὑπαίθριο θέατρο, πού στολίζουν πρωτό-
τυπα γλυπτὰ.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΣ

(Ένα πρότυπο κληρικού πρὸς μίμηση)

ΠΕΡΑΣΕ μιά ολόκληρη πενταετία από τον θάνατο του πολυσέβαστου πνευματικού πατέρα Καλλίνικου Μεταλλήνου. Τό πέρασμα του χρόνου δεν μπόρεσε να τον τυλίξει με τον μανδύα της λήθης. Στους δύσκολους καιρούς μας, η άσκητική μορφή του έρχεται να μας πηλλάξει, να μας συγκρατήσει από τον πνευματικό κατήφορο που πήραμε, να μας δώσει κουράγιο για πνευματική ανανέωση, για μια ήθικη τόνωση και ν' αναστήσει στην καρδιά μας την εκτίμηση στην ιερότητα του ράσου.

Όλοι μας ανεξαιρέτα, ιδίως όμως αυτοί που έταξαν στην ζωή τους να διακονήσουν την εκκλησία του Χριστού, θα πρέπει να τον έχουν σαν πρότυπο για μίμηση. Θα πρέπει να πάρουν σπουδαία διδάγματα από τη ζωή και το έργο του. Τα διαμάντια, λέγει ο Μπαλζάκ, λαμπρούν σε κάθε στριφογύρισμά τους' το ίδιο μπορεί να λεχθεί για την προσωπικότητα του ιερομόναχου Καλλίνικου.

Η ζωή του ήταν πίστη και αρετή, θεωρία και πράξη. Εύτυχε όποιον τον γνώρισε από κοντά. Θεώρησα πνευματικό χρέος, τώρα που έκλεισε πενταετία από το θάνατό του, να γράψω λίγα λόγια, εύλαβικό μνημόσυνο μιάς δεκάχρονης γνωριμίας και πνευματικής αναστροφής, γι' αυτόν που τώρα κοιμάται τον ύπνο του Δικαίου στο άπλοϊκό και ταπεινό κοιμητήριο της ιστορικής Μονής «Πλατυτέρας» Κέρκυρας, εκεί που εργάστηκε σκληρά και ταπεινά ο ακάματος αυτός δούλος του Διδασκάλου της Ναζαρέτ.

Γεννήθηκε σ' ένα χωριό της Κέρκυρας την Κορασιάνα. Η ψυχή του είχε κάτι από την άγνη μορφή του γραφικού νησιού, που οι δαντελωτές ακρογιαλιές του λούζονται στα καταγάλανα νερά του Ιονίου.

Όταν κανείς επισκεφθεί το μυρωμένο νησί, με τα λαμπρά χρώματα της φύσης του, που μαγεύουν τον επισκέπτη, με τις αρχαιότητες και την ιστορία του, που σε κάνουν να ζήσ το μυστήριο, τους θρύλους και τις παραδόσεις του, θ' ακούσης να του πούν αδεν πρέπει να φύγεις πρώτου αντικρύσης την φαντασμαγορική μεγαλοπρέπεια της δύσης του ήλιου στην κορυφή του Πέλεκα.

Πράγματι η δύση στον Πέλεκα έχει κάτι το ασύλληπτο. Τα ροδιμένα σύννεφα του δελινοού, οι χίλιες δυό αποχρώσεις που αφήνουν οι τελευταίες ακτίνες του ήλιου που σαν ματωβαμμένη σφαίρα βυθίζεται στα γαλάνα και απόμακρα βάθη του ορίζοντα, τα τελευταία γλυκοφιλήματα του ήλιου που στέλνει στις φαλακρές κορυφές των βουνών, σου δίνουν μια εικόνα φυσικής μέθης και σε κάνουν να νοσταλγής πάντα το γραφικό νησί.

Τό ίδιο συνέβαινε και με τον Ιερομόναχο Καλλίνικο Μεταλλήνο. Όταν έστω και για λίγο τον γνώριζες, ζούσες με την κρυφή νοσταλγία, με τη λαχτάρα να

τον ξαναδής. Όπως ποτέ δεν χορταίνει κανείς την ειδυλλιακή γάρη του πράσινου τοπίου της Κέρκυρας, έτσι συνέβαινε και με τον Καλλίνικο. Κάποια μαγεία, κάποιο μυστήριο ανέδινε η μορφή του. Τον θυμάμαι στις τελευταίες του στιγμές που τον φύγν από τον κόσμο αυτό. Έβλεπες στην μορφή του μια μεταφυσική αποκάλυψη, έβλεπες στο βλέμμα του μια σπίδα που επήγαζε από την αιωνιότητα.

Ήταν μια μεγαλόπρεπη άσκητική μορφή με λεπτό, αδύνατο σώμα, με πρόσωπο σκελετωμένο, ωχρό από την άσκηση, με βαθιές αυλακίες στο μέτωπο, με λιγοστά μαλλιά στο κεφάλι, με κάτασπρα γένεια μακρύα, ανυπότακτα, με μάτια βυθισμένα στις κόγχες από τις αργυρινές και τις νηστείες, που όμως σκορπούσαν θεϊκή γαλήνη, κ' ήταν πάντα ύγρα από τον πόνο για την ανθρώπινη δυστυχία. Έδινε την εντύπωση Βυζαντινού 'Αγίου. Στην ύψη του διάβαζε την αγνότητα των αισθημάτων του, την καθαρότητα της ψυχής, την καλωσύνη της καρδιάς, το βάθος της πνευματικής του ζωής. Γλυκό και ιαρό, σαν την απόκοσμη ατμόσφαιρα του μοναστηριού χαμόγελο, ερρόδιζε πάντα στα χείλη του.

Ήταν η ενσάρκωση της αρετής. Άπλοτητα, ταπεινότητα, αυταπάρνηση ήταν όλη η ζωή του. Τον χαρακτήριζε η απιλοχρηστικότητα, μια αρετή που σπανίζει σήμερα.

Αιτημοσύνη είναι ο ένας από τους βαρείς και άσκητους για τους πολλούς, όρος του Μοναχισμού και τον όρκο αυτό δίνουν οι πνευματικοί άνθρωποι. Ο Καλλίνικος δεν έπαιρνε χρήματα με κανέναν τρόπο και αν μερικοί επέμεναν, τους έδειχνε το κοντί που ήταν προωρισμένο για την φτωχολογιά και που άνοιγε σπλαχνικά κάθε τόσο για τους πεινασμένους. Στην πόρτα του Μοναστηριού στέκονταν οι φτωχοί και περιμεναν τον ιαρό δότη να τους ελεήσει. Ο Καλλίνικος έβαζε το χέρι στην τσέπη και δτι είχε τάδινε.

Κάθε τόσο έβλεπες τον φτωχοντυμένο ιερομόναχο με μια τσάντα γεμάτη τρόφιμα, που την έκρυβε μέσα στο ράσο, να κτυπάει τις πόρτες στις φτωχογειτονιές. Τάφηνε στην πόρτα και έφευγε όσο μπορούσε μυστικά.

Πολλές φορές στα φτωχόσπιτα που έμπαινε καθόταν, άνοιγε συζήτηση και χωρίς να το καταλάβουν, άφηνε χρήματα και έφευγε. Μια χήρα με δικιά παιδιά έλεγε: «ο πατέρας τους τ' άφησε πολύ μικρά, αλλά ο Καλλίνικος τ' έσωσε από την πείνα και τις αρρώστιες». Πολλές φτωχές οικογένειες έπαιρναν τό φαγητό τους τακτικά από τό Μοναστήρι. Κάθε χρόνο ο Καλλίνικος έπαιρνε στο Μοναστήρι πέντε έξι παιδιά όρφανά και φτωχά από τ' χωριά και τ' εσπούδαζε. Πολλοί έγιναν επιστήμονες, θεολόγοι, Φιλόλογοι και καλοί ιερείς, χάρη στον Πατέρα Καλλίνικο. Τό Μοναστήρι δέν τους έδωσε

μόνον υλική ένίσχυση αλλά και πίστη συνδυασμένη με αρετή. Πήραν φωτεινό παράδειγμα.

Κάθε πρωί έβλεπες τον Καλλίνικο ν' ανάβη μόναχός του τ' κανδήλια της εκκλησίας της Μονής. Όσοι τον έβλεπαν του έλεγαν: «Γιατί δέν βάζεις τ' παιδιά νά τ' ανάψουν και κουράζεις τ'ώρα στα γεράματα μόνος σου;» Αυτός με πολλή καλωσύνη, μ' έναν τόνο πατρικό στη φωνή τους απαντούσε: «Άστε τ'α καημένα, διάβαζαν άς άργά την νύκτα τ'α μαθήματά τους. Πρέπει να κοιμηθούν λίγο περισσότερο». Κάποτε μετά τόν έσπερινό ήταν κρυμμένος και ζήτησε από έναν μοναχό να του κάνει λίγο τσάι. Ο καλόγερος του λέγει: «Δέν υπάρχει ζάχαρη». Έτυχε να έχη λίγες δραχμές στην τσέπη του, τις έδωσε. Άλλά κάτι σκέφθηκε. «Τ'α παιδιά, ρωτάει, έχουν να φάνε; Πάρε καλλίτερα κάτι για τ'α παιδιά. Έγώ θά τό πιώ χωρίς ζάχαρη τό τσάι. Είναι ώραίο κ' έτσι, μ' άρδεσει».

Μιά μέρα πήγε στο Μοναστήρι ένας άνεργος. Πεινούσε. Τόν δέχθηκε με χαρά. Θά σου βρώ εγώ δουλειά, του έπτε. Δέν βρήκε όμως, και λυπήθηκε πολύ, έκλαψε. Μή θέλοντας να τόν διώξη, τόν κράτησε για μάγειρα στο Μοναστήρι.

Όλη μέρα έσκαβε στο κήπο της Μονής, έκλάδευε τ'α δένδρα, ώσπου έρχόταν η ώρα για τόν Έσπερινό. Τότε, μετά τό Αποδείπνο, πήγαινε στην Βιβλιοθήκη για διάβασμα. Τόν έπαιρνε ο ύπνος πάνω στο βιβλίο. Λίγες ώρες κοιμόταν. Τ'α μεσάνυχτα σηκώνονταν για προσευχή.

Δέν εσπούδαζε σε άνώτερα πνευματικά ιδρύματα ο Καλλίνικος. Κατ'όρθωσε ν' αποκτήση άρτια φιλολογική και θεολογική μόρφωση ξενυχτώντας. Τ'α κηρύγματα του ήταν άπλά και πρακτικά. Συγγινούσαν και έθέρμαιναν τις καρδιές. Άνέβλυζαν όλόδροσα από κρυστάλλινες πηγές της ψυχής του. Έγγραφε δύο μικρά βιβλία, ένα κατά τών «Ευαγγελιστών» και ένα για την ιστορία της Μονής Πλατυτέρας. Σώζονται άρκετά από τ'α χειρόγραφα τών όμιλιών του, που μαρτυρούν την όλοβερμη πίστη του, τ'α άγνά ιδανικά του, τόν πλούτο τών αισθημάτων του, τόν ακάματο ζήλο του. Τελειώνοντας την όμιλία του δάκρυζε.

Η φωνή του ήταν άσθενη, όμως συγκινούσε. Δέν θά ξεχάσω ποτέ τ'α ξενύχτια στην ιερά Μονή ή στα Μετόχια της Μονής, έξω από την πόλη. Η ύψη του έπαιρνε θέληγητο άκατανίκητο, ούράνιο χρωματισμό. Θυμύονα την στιγμή αυτή τους εύλαβικούς τύπους που σιαγραφεί ο Παπαδιαμάντης στα άθάνατα διηγήματά του. Κάποιο θείο φώς έλουε την μορφή του και την έκανε φωτεινή, αϊθέρινη. Πολλές φορές κατέβαινε με πυρετό να λειτουργήσει. Δέν λογάριαζε τούς πόνους. Έπανελάμβανε τ'α λόγια του Χρυσόστομου «Δόξα τώ Θεώ πάντων ένεκεν. Άμήν».

Την Καθαρή Δευτέρα, κλείνουν οι πόρτες του Μοναστηριού, προσεύχονται μόνοι τους οι πατέρες, σύμφωνα με την μονα-

στική συνήθεια. Η περιέργειά μου μ' έσπρωξε μιά τέτοια μέρα να πηδήσω την μάνδρα του Μοναστηριού και να μπώ στο ναό. Έμεινα με μιάς έκστατικός. Είδα μπροστά στην Άγια Τράπεζα γονατισμένο τον Πατέρα Καλλίνικο να προσεύχεται με δάκρυα. Παραληπτικές ακούγονταν οι λέξεις άνάμικτες με στεναγμούς: «Τ'α Έθνη πράνουν, τόν κόσμον εϊρήνευσαν και ήμεις τούς άμαρτωλούς εν μετανοία πρόσδεξαί...». Ένωσα την καρδιά μου να συγκλονίζεται. Μόλις έτελείωσε η ακολουθία με είδε και μ' ένα χαμόγελο γεμάτο πατρική τρυφερότητα μου έπτε: «Θά κουράστηκες, παιδί μου, τόσες ώρες. Άντε τώρα να φας κάτι».

Η ζωή του ήταν ολόκληρη δοσμένη στην υπηρεσία του ανθρώπου. Κάποτε παρουσιάστηκε στον Καλλίνικο μιά μητέρα εύσεβης. Έκλαιγε, διότι ο σύζυγος την παράτησε και την άφησε όλομόναχη με τ'α δυό της κορίτσια. Δύο όλάκερα χρόνια προσεύχονταν ο Καλλίνικος γι' αυτή. Συγχρόνως της έδινε θάρρος: «Ο Θεός θά σου τόν ξαναφέρη», της έλεγε. Πράγματι, ύστερα από δύο χρόνια ο άσωτος γύρισε μετανιωμένος στην οικογένειά του.

Μιά μέρα, την ώρα που έβγαине από την Έκκλησία, παρουσιάστηκε ένας κουρελιασμένος καλόγερος. Έκρύωνε πολύ, δέν είχε ράσο. Μόλις τόν είδε ο Καλλίνικος του λέγει: «Περιμενε δύο λεπτά και έρχομαι». Τί έκανε; Μπήκε μέσα στο Άγιο Βήμα και έβγαλε τό μοναδικό ράσο που φορούσε. «Πάρτο, του λέγει, και πήγαινε στην εύχή της Παναγίας». Ο καλόγερος διαμαρτυρήθηκε. «Τό δικό σου μου έδωσες; Ιερεύς έσύ, θά μείνης χωρίς ράσο;» Πήγαινε, του λέγει συγκρατητικά ο Καλλίνικος, πήγαινε στην εύχή του Θεού. Έγώ θά βρώ άλλο ράσο...».

Ό,τι του έδιναν, κουβέρτες, ρούχα, τάδινε στους φτωχούς. Μιά χωριάτισσα του έστειλε μιά μάλλινη κουβέρτα που την είχε ύφανε στον άργαλειό. Την άλλη ήμέρα άμείσως την έχάρισε σε μιά φτωχή οικογένεια. Όταν τόν έρωτούσαν τί έκανε την ώραία κουβέρτα, έλλαζε κουβέντα.

Με τόλμης βομβαρδισμούς στον πόλεμο του 40, πολλός κόσμος έτρεξε για να σωθή στο Μετόχι της Πλατυτέρας, στους Εύροπολούς. Γέμισαν όλα τ'α καλλιά και οι διάδρομοι από κόσμο. Ο Καλλίνικος προσέφερε ακόμη και τό κελλί του στους άστέγους, και ο ίδιος έκοιμόταν μέσα στο Άγιο Βήμα, κάτω στις ψυχρές πλάκες, τυλιγμένος με μιά κουβέρτα.

Στενοχωριόταν όταν τόν έπαινούσαν, κι όταν τύχαινε, σπάνια, να τόν κατηγορήσει κανείς από έμπάθεια δέν έβγαζε λέξη. Έκλαιγε μόνο και προσευχότανε γι' αυτόν.

Είχε μιά παιδική άθωότητα. Ποτέ δέν ήθελε να κατακρίνη, παντού έβλεπε αρετές. Σε μιά συζήτηση έγινε λόγος για παρεκτροπές κληρικών. Στενοχωρήθηκε πολύ, έδάκρυσε. «Αδύνατον» έπτε. Είχε άγνη καρδιά. Πονούσε για την Έκκλησία, για όλους. Τ'α τελευταία του Χριστούγεννα, που πέρασα να τόν ιδώ από τό Μοναστήρι, ήταν βαριά άρρωστος. Μόλις με είδε συγκινήθηκε. «Ιησούς Χριστός χθές και σήμερα ο Αυτός, και εις τούς αιώνας», έψιθύρισε. Και σε λίγο «θά πεθάνω, μου λέγει. Άς είναι εύλογημένο τό όνομα του Θεού...». Από τότε χωρισθήκαμε για πάντα. Τότερα από λίγον καιρό η άγια ψυχή του πήρε τό δρόμο της αποδημίας. Τό πέρασμά του από τη γή αυτή άφησε φωτεινή

γραμμή. Τώρα αναπαύεται στους κόσμος της αιωνιότητας. Για μ'ας πού τόν γνωρίσαμε στέκει η μορφή του, έλπιδα και στήριγμα. Με την άνάμνησή του θά ζή η πίστη στην ιερότητα και τόν συμβολισμό του ράσου. Οι κληρικοί άς τόν έχουν υπόδειγμα φωτεινό. Άς μιμηθούν τό παράδειγμά του, αν θέλουν να σταθούν στην σύγχρονη κοινωνία.

ΠΑΝ. ΚΥΡΟΥΣΗΣ

Καθηγητής Λυκείου Άρρένων

ΤΑ ΔΥΟ ΜΟΥ ΧΕΡΙΑ

Είναι δυό ακούραστοι εργάτες, πού από τό πρωί ως τό βράδυ εργάζονται αδιάκοπα χωρίς βαρυγκώμια και ξεσυνέρια.

Μόλις υπνήσω αρχίζουν την εργασία τους. Πρώτη τους φροντίδα είναι η καθαριότητα. Άφου τό ένα πλύνη καλά τό άλλο, τ'α δυό μαζί μετά θά πλύνουν τό πρόσωπο και τό κεφάλι μου, ύστερα θά με ντύσουν και θά μου δώσουν τό πρόγευμα μου, ως και την προσευχή μου δέν ξεχνούν! Κρατώντας τη σάκκα μου και τό καλάθάκι, με συνοδεύουν ως τό σχολείο. Έδω πιά είναι πού δέν στέκουν ούτε λεπτό. Γράφουν, κεντούν, πλέκουν, πριονίζουν σαν δυό ακούραστοι κι εργατικοί τεχνίτες.

Μιά μέρα έτυχε να πληγωθί τό ένα μου χέρι κι αναγκάστηκα να τό δέσω μ' έναν επίδεσμο. Να βλέπατε με πόση στοργή τό άλλο χέρι τό έφρόντιζε κι έκανε μόνο του όλες τις εργασίες! Τ'α δυό μου χέρια τ' αγαπώ. Φροντίζω να είναι πάντοτε καθαρά και προσέχω να μην πάθουν κανένα κακό. Καθώς αυτά, παιδιά, άς είμαστε κι εμείς πάντοτε αγαπημένοι μεταξύ μας κι εργατικοί, και άς μην παραλείπουμε να βοηθούμε ο ένας τόν άλλον.

ΜΑΡΙΑ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΤ' Τάξ.

ΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ

Άργος, Ίανουάριος. Ο Σύνδεσμος Διδασκάλων Άργολίδος ανέλαβε μίαν ώραία πρωτοβουλία. Να οργανώσει πνευματικά εκδηλώσεις εις τ'α χωρία της επαρχίας, εν συνεργασία με τό Πνευματικόν Κέντρον του Δήμου Άργους.

Ηδη έπραγματοποιήθη η πρώτη πνευματική εκδήλωση, η οποία έγινε τό παρελθούσαν Κυριακή εις την Λυρκείαν. Κατ' αυτήν, εις την όποιαν παρευρέθησαν 4 παντες σχεδόν οι γονείς και κηδεμόνες της Λυρκείας, όμιλήσεν ο Διδ. κ. Β. Μυλωνάς με θέμα: «Η οικογένεια

και η επίδρασις αυτής εις τό παιδί».

Την διάλεξιν παρηκολούθησαν ο κ. Δήμαρχος Άργους, ο κ. Άντιδήμαρχος, ο κ. Έπιθεωρητής Στοιχειώδους Έκπαίδευσως Άργολίδος, ο Σχολιάτρος κ. Νάντης, ο Πρόεδρος, η Άντιπρόεδρος και ο Γεν. Γραμματεύς του Συνδέσμου Διδασκάλων Άργολίδος και πολλοί Διδάσκαλοι.

ΙΝΑΧΟΣ

Γυμν. Άργους

ΕΡΗΜΟΚΚΛΗΣΙ

Κάποτε θάρθω, έρημοκκλησί μακρινό, ν' ανάψω τ'α καντήλια σου, σαν τότες, ψηλά να ύψώσω τη ματιά στον ουρανό, λάλων πουλιών γλυκειές ν' ακούσω νότες.

Νοστάλησα τη χάρη σου, καθώς ο ήλιος γέρνοντας σ' άχνοφιλούσε και — αιώνιας δόξας σύμβολο — ο σταυρός ψηλά στον τρούλλο σου άστραποβολούσε.

Μά πιο πολύ την άγια προσευχή νοστάλησα, πού βγαίνει από τ'α χείλη, την ώρα πού ως άπέραντος ναός ο τόπος μοιάζει μέσ' στο μάγο δελι.

ΠΑΡΕΣΗ ΤΣΙΡΙΑΟΥ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ:

1) Πρέπει να συμπληρωθούν και να μ'ας σταλούν τό τ α χ ύ τ ε ρ ο ν: τό Γενικόν Δελτίον έγγραφής του σχολείου εις τόν Ε.Ε.Σ.Ν. και έν συνεχεία αι καταστάσεις έγγραφής Έρυθροσταυριτών.

2) Έπιστροφαι φυλλαδίων Περιδικού γίνονται δεκτά μόνον μέχρι τέλους του έπομένου μηνός δηλ. τέλη Ιανουαρίου 1967 θά γίνονται δεκτά μόνον μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1967.

3) Τ'α έμβάσματα διά τό Περιδικόν να μη στέλλονται προσωπικά, αλλά άπροσώπως: «Έλληνικόν Έρυθρόν Σταυρόν Νεότητος», όδός Λυκαβηττού 1, — διότι άλλως δυσχεραίνεται η είσπραξις.

4) Υπάρχουν εις τ'α Γραφεία μας ώραία μεταλλικά σήματα Ε.Ε.Σ.Ν. αντι 0,50 δρχ. έκαστον, τ'α όποία άποστέλλονται κατόπιν παραγγελίας και έμβάσματος του άντιτιμου.

5) Πρέπει να στέλλετε εις τ'α γραφεία μας σύντομο περίληψιν της Έρυθροσταυρικής δράσεως τών μαθητών διά να δημοσιεύωμεν εις τό Περιδικόν και να ενημερώνωμε σχετικάς την Γενικήν.

6) Αι άποστέλλόμεναι πρὸς δημοσίευσιν φωτογραφίαι να άπεικονίζον Έρυθροσταυρικήν δράσιν και να είναι όσον τό δυνατόν παραστατικότεραι, ώστε η επεξήγησις να είναι σχεδόν περιττή και τ'α πρόσωπα να φαίνονται τελείως άπεροσφημένα από την εργασίαν την όποιαν έκτελούν.

ΜΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Μυθιστόρημα

(5) ΣΤΗ ΝΕΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Δέν παραξευέντηκε καθόλου ο γιατρός. Ήξερε καλά από φτώχεια. Οί περισσότεροι πελάτες του ήταν βέβαια πλούσιοι. Άλλ' είχε και φτωχούς, και όχι σπάνια του τύχαιναν και μερικοί θεοφτωχοί.

Η εξέταση της άρρωστης δέν κράτησε πολύ. Όρθος ο γιατρός — πού νά καθίση μέσα σ' εκείνο τὸ στενὸ σαράβαλο — έσκυψε, κοίταξε τὴ γλῶσσα τῆς, μέτρησε τὸ σφυγμὸ τῆς, τῆς έκανε καὶ μερικὲς έρωτήσεις, κ' έβγαλε τὸ «καρνέ» του. Έγραψε μιὰ συνταγὴ καὶ τὴν έδωσε στὴν Παυλίνα. «Πάρτην, τῆς έπτε, καὶ πῆγαινε τὴν στὸ φαρμακεῖο, πού ναι ἀπέναντι στὴν έκκλησία, νά σοῦ δώσῃ τὰ δυὸ φάρμακα πού έγραψα». Τὴν ὡδήγησε ὕστερα πῶς θὰ τὰ δύνῃ στὴ μητέρα τῆς, καὶ φεύγοντας τοὺς έπτε ὅτι πρέπει ν' ἀλλάξουν κατοικία.

— Έδῶ μέσα τὸ κρύο τῆς νύχτας εἶναι πολὺ επικίνδυνο γιὰ σᾶς, κυρία. Ὁ κυρ-Άρμυρὸς θάχῃ νά σᾶς δώσῃ καμμιά καμαρούλα. Δέ θὰ σᾶς πάρῃ ἀκριβά.

Η Παυλίνα τὸν συνῶδεψε ὡς τὸ ἀμάξι καὶ τὸν ρώτησε :

— Τί λέτε, γιατρέ, θὰ γίνῃ καλὰ ἡ μαμά μου; — Βεβαίῳτατα. Πρέπει ὅμως νά παίρνῃ ταχτικά τὰ φάρμακα καὶ νά τρώῃ. Νά τρώῃ ὅ,τι θέλει καὶ πρὸ πάντων αὐγά. Τὸ βράδυ θὰ ξαναπεράσω νά τὴν ἰδῶ.

«Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ», τοῦ ἀπάντησε κάπως ἀνακουφισμένη ἡ μικρὴ καὶ γύρισε γρήγορα στὸ τροχόσπιτο. «Μητερούλα, φώναξε. Ὁ γιατρός μου έπτε πῶς θὰ σέ κάνῃ καλὰ. Τώρα πάω στὸ φαρμακεῖο καὶ γυρίζοντας θὰ σοῦ φέρω καὶ δυὸ αὐγά». «Καλὰ, καλὰ, παιδί μου. Πάρε ὅλα τὰ λεφτά καὶ πῆγαινε», ἀπάντησε μὲ σιγανὴ φωνὴ ἡ ἄρρωστη.

Έτρεξε ὅσο μπορούσε πῶς γρήγορα ἡ Παυλινούλα, γιὰ νά πάρῃ τὰ φάρμακα τῆς μαμάς τῆς. Δυστυχῶς ὅμως τὰ λίγα τῆς φραγκάκια δέν ἔφταναν, γιὰ ὅσα ἔλεγε ἡ συνταγὴ. Κατάπτε ἕνα δάκρυ ἡ μικρούλα μὲς φίλη. Ὁ φαρμακοποιὸς τὴ λυπήθηκε. «Καλὰ, κοριτσάκι μου, θὰ τὰ σιάξωμε, τῆς έπτε. Πάρε τώρα τὰ δυὸ φάρμακα, πού ἔχουν τριάμισυ φράγκα, καὶ τ' ἄλλο τὸ παίρνεις αὔριο. Ὡς αὔριο μπορεῖ νάχῃς κι ἄλλα λεφτά. Δέν εἶν' ἔτσι;» — «Ἄ, μάλιστα, μάλιστα. Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ, κύριε», ἀπάντησε, κ' ἔφυγε πάλι τρεχάλα. Μὲ τὰ χρήματα πού τῆς περίσσεψαν, πῆρε δυὸ αὐγά κ' ἕνα βιεννέζικο ψωμάκι καὶ γύρισε στὸ τροχόσπιτο.

— Κοίτα τί σοῦ ἔφερα, μαμά. Θὰ φᾶς αὐτὴ τὴ φορά, πιστεύω. Ἔ;

— Ναί, ναί, παιδάκι μου. Ναί.

Μὲ τὴ βεβαίῳση τοῦ γιατροῦ, ἔχαν ἀρχίσει νά ἔλπιζον κ' ἡ μητέρα κ' ἡ κόρη. Καὶ ἡ ἔλπίδα ἀνοίγει πάντα τὴν ὁρεξῇ. Έτσι, ἡ καημένη ἡ ἄρρωστη κατάρθωσε τώρα, χωρὶς μεγάλη δυσκολία, νά φάῃ ἕνα αὐγὸ καὶ μισὸ ψωμάκι. Αὐτὸ τῆς ἔφερε ὕπνο κ' ἔγειρε στὸ προσκεφάλι τῆς.

Κ' ἡ Παυλίνα, μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ, πετάχτηκε ἀμέσως νά ρωτήσῃ τὸν κυρ-Άρμυρὸ, γιὰ τὸ πῶς θὰ πουλοῦσαν τὸ τροχόσπιτο καὶ τὸ καημένο τὸ Παλληκάρι.

— Τὸ τροχόσπιτο τὸ παίρνω ἐγὼ, έπτε ὁ Άρμυρὸς. Ἄλλ' ὅχι καὶ τὸ γαίδαρο, γιὰτὶ ζῶα δέν παίρνω ποτὲ μου.

Κι ἀφοῦ έπτε χίλιες δυὸ κουβέντες, γιὰ νά τὴ βεβαίῳσῃ γιὰ τὴν ἀφιλοχρηματία του καὶ τὴ σπάνια φιλανθρωπία του, τῆς έπτε πῶς γιὰ τὸ τροχόσπιτο τῆς δύνῃ τὸ ἐξαιρετικὸ ποσὸν τῶν 15 φράγκων!... «Δεκαπέντε;!», έκανε ἡ μικρὴ. «Κ' εἶναι καὶ πολλὰ, κοπελίτσα μου. Ἄμ τί νομίζεις πῶς ἀξίζει; Γιὰ νά σέ βοηθήσω τὰ δύνω κι αὐτά».

Τί νάκανε ἡ ἄμοιρη ἡ Παυλινούλα; Τοῦ έπτε μέσα ἀπ' τὰ δόντια τῆς ἕνα «εὐχαριστῶ», καὶ τοῦ ζήτησε νά τῆς δείξῃ ἂν ἔχῃ κανένα δωμάτιο ἄδειο, γιὰ νά τὸ νοικιάσουν. Νέα παινέματα τώρα ὁ Άρμυρὸς γιὰ τὸ σπῆτι του. Καὶ τὸν ἀκολούθησε ἡ δύστυχη μικρὴ, ἀκούοντας τὴν ἀστείρευτη μωρολογία του, ὥσπου ἐπὶ τέλους τῆς ἔδειξε ἕνα δωμάτιο πού ἦταν ξε-

— Ὁ μπαλωματῆς νοίκιαστο. Ἄλλ' ἦταν τόσα τὰ παλιοπράματα τὰ μαζεμένα στὸ διάδρομο καὶ τὴ σκάλα, καὶ τόσα τὰ σκουπίδια μέσα κ' ἔξω ἀπὸ τὶς κάμαρες, πού ἡ καημένη ἡ Παυλίνα κατὰπληχτη κι ἀπελπισμένη ρώτησε :

— Τὰ ἔχει δεῖ αὐτὰ τὰ δωμάτια ὁ γιατρός;

— Βέβαια, ἀπάντησε ὁ κυρ-Άρμυρὸς. Εἶχε ἔρθει πολλές φορές, ἅμα ἦταν ἄρρωστη ἡ μαρκησία.

Ἡ ἀπάντησις αὐτὴ τὴν έκανε ν' ἀποφασίσῃ. Μήπως ὁ γιατρός δέν τῆς εἶχε πτε νά νοικιάσῃ ἕνα δωμάτιο ἐδῶ; Κ' ἔπειτα, ἀφοῦ καταδεχόταν νά κάθεται ἐκεῖ μιὰ μαρκησία, θὰ μπορούσε βέβαια νά κάθεται κι αὐτὴ μὲ τὴ μητέρα τῆς.

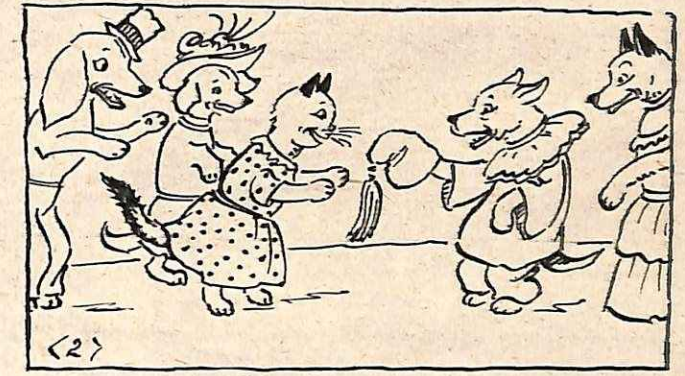
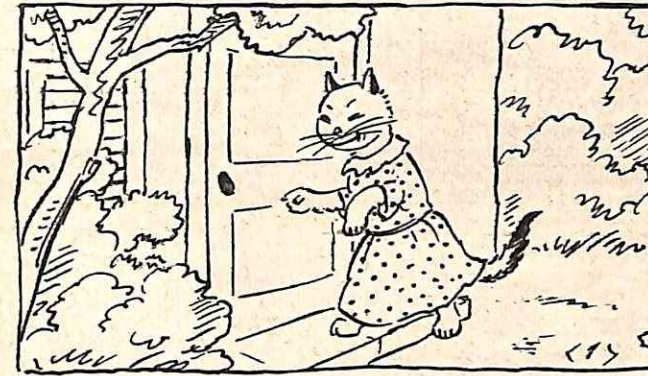
— Θὰ πληρώνετε γιὰ νοίκι 40 λεφτά τὴν ἡμέρα, τῆς έπτε ὁ κυρ-Άρμυρὸς. Εἶσαι σύμφωνη;

— Μάλιστα, ἀπάντησε ἡ μικρὴ.

Κ' ἔπεσε ἡ καημένη ἀμέσως στὴ δουλειά. Τὶς περισσότερες ὥρες τῆς ἡμέρας τὶς πέρασε μὲ τὸν καθαρισμὸ τοῦ δωματίου πού νοίκιασε. Στὸ μεταξὺ γινώρισε καὶ τοὺς νοικάρηδες πού κάθονταν στὰ δυὸ πλαϊνὰ δωμάτια. Μιὰ γριά, πού φοροῦσε μιὰ παράξενη σκούφια, κ' ἕναν ψηλὸ γέρο μὲ μιὰ μακρὰ πέτσινη ποδιά. ΔΙΑΣΚΕΥΗ Β. (Συνεχίζεται)

Ἀποκριάτικη βραδιά

Στίχοι, σκίτσα Α. Β.

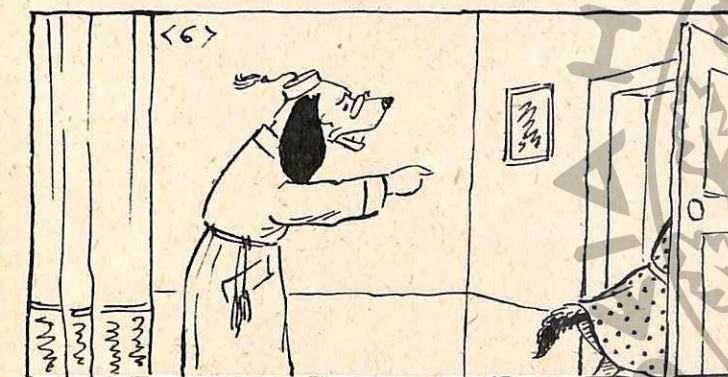
Μιὰν ἀποκριάτικη βραδιά, ἡ κυρ-Ἀσπροῦλα πάει σὲ κάποιο σὺλλογο σκυλιῶν, τὴν πόρτα τοὺς χτυπάει καὶ λέει: «Εἶμαι ξένη, ὁλόμονη, χωρὶς γνωστούς καὶ φίλους, καὶ ἔξρω σεῖς ἀπ' τοὺς καλοὺς πῶς εἰσαστε τοὺς σκύλους».

Μπορῶ λοιπὸν ἀπόψε ἐδῶ νά μείνω νά γλεντήσωμε;». «Νά μείνης, λένε τὰ σκυλιά. Ἔ, γλέντι πού θὰ στήσωμε!... Καὶ τρέχουν, μασκαρεύονται, κ' ἕνα σπουδαῖο φέσι καὶ στὴν Ἀσπροῦλα δύνουν. Κι αὐτὴ λέει: «Πῶς μ' ἀρέσει!»

Ἐνας σκυλάκος, τότε εὐθύς, πῆγε χαμογελώντας καὶ μὲ τὴ γάτα ἀρχίνησε παιχνίδια, σὲ καλὸ του. Μὰ ξαφνικὰ τὴν παρατὰ καὶ φεύγει ξεφωνώντας, μὲ δυὸ μεγάλες γρατσουνιές στὸ ἕνα μάγουλό του...

«Τυχαῖο» εἶπαν ὅλοι τοὺς. Ἦπιανε στὴν ὀγεία τῆς, καὶ πῶς ἀργὰ ὅλοι μαζί χορὸν τρελλὸ εἶχαν στήσει. Μὰ μέσα σ' ἕνα τέταρτο, ἡ δύστυχη ἄθελά τῆς ὅλους τοὺς εἶχε, ἀλλοίμονο, μὲ γρατσουνιές στολίσει...

Κι ἀμέσως ὁ σκυλοπαπούς: «Τί πάθαμε μαζί σου!... Μὰ δέν προσέχεις, ἄμναλη; Αὐτὴ ναι ἡ πληρωμὴ σου;» Κ' ἡ γάτα: «Πρόσεχα πολὺ. Ἄλλ' ὅσο κι ἂν προσέξω, αὐτὸ μοῦ εἶναι φυσικὸ». — «Ἔ, τότε... πῆγαινε ἔξω».

Ἐμπρός. Μὲ τοὺς ὁμοίους σου, γατούλα μου, αἰντε μείνε, γιὰτὶ τὸ τομαράκι μας γιὰ γρατσουνιές δέν εἶναι. Κ' εἶπε καὶ σ' ὅλους ὕστερα δυὸ φράσεις, μὰ... σταράτες: «Ἀα... τὰ σκυλιά μὲ τὰ σκυλιά, κ' οἱ γάτες μὲ τὶς γάτες».

ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Μ. ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ: «ΑΤΛΑΝΤΙΣ» ΚΟΡΑΗ 8 - ΑΘΗΝΑΙ

ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΕΩΝ

Τὰ ἀθάνατα ἔργα τῶν μεγαλυτέρων συγγραφέων τοῦ κόσμου σὲ ἐκλεκτὲς μεταφράσεις καὶ μὲ πλουσιώτατη εἰκονογράφηση ἀπὸ παγκοσμίου φήμης καλλιτέχνες. Ἀποστολὴ τους εἶναι νὰ ἐξοικειώσουν τὰ παιδιά καὶ τοὺς νέους μὲ τὰ κλασσικὰ ἀριστουργήματα τῶν αἰώνων. Ἡ ἐπιλογή τους ἔγινε ἀπὸ τοὺς πιδ ἔγκυρους ἑλληνες παιδαγωγοὺς καὶ λογοτέχνες. Ἀρίστη ἐκτύπωση. Πολύχρωμες εἰκόνες ὁφσετ ἐκτὸς κειμένου. Μεγάλα καὶ εὐανάγνωστα τυπογραφικὰ στοιχεῖα. Χαρτὶ ἀρίστης ποιότητος καὶ τετράχρωμα ἐξώφυλλα ὁφσετ.

Μ. ΤΟΥΑΙΝ ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΤΟΜ ΣΩΓΙΕΡ	Σελ. 312
Μ. ΤΟΥΑΙΝ ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΚ ΦΙΝ	» 370
ΑΝΝΑΣ ΣΙΟΥΕΛ Η ΜΑΥΡΗ ΚΑΛΛΟΝΗ	» 288
ΙΩ. ΣΟΥ-Ι-ΦΤ ΤΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΤΟΥ ΓΚΙΟΥΛΙΒΕΡ	» 288
ΑΙΣΩΠΟΥ ΜΥΘΟΙ	» 224
ΚΑΡΛΟ ΛΟΡΕΝΤΕΙΝΙ ΠΙΝΟΚΙΟ	» 232
ΙΩΣΗΦ ΚΡΟΥΜΓΚΟΛΑΝΤ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΜΠΚΟΥΕΛ	» 220
ΑΡΑΒΙΚΕΣ ΝΥΧΤΕΣ (Τὰ Παραμύθια τῆς Χαλιμάς)	» 368
Γ. ΣΠΥΡΙ ΧΑ-Ι-ΝΤΙ - ἡ μικρούλα τῶν Ἀλπεων	» 304
ΡΟΜΠΕΡΤ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ ΤΟ ΝΗΣΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΘΗΣΑΥΡΟΥΣ	» 328
ΑΔΕΛΦΩΝ ΓΚΡΙΜ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΓΚΡΙΜ	» 424
Χ. ΑΝΤΕΡΣΕΝ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΝΤΕΡΣΕΝ	» 384
Λ. ΚΑΡΡΟΛ Η ΑΛΙΚΗ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΘΑΥΜΑΤΩΝ	» 280
ΡΟΜΠΕΡΤ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ ΤΟ ΚΛΕΜΜΕΝΟ ΠΑΙΔΙ Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΑΡΘΟΥΡΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΙΠΠΟΤΕΣ ΤΗΣ ΣΤΡΟΓΓΥΛΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ	» 338
ΝΤΑΝΙΕΛ ΝΤΕ ΦΟΕ ΡΟΒΙΝΣΩΝ ΚΡΟΥΣΟΣ	» 328
HOWARD PYLE ΕΥΘΥΜΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΡΟΜΠΙΕΝ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ	» 400
ΜΑΙΗΠΣ ΝΤΟΝΤΖ ΑΣΗΜΕΝΙΑ ΠΑΤΙΝΙΑ	» 288
JOHANN WYSS ΕΛΒΕΤΟΙ ΡΟΒΙΝΣΩΝΕΣ	» 424
ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΙΚΕΝΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΥΟ ΠΟΛΕΩΝ	» 464
HERMAN MELVILLE MOMPY NTIK	» 384
LOUISA MAY ALCOTT ΤΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΤΟΥ ΜΠΛΑΜΦΗΛΑΝΤ	» 272
ΧΑΡΡΙΕΤ ΜΠΗΤΣΕΡ ΣΤΟΥ	
Η ΚΑΛΥΒΑ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ ΘΩΜΑ Τόμ. Α'	» 228
Η ΚΑΛΥΒΑ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ ΘΩΜΑ Τόμ. Β'	» 224
ΘΕΡΒΑΝΤΕΣ ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΗΣ Τόμ. Α'	» 248
» ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΗΣ Τόμ. Β'	» 260
ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	» 368
Ρ. ΚΙΠΛΙΝΓΚ Ο ΜΟΓΛΗΣ (Τὸ βιβλίο τῆς Ζούγκλας)	» 264
ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΙΚΕΝΣ ΔΑΒΙΔ ΚΟΠΠΕΡΦΗΛΑΝΤ	» 200
ΛΟΥ-Ι-ΖΑ ΜΑΙΗ ΑΛΚΟΤ ΜΙΚΡΕΣ ΚΥΡΙΕΣ Τόμ. Α'	» 360
» » ΜΙΚΡΕΣ ΚΥΡΙΕΣ Τόμ. Β'	» 336
ΛΟΥ-Ι-ΖΑ ΜΑΙΗ ΑΛΚΟΤ ΜΙΚΡΟΙ ΚΥΡΙΟΙ	» 424
ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΙΚΕΝΣ ΟΛΙΒΕΡ ΤΟΥ-Ι-ΣΤ	» 392
ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ	» 288
ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ	» 224
Μ. ΣΙΝΤΕ-Υ. ΕΓΩ ΚΑΙ Τ' ΑΔΕΛΦΙΑ ΜΟΥ	» 288
Ν. Μ. ΜΑΛΟΚ ΚΡΑΙΚ ΟΙ ΕΥΘΥΜΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΑΣΤΑΝΟΥΛΗ (καὶ ἄλλα παραμύθια)	» 256
ΦΡΑΝΚ ΜΠΛΟΥΜ Ο ΜΑΓΟΣ ΤΟΥ ΟΖ	» 212
ΜΑΡΚ ΤΟΥΑΙΚ ΠΡΙΓΚΗΠΑΣ ΚΑΙ ΦΤΩΧΟΣ	» 284
ΕΚΤΟΡΟΣ ΜΑΛΩ ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ Τόμ. Α'	» 240
» » ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ Τόμ. Β'	» 224

